

Εὐχὴν ἐφέλλο' ἔκτετα
 Ἡ τρέμουσά μου γλώσσα,
 Εὐχὴν ἀθλίαν κ' εἰρωναίαν·
 Ἡ δὲ λήσονται οἱ λοιποί.

Ὡ, μ' εἰπες σὺ, τὸ στόμα σου
 Ἀβγους πειθὸς προφέρει;
 Ἀβγος περὶ τὴν θέσιν μου
 Ἐμπαίζων τὴν πικράν.

Κ' ἐχθρὸς καὶ μ' ἐβλήσας,
 Καὶ σφίγγων με τὸ χέρι
 Ἐγώναζας ὡς πήλαιε
 Νὰ τὴν ἰδέης νεκράν.

Ἰππῆγα. Νεκροτάγια
 Ἐδρον καρτοῦ ταγμένα,
 Κ' εἶδα μὲ λύπην ἄφατον
 Τὰ μέτρα τὰ σθευτά,
 Τὸ σῶμα τὸ πειράτορον,
 Τὰ χέρια τὰ δερμένα,
 Τὴν δὴν τὴν ἀκλήτορον,
 Τὰ χεῖλη τὰ κλειστά.

Ἄλλ' ἔσαν εἰς τὸ μέτωπον
 Τῆς Αἰμιλλίας εἶδα
 Τὰ δειγμάτα τοῦ πνεύματος,
 Τὰ δειγμάτα τοῦ τοῦ,
 Εἶπ' ἀσέβης δὲν ἔχομεν
 Ἀλλ' ἡ ζωῆς ἐλπίδα,
 Ἴδού πῶς μηδενίζονται
 Τὰ δῶρα τ' οὐρανοῦ.

Μ' ἐφάρη πῶς ἀνάδουσαν
 Ἡ θαυατώδης βίη,
 Καὶ σπηθιοὶ τὰ σάβανα
 Ἐσάλευσαν παλμοί·
 Κ' ἐθάμβησα πῶς ἀνοίξαν
 Τ' ἀποθαμμένα χεῖλη,
 Καὶ μ' εἶπαν ἄ τ' αἰαλίπορος
 Ὁ ροῦς σου βλασημηεῖ.

Ἄπὸ δὲν ἦτο γέννημα
 Τοῦ τοῦ τοῦ παραγμένου
 Παραμοιάζον θραμα
 Ἀκραιῶν πυρετοῦ.
 Ἦτο φυχῶν συνέντευξις
 Οἱ λόγοι τῆς παρθένου
 Ἀκλόνητον μ' ἐρέπνευσαν
 Τὴν δόξαν τὴν προτοῦ.

Καὶ ἐνεθυμήθη τ' ὄνειρον
 Ἐκείνο τοῦ Ναυπλίου
 Ὅταν ἠγέρθη ἔντρομος
 Ἐν μέσῳ τῆς νυκτός·
 Ἐσήμετε τὰς δώδεκα
 Ὁ κώδων τοῦ φρουρίου,
 Καὶ δύο κύβους ἤκουσα
 Τοῦ δώματος ἐκτός.

Μὴ μᾶστιγος κτυπήματα
 Ὄμοιασιν οἱ κτύποι,
 Καὶ λαλιὰ φιλάτου μου
 Ἠκούσθη τὰ θρηνη·
 Ἠκούσθη δὲ α Γεώργιε,
 Γεώργιε ἢ τὰ μ' εἶπη,
 Κ' ἐμίγη με τοῦ κώδωνος
 Τὸν ἤχορ ἢ φωνή.

Μετέβην εἰς τοῦ φέλου μου
 Κατάφοβος, ἀσθμαίνων,
 Καὶ πλήρη πείθους εἰρηκία
 Σκητὴν ἀπονεύμων,
 Ὁ κώδων μὲ τις ἐπαινας
 Τὰς δώδεκα σημάτων,
 Ἐξέφερε τὸν ἕταρον
 Ὁ φίλος στεναγμόν.

Εἰς τῆς νεκρᾶς τὸ γέρετρον
 Ἐστάθην ἐν ἐκατάσει,
 Ἀπὸ τὰ δύο θαύματα
 Ἐτάλων μὲ τὸν τοῦν.
 Κ' εἰ θάνατος, ἐδόησα,
 Ἄε εἴθην τὰ μ' ἀρπάζει.
 Μόνοι φθαρτὸν τὸ πνευμά των
 Οἱ νήπιον φρονοῦν.

Μὴ κλάιης, φίλε. Στόλιον
 Τῆς ἀδελφῆς τὸ χῶμα
 Μ' ἀρθε Μονοῦν. Τὰ δάκρυα
 Μ' ἔκλειν' ἀε ἀλλυθούν.
 Ἐκείνη σὲ χαρίεσσα
 Εἰς τ' οὐρανοῦ τὸ δῶμα,
 Ἐμὲ τὰ φίλα τέκνα μου
 Γελάωντα θὰ δεχθούν.

Γ. Χ. ΖΑΛΟΚΩΣΤΑΣ.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Ἡ Πανδώρα ἢ ἡ σφίγξ πρὸς τὰς Κυρίας θέλει εἰσελθεῖν διενεχθῆς. Ἄπὸ τῆς εἰσελάτου ἢ ὁρίσας καὶ ἡ γλυκυτέρα εἰσελάτου. Τὸ εἶδος δὲν γινώσκω δὲ ἡ εὐνοχία τῆς τοιοῦτης ἀγάπης ἔχει τὰς ἐκεί-
 νων τῆς, καὶ μεταφ' ἄλλων ὡς καὶ γραμματικῆς καὶ διὰ μὴ πρό-
 κειται περὶ μίας μόνης κυρίας, τὸ πρῶτον εἶναι ἀ-λοῦν, καὶ δὲ ὑπάρχει
 εἰς τὴν ἐπίθεσιν καὶ ἀγροῦσας, ὡς αὐτὴ στιγμὴν τὰ διατάξω. Ἄλλ'
 εἶναι πρόκειται περὶ πολλῶν ἄλλων! καὶ εἶναι ἡ δουλοκλία. Πῶς πρέπει
 τὰ λέγονται; Κυρία ἢ Κυρία; ἢ συνήθειαι εἶναι Κυρία ἢ
 καὶ ἐποικίας εἰς τὴν γενικὴν Κυρία ἢ, οἱ δὲ λόγοι εἶναι Κυρία ἢ
 καὶ ἐκείνων Κυρία ἢ. Ἄλλ' ἢ συνήθειαι ἐκώρυσαν εἰς τὴν φωνὴν τῶν
 λογίων, καὶ ἐν τῇ φωνῇ τῆς ἐπέκεινται, καὶ φαίνεται δὲ ἡ συνήθεια εἶναι
 δικαίον. Ὁ Ἐπίστατος εἰς τὸ ἐγγεγραμμένον τοῦ λέγει. ἢ ἡ γενική;
 ἰσθὲς ἀπὸ τῆς ἐπὶ Κυρία ἢ καλεῖται.

Ἄλλὰ τότε πόθεν εἶτος ὁ τοῦ -δου κα:αδελφωμῆς, ὁ ἐντεθῆναι εἰς
 τὸν πανθῶν τὴν λέγοντα, δὲ τὰ θετικὰ τῶν παραπροσώτων ἐπιτεκλι-
 τῶν ἐπιθετῶν ἔχουσι παραπροσώτων τῆς πληθυντικῆς ἀνομοστικῆς;
 ἔκλειν, ὡς φαίνεται, δὲ αὐτὸ Κυρία ἢ δὲν εἶναι ἐπιθετῆς, ἀπαγε!
 ἢ ὅρατα, ἢ θετικῆς, ἢ ὑπερθετικῆς ἐκείνη Κυρία, ἢ ἐπὶ μόνον
 ὁ ἀκούσας, ἀλλ' ὁ κώδωνος εἶναι ἐπίστατος ἀπὸ τῆς, ἐκείνη δὲ
 εἶναι, ὅχι, ἐπιθετῶν. διὰ τοῦτο λέγειται δὲν εἶναι αὐτὸ αὐτὸ αὐτὸ
 πρὸ αὐτῆς καὶ αὐτὸ αὐτὸ αὐτὸ αὐτὸ αὐτὸ αὐτὸ αὐτὸ αὐτὸ αὐτὸ αὐτὸ αὐτὸ
 λέγειται μὴ εἶναι καὶ ἀνομοστικῆς, ὡς ἡ Πανδώρα ἔχει σκοπὸν τὰ λέ-
 γη πρὸς ταῦτα, Αὐτὸ αὐτὸ αὐτὸ αὐτὸ αὐτὸ αὐτὸ αὐτὸ αὐτὸ αὐτὸ αὐτὸ αὐτὸ αὐτὸ
 ἢ ὁ γένετα αὐτὸν ἡ ὑπὸ τὸν αὐτὸν αὐτὸν αὐτὸν αὐτὸν αὐτὸν αὐτὸν αὐτὸν
 τῆς Σμῦρνης, καθὼς καὶ εἰς τὴν τῶν ἐθνικῶν, ἀνομοστικῆς
 λαμπαρότητα, εἰ ἀρχαίαι δὲν λέγονται εἰς τὴν αὐτὴν, ἀλλὰ αὐτὴν εἰς τὴν αὐτὴν.

TOM. A.

ΦΥΛΛ. 2.

Ἡ ΠΑΝΔΩΡΑ.

Ο ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ.

(Ἰδ. Φύλλ. 1.).

Μίαν δὲ ὥραν μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ῥοδί-
 νου, ὁ Νικόλας ἐμβήκε πάλιν ἀκροποδητὴ εἰς τὸν
 κοιτῶνα τοῦ κόμητος. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τῶρα ἤκου-
 σεν ἄκραν ἡσυχίαν, ἐξῆλθεν ὁμοίως διὰ τὴν μὴ τα-
 ραξίαν τὸν ὕπνον του. Τρίς ἐπανελάβε τὸ αὐτὸ κατὰ
 διαλήψιν ἡμισείας ὥρας· τέλος δ' ἐκπλαγῆς διὰ τὸν
 μακρὸν τοῦτον ὕπνον, ἐπλησίασεν εἰς τὴν κλίνην,
 ἤγειρεν ἐλαφρῶς τὰ παραπέτασματα, καὶ ποῖα ὑπῆρ-
 ξεν ἡ ἐκπληξίς του, ὅταν εἶδεν ὅτι τὰ προσκεφάλαια
 ἐκρυπτοῦ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀσθενοῦς, ποῖα δὲ ἡ φρί-
 κη του ὅταν μακρόν αὐτὰ εἶδεν ὅτι ὁ γέρον ἦτον
 νεκρός, καὶ αἷμα ἐμίαινε τὸ πρόσωπόν του καὶ τὴν
 αἰνῶδὴν του!

Τόμος Α.

— Ὁ κόμης! ἐκραξεν ὁ πιστὸς ὑπηρετῆς, τρέ-
 χων ἔξω τοῦ κοιτῶνος ὡς μανιώδης καὶ ἀποσπῶν
 τὰς λευκὰς τρίχας του. Ὁ κόμης Ναννέτος! Βοηθή-
 σατε! ἀπέθανεν ὁ κόμης Ναννέτος.
 Αἱ ἄγγραι αὐταὶ κραυγαί εἴλκυον τοὺς ἐκπε-
 πληγμένους γείτονας, καὶ ἡ ἀπαίσιος ἀγγελία ἀπὸ
 στόματος εἰς στόμα διεδόθη ἐν μίᾳ ὀφθαλμοῦ εἰς
 ὄλον τὸ Ἀργαστόλιον, ὅπου ὁ γέρον κόμης ἠγαπήτο
 καὶ ἐτιμᾶτο ὡς παλαιὸς πατριάρχης. Τὸ πλῆθος ὄλον
 τεθλιμμένον συνέβησε πρὸς τὴν νεκρικὴν οἰκίαν, καὶ
 διάφοροι μεταξὺ αὐτοῦ ἐκυκλοφόρου σῆμαι καὶ
 τοὺς μὲν ἀποπληξία ἐπέφερε τὸν αἰφνίδιον τοῦ κό-
 μητος θάνατον, κατ' ἄλλους λησται ἐλθόντες τὴν νύ-
 κτα τὸν ἐθανάτωσαν, καὶ ἤσπασαν ἀπὸ τὸ ταμεῖον
 του μεγάλῃν χρημάτων ποσότητα.
 Μεταξὺ τῶν πρώτων ἀφισθέντων ἦτον καὶ ὁ συμ-
 βολαιογράφος Τάπας, ὅστις, ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγελμα-
 τὸς του, εἶχε τὸ πλεονέκτημα νὰ πληροφορῆται συ-
 φύλλ. 2.

νήθως πρὸ τῶν λοιπῶν ἄλων ὅσα συνέβαινον ἐν τῇ τῆς πόλεως καὶ τῆς νήσου. Παραγκωνίζων τοὺς ἐπὶ τῶν κλιμάκων συσσωρευμένους, τοὺς ἀναβαίνοντας καὶ τοὺς καταβαίνοντας, εἰσῆλθε μετὰ σπουδῆς εἰς τὸν θάλαμον ὅπου ἔκειτο ὁ νεκρὸς. Φαίνεται δὲ ὅτι τὸ οἰκτρὸν θέαμα τῆς σεβασμίας ἐκείνης μορφῆς, πελιδνῆς ἤδη, διεστραμμένης ὑπὸ τῆς ἀγωνίας, καὶ ἔλης καθημαγμένης, ἐκίνησε βίαια καὶ εἰς τοῦ Τάπα τὴν καρδίαν αἰσθήματα, ὡς καὶ εἰς ἄλων τῶν περιεστῶτων, καὶ εἰς αὐτὴν μάλιστα βιαιότερα· διότι ἂν ἄλων τὰ βλέμματα δὲν ἦσαν προσηλωμένα εἰς μὴν τὴν νεκρικὴν κλίνην, ἦτον εὐκολόν νὰ ἴδῃ ἕκαστος τὸ πρόσωπον τοῦ συμβολαιογράφου γενόμενον διὰ μιᾶς ὄψεως ὡς αὐτὸ τοῦ νεκροῦ. Ἀλλὰ ταχέως ἐκίνησε τῆς λύπης του τὴν ὄψιν, καὶ ἀναλαβὼν τὴν ὄψιν καὶ τὴν σοβαρότητα τῶν χαρακτήρων του, ἔσυρε μ' εὐσεβῆ χεῖρα τὴν συνδόνην τῆς κλίνης, καὶ ἐκάλυψε τὸν νεκρὸν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν· ἔπειτα δὲ ἐκάλεσε κατὰ μέρος τὸν ὀλοφυρόμενον Νικολόν.

— Κάρο, τῷ εἶπε, βέβαιος ἦτον ὑπόθερος· ἕνα κόλπο ἀποκληξίας μᾶς τὸν ἐπῆρε. Αἱ! τί ὠφελοῦν τὰ δάκρυα; μὴ γὰρ θὰ τὸν ἐξυπνήσουν; Σήμερον ἐποῦτος, αὐριο ἐγὼ, μελαύριο ἢ ἀφεντιά σου. Τέτοιος εἶν' ὁ ἄνθρωπος. Σὺν σακίῳ, πέτα τον. Μὴν τώρα, κάρο, τί τοὺς θέλεις ἐποῦτους ἐδῶ καὶ με τοὺς ἐμάζωξες; Πρέπει νὰ ἔχουμε καὶ κομμάτι ἰσπέττο γιὰ τὸν πεθαμμένο, κοσπέττο! Τὴν ἀνάπαυσι ἐπῆγε νὰ εὖρη ὑπόθερος εἰς τὸν ἄλλον κόσμον. Δὲν πρέπει γιὰ μὴ νὰ τὸν κάμωμ' ἐδῶ τοῦ ἔξω τοῦ σπευτάκοιο. Κλείσε τὴν θύρα, τζόδια μου, καὶ βγάλε τοὺς ἔξω ὡς νὰ ἔλθουν οἱ παπάδες, τὸ καλὸ πού σοῦ θέλω, νὰ τὸν σηκώσουμε χωρὶς βοήθῆ καὶ χωρὶς παραχῆ, καλῶς· ἔζησεν ὅλην τὴν ζωὴν.

Ὁ πιστὸς ὑπηρετὴς προθύμως πειθόμενος εἰς τοὺς λόγους τοῦ συμβολαιογράφου, συμφώνους μὲ τὴν διάθεσιν τῆς ἰδίας του θλίψεως, ἥτις σιγῆν ἐπέζητει καὶ ἔσυχλιν ἐπίσης, παρεκάλεσε τοὺς παρευρισκομένους νὰ μακρυνῶσι, καὶ ἤρχισεν ὁ κοιτῶν νὰ κενούται ὅταν εἰσώρμησεν ὡς ἔξω φρενῶν ὁ Βοράτης, καὶ ὀλοφυρόμενος ἐβρίθη ἐπὶ τῆς κλίνης, ἐνηγκαλίσθη τὸν ἐγκεκαλυμμένον νεκρὸν, καὶ κατεφίλει τὸ ἄμορον σῶμα. Ὁ Τάπας τότε πλησιάζας εἰς τὸ σῶς τοῦ ὑπηρετοῦ, τῷ εἶπε λέξεις τινάς, καὶ ὁ Νικολὸς προσελθὼν πρὸς τὸν Βοράτην, τὸν ἔλαβεν ἐκ τοῦ βραχιόνος, καὶ ἐπροσπάθει διὰ πειθοῦς καὶ δι' ἐλαφρῆς βίας νὰ τὸν ἀποσπάσῃ ἀπὸ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀπελπισίας του. Ἀλλ' ὁ Βοράτης ἐπέμεινεν ὡς ἄνθρωπος οὐδ' ἐπέθετο ὁ νοῦς, ἀλλ' οὐχὶ ἡ καρδιά.

— Ἄφες τὸν ἀλάγιστον νὰ ἴδῃ ἅπαξ ἀκόμη τοὺς σεβαστοὺς χαρακτήρας σου, ἀνέκραξεν. Ἡ τελευταία λέξις του ἦτον βεβαίως εὐχὴ πρὸς ἐμὲ. Ἄφες νὰ τὴν λάβω ἐπὶ τῶν νεκρῶν του χειλιῶν.

Καὶ ὅλος τρέμων ἀνέσυρε τὴν συνδόνην ἥτις ἐκρυπτε τοῦ κόμητος τὴν μορφήν. Ἀλλὰ μόλις ἐγείρας αὐτήν, ἐμεινεν ὡς ἐμβρόντητος.

— Τὸν ἰατρὸν, ἐκραξε· τρέξατε εἰς τὸν ἰατρὸν.

— Τὸν ἰατρὸν; εἶπεν ὁ Τάπας. Τί τὸν θέλεις τὸν ἰατρὸν; Μήτε ζωὴ ἔχει μήτε πνοή· ἀπόθανε, πόσο ἀμικρὸ κἀνένας δοτόρος δὲν τὸν ἀναττήνει πλέον.

— Τὸν ἰατρὸν, ἐκραξε πάλιν ὁ Βοράτης τρέχων πρὸς τὴν θύραν. Ἀμέσως, φέρετέ τον ἀμέσως!

— Ἀφῆτε, εἶπεν ὁ Τάπας μὲ τόνον φωνῆς ἐκφράζοντα οἴκτον. Δὲν βλέπετε; ἡ λύπη τὸν ἐκόκισε· Κόπιασε, κάρο Βοράτη, κόπιασε ἔξω, νὰ κλειδῶσωμε τούτην τὴν κάμερα. Δεῖξου φρόνιμος ἄνθρωπος· ἐδῶ μόνον τὸν νοῦν σοῦ θεὰ χάσις καὶ τὴν ὕγεια σου. Κόπιασε, κάρο.

Ἀλλ' εἰς αὐτὴν τὴν στιγμὴν δῶα τῶν παρευρισκομένων, οἵτινες εἰς τὴν πρώτην κραυγὴν τοῦ Βοράτου εἶχον ἤδη ἐξέλθει διὰ νὰ ἐκκληρώσωσι τὴν ἐντολήν του, εὐρόντες ἕνα τῶν ἰατρῶν διερχόμενον ἐμπρὸς τῆς οἰκίας, τὸν εἰσήγαγον εἰς τὸν καινῶνα τοῦ πένης.

Ὁ δὲ Τάπας, ἅμα τὸν εἶδε, κατεδίβασε τὰ δίοπτρα ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν του, ὅπου ἐπραττεν ἡ ἐκ προθέσεως ὅταν εἶχε νὰ κρούσῃ τινὰ ἰδέαν, ἢ αὐτομάτως ὅταν δυσχεραστεῖτο. Ἀλλὰ τίς εἶχε τὸν νοῦν εἰς τὸν Τάπαν;

— Ἐξοχώτατε, εἶπεν ὁ Βοράτης, ἔμαθεσθε ὅτι ἀπέθανεν ὁ ἀγαθὸς γέρον μαζ. Πλησιάζετε, ἐξοχώτατε, εἰπέ, τί σὲ φαίνεται; ἀπὸ τί ἀπέθανε.

— Κόλπο, κοσπέττο! ἀνέκραξεν ὁ Τάπας· ποῖος ἤμπορεῖ ν' ἀμφισβᾶλλῃ; φοβερὸ κόλπο ἀποκληξίας!

— Ἔχω τὴν ἀμφιβολίαν μου, ἀπεκρίθη ὁ Βοράτης. Ἀφῆτε τὸν ἰατρὸν νὰ εἰπῇ.

Ὁ ἰατρὸς ἐπλησίασε τότε τὸν νεκρὸν. Ἐφάνη δὲ ἡ πρώτη του ὄψις ὅτι κατέπληξε καὶ αὐτὸν, ὡς εἶχε καταπλήξει καὶ τὸν Βοράτην, καὶ αὐτὸν τὸν Τάπαν. Μετὰ ταῦτα τὸν παρατήρησε προσεκτικώτερον, ἤγγισε μὲ τὴν χεῖρα τὸν τραχήλόν του, ἐψηλάφησε τοὺς ἀδένιας, καὶ σείσας τὴν κεφαλὴν,

— Σιὸρ Νικολό, εἶπεν, εἰδοποιεῖσατε τὴν ἀστυνομίαν νὰ ἔλθῃ.

Περ μπάκο τί κουβέντες! ἀνέκραξεν ὁ Τάπας. Τὴν ἀστυνομίαν! Δὲν τὸν ἀφήνετε νὰ τὸν θάψουν μὲ τὴν ἔσυχλιν του τὸν χριστιανὸ; μὴ θὰ τὸν πᾶτε καὶ στὴν κρίσι σὰν τοὺς Φαραῶ τῆς Αἰγύπτου;

Ὁ ὑπηρετὴς ἐδίστασεν. Ἀλλ' ὁ ἰατρὸς ἐπέμεινεν ἐντόνως.

— Σὲ καθιστῶ ὑπεύθυνον, σιὸρ Νικολό, εἶπεν. Εἰδοποιεῖσε ἀμέσως τὴν ἀστυνομίαν.

Μετὰ δῶα λεπτά, ἐφ' ὧν ὁ ἰατρὸς ἠεγκολούθησε σιωπηλῶς τὰς ἐρεῦνας του, εἰσῆλθεν ὁ ἀστυνόμος μετὰ τοῦ ἀνακριτοῦ.

— Κύριοι, τοῖς εἶπεν ὁ ἰατρὸς, ὁ κόμης Ναννέτος ἀπέθανε, κατὰ τὴν γνώμην μου, ἀπὸ θάνατον οὐχὶ φυσικὸν ἀλλὰ βίαιον. Ἐκτελέσατε τὰ τῶν καθηκόντων σας.

— Καὶ εἰς τί στηρίζετε τὴν γνώμην σας, ἐξοχώτατε; ἐρώτησεν ὁ ἀστυνόμος τὸν ἰατρὸν.

— Ἡ συμπέσις τοῦ φάρυγγος, ἀπεκρίθη. Δεικνύων διὰ τῆς χειρὸς τὰ ἀκαρδιούμενα, αἱ μελαναὶ τοῦ τραχήλου κηλίδες, ἡ ἐξοιδησις τῶν ἀδένων καὶ ἀμυγδαλῶν, ἡ ἐξοιδρωσις τῶν ὀφθαλμῶν, ἡ συστολὴ τῶν μύων τοῦ προσώπου, ἡ σπασμωδικὴ συστροφή τῶν ἄκρων, καὶ ἡ αἰμορραγία αὕτη, ἀπατέλεσμα ρήξεως τῆς σφαγίτιδος φλεβῶς, ἀποδεικνύουσιν ἀναμφισβητήτως ἀποπνευγμὸν βίαιον.

Ἡ ἀπόφαισις αὕτη τοῦ ἰατροῦ καὶ αἱ φοβοραὶ ἀναπτύξεις ἐφ' ὧν τὴν ἐστήριξε, βαθεῖαν ἀπετέλεσαν ἐντύπωσιν ἐπὶ τῶν κραττώτων, πρὸ πάντων δὲ ἐπὶ τοῦ Βοράτου, ὅστις ἐκάλυψε μὲ τὰς δύο του χεῖρας τὸ πρόσωπόν του, καὶ ἀδυνατῶν ν' ἀντιπαλαίσῃ πρὸς τὴν βίαν τῶν αἰσθημάτων του, ἠθελάνθη τὰς δυνάμεις του ἐκλειπούσας, καὶ ἔπεσε λειποθυμῶν καὶ ὡς νεκρὸς πλησίον τοῦ νεκροῦ φίλου του. Ὁ Τάπας ἐπεμελήθη τότε ἀμέσως νὰ σταλῇ ὁ ἀστυνόμος εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ ἐπικαλεσθεὶς καὶ τοῦ ἰατροῦ τὴν συγκατάθεσιν, παρήγγειλε μετὰ φιλαδέλφου σπουδῆς νὰ ριφθῇ εὐθὺς εἰς τὴν κλίνην του.

Εἶχε δὲ καὶ αὐτοῦ, φαίνεται, βιαιὸς συγκινήσει τὴν καρδίαν τὸ οἰκτρὸν θέαμα, διότι τὰ χεῖλη του ἦσαν λευκὰ ὡς κήρινα.

Περ μπάκο, εἶπεν ἅμα ἐξῆλθεν ὁ Βοράτης· ὁποιος ἔχει τοῦ Κόντε Ναννέτου τὸ βίος, πρέπει νὰ κέρη καλὰ τὰ μέτρα του. Βέβαιος ἔ' ἄβρωστος, χωρὶς ψυχὴ γεννητὴ νὰ τὸν φυλάξῃ, κίθεται μὲ τὸν γέρο—Νικολό, μονάχος εἰς τὴν ἄκρα τοῦ κόσμου. Κοσπέττο! δὲν εἶναι στρατορδινάριο ἂν ἐμβῆκαν δῶα μπιρπῶνοι τὴν νύκτα καὶ τὸν σπεδίρισαν. Ἡ θάλασσα εἶν' αὐτοῦ πέρα. Οἱ φονιάδες θὰ βγῆκαν ἀπὸ κἀνενα καρὰβι, καὶ τώρα τὰ πρίμαραν τίς ξέρει διὰ πού. Ἄμε κάθου γύρουμε!

— Τοῦλάχιστον τὸ καθῆκόν μας εἶναι, Κύριε Τάπα, εἶπεν ὁ Ἀστυνόμος, νὰ ζητῶμεν ἕως οὐ νὰ εὐρωμεν.

Ἐπειτα δὲ προσεκάλεσεν ἄλους τοὺς θεατὰς πλὴν τοῦ ἀνακριτοῦ, τοῦ Τάπα, τοῦ ὑπηρετοῦ καὶ τοῦ ἰατροῦ, νὰ ἐξέλθωσι, καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν τελευταῖον τοῦτον τὸν ἠρώτησεν ἂν δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ λειποθυμῆσεν ὁ κόμης διὰ νύκτος, καὶ τότε πεισὸντα ἐπ' αὐτοῦ τὰ προσκεφάλαια νὰ τὸν ἀπέπνευξεν. Ἡ ἀπάντησις τοῦ ἰατροῦ ἦτον ὅτι ἡ ἐκφρασις τοῦ προσώπου καὶ τῶν μελῶν ἡ θέσις ἀπεδείκνυον ἀγῶνα σφοδρὸν καὶ οὐχὶ αἰφνιδιαθὸν θάνατον συμβάντα ἐν μέσῳ λειποθυμίας. Ὁ γέρον Νικολὸς προσκλήθεις ὑπὸ τοῦ ἀνακριτοῦ, ἔθεσεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ νεκροῦ τὰ προσκεφάλαια εἰς τὴν θέσιν τὰ εἶχεν εὖρει ἔτι πρῶτον εἰσῆλθεν εἰς τὸν καινῶνα, καὶ παρετήρηθη ὅτι ἦτον ἀδύνατον νὰ πέσῃ κατ' ἐκείνον τὸν τρόπον ἢ κεφαλὴ αὐτομάτως, ἀλλ' ὅτι ἀναγκασίως πρέπει νὰ ἐτίθη καὶ νὰ ἐκρατῆθῃ βίαιως ἐκεῖ.

Ὁ ἀστυνόμος ἀπεκάλυψε μετὰ ταῦτα τὸν νεκρὸν ἐντελῶς. Ἡ συνδόνη ἦτον ἐσχισμένη εἰς ῥάκη παρὰ τοὺς πᾶδας του. Ἐρωτηθεὶς περὶ τούτου ὁ ὑπηρετὴς, ἀπήντησεν ὅτι τὴν εἶχε στρώσει νέαν ἀφ' ἐσπέρας τῆς ἡμέρας ἐκείνης. Ἦτον ἄρα προφανὲς ὅτι τὴν ἐσχισεν ὁ κάσχιον ἐπὶ τῆς ἀγωνίας του.

Μετὰ ταῦτα ὁ ἀστυνόμος ἤρχισε τὴν ἐξέτασιν τῶν σκευῶν. Ἐπὶ κἀνεὸς δὲν ἐφαίνετο ἔχνος παραδίσεως. Λαβὼν δὲ τὰς κλειδάς ἀπὸ τὸν Νικολόν, ἠνέδειξεν τὰ συρτάρια τοῦ γραφείου, καὶ εὗρεν εἰς αὐτὰ ποσότητα ὡς χιλίων διατήλων εἰς διάφορα χρυσὰ καὶ ἀργυρὰ νομίσματα. Ὁ Τάπας παρουσιάσας τότε γένικόν ἐπιτροπικὸν τοῦ κόμητος Γερασίου, ἀνεψιοῦ τοῦ ἀποθανόντος, καὶ ἐκ περισσοῦ ἀκόμη καὶ γενικὴν διαθήκην τοῦ γέροντος, συγγεταγμένην ἕνα μῆνα πρὸ

τοῦ θανάτου του, καὶ κηρύττωσαν τὸν Γεράσιμον γενικὸν κληρονόμον του, ἀπήτησε νὰ τῷ παραδοθῇ ἐπὶ ἀποδείξει ἡ ποσότης αὕτη, εἰς ὃ προθύμως συνήθεσαν οἱ ὑπηρετὰι τῆς δικαιοσύνης.

Μετὰ τὰ σκευῆ ἐξέτασεν ὁ ἀστυνόμος ἐν πρὸς ἐν τὰ παράθυρα· ὅλα ἦσαν κλειστὰ, καὶ ἀνευ ῥήξεως, ἦς οὐδὲν ἔχνος ἐφαίνετο, ἦτον ἀδύνατον ν' ἀνοιχθῶσιν ἔξωθεν. Αἱ θύραι ἦσαν ἐπίσης ἀνεκέραι.

— Παράδοξον! εἶπεν ὁ ἀνακριτὴς. Ὅτι ὁ κόμης ἐδολοφονήθη, φαίνεται βέβαιον. Οἱ ληστοὶ ὅμως δὲν ἀφήνουν χίλια δίστηλα εἰς τὰ συρτάρια, οὐτε εἰσέρχονται ἀπὸ τὰς τρύπας τῶν κλειθρῶν. Δὲν εἶναι ἀλήθεια, σιὸρ Τάπα;

— Σιλοῦρο, σικουῦρο! ἔλεγεν ὁ συμβολαιογράφος, ἐνῷ ἀπέματτε τὸν ἰδρωτὰ ἀπὸ τὰ μέτωπόν του.

— Καὶ κατοικεῖ κἀνεὸς ἄλλος εἰς τὴν περιοχὴν αὐτῆς τῆς οἰκίας; ἠρώτησεν ὁ ἀνακριτὴς τὸν ὑπηρετὴν.

— Κἀνεὶς, ἀπεκρίθη αὐτῷ, ἐκτός τοῦ Κ. Ροδίνου, γραμματέως τοῦ μακαρίτου, καὶ ἐμοῦ.

— Καὶ κλείετε καθ' ἐσπέραν τὰς θύρας; ἐπρόσθεσεν ὁ ἀστυνόμος.

— Μάλιστα, καθ' ἐσπέραν.

— Ἐνθυμῶσαι ἂν τὰς ἐκλείσας χθές;

— Ἐνθυμῶμαι ὅτι τὰς ἐκλείσα καὶ χθές καθὼς πάντοτε.

— Καὶ σήμερον τὸ πρῶτ' ὅταν ἐξυπνήσας, ἐπανελάβεν ὁ ἀστυνόμος, τὰς εἰδρας κλειστάς;

— Ὅχι, ἀπήντησεν ὁ Νικολός, τὰς εἰδρας ἀνοικτάς. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Κύριος Ροδίνης ἔχει ἀντικλειδίον, καὶ χθές ἐπέστρεψεν ἐξώρας τὴν νύκτα, δὲν ὑπόπτωσα παντελῶς, καὶ ἐνόμισα ὅτι ἐκείνος ἐλησμόνησε νὰ τὰς κλείσῃ.

— Αἱ ὁ σιὸρ Ροδίνης ἔχει ἀντικλειδί! εἶπεν ὁ Τάπας, καὶ διὰ μιᾶς ἐχραματίσθησαν ἐρυθρὰ τὰ μέγχι τοῦδε κάτωγρα χείρας του, καὶ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του ἀνελαμψεν ἀστραπὴ αἰφνιδιαθὴ ἀλλ' ἀβρα- τος, διότι τὴν ἀπερβόρησεν ὁ ὕλος τῶν δίοπτρων του.

— Ἄς ἔλθῃ ὁ Κ. Ροδίνης, εἶπεν ὁ ἀνακριτὴς· δύναται νὰ μᾶς φωτίσῃ εἰς τὰς ἐρεῦνας μας.

— Ὁ Κ. Ροδίνης δὲν εἶν' ἐδῶ, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Κέρκυραν, ἀπεκρίθη ὁ Νικολός.

— Κόμει! χθές ἐπέστρεψεν ἐξώρας τὴν νύκτα, καὶ σήμερ' ἀνεχώρησε βουὸν ὡρὰ! περ δις πάντο! εἶπεν ὁ Τάπας, ὁμιλῶν καθ' ἑαυτὸν, καὶ ὀψάσας τὰ δίοπτρα εἰς τὸ μέτωπον, ἐγύμνασε τὰ βλέμματα του, ἐκπληξῆν.

— Ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Κέρκυραν! ἐπανέλαβεν ὁ ἀνακριτὴς. Καὶ τί ὡρα ἦτον ὅταν ἐπέστρεψε χθές ὁ Ροδίνης;

— Κύριοι, εἶπεν ὁ Νικολός ἐντρομος, δὲν ὑποπέτατε τὸν σιὸρ Ροδίνην βέβαια ὡς φονεὰ τοῦ κόμητος!

— Κάρο μίο, ὑπέλαβεν ὁ συμβολαιογράφος· ὁ Ροδίνης εἶναι νίος χρυσός. Τὸν ἀγαπῶ σὰν τὰ μάτια μου· ὅμως ὅλ' οἱ ἄνθρωποι εἶναι παιδιὰ τοῦ Ἄδαμ, καὶ ὁ πειρασμὸς ἔχει πολλὰ παγίδια ἀκόμη. Ἐπειτα, διαθήκην τοῦ γέροντος, συγγεταγμένην ἕνα μῆνα πρὸ

σύνη πρέπει να εξετάξη, και χαράς' εκείνον που είναι άθως.

— Καλά σε λέγει, επρόθεσε μεθ' ημερότητος δ' ανακριτής. Τό χρέος μας είναι να εξετάσωμεν όλες τας περιστάσεις. Τούτο μάλιστα συμφέρει εις τους άθως, διότι αποδεικνύει την άθωότητά των. Ωςτε σε παρακαλώ ν' αποκριθής. Ποίαν ώραν επέστρεψε γθές ο Ροδίνης;

— Δέν ήξεύρω καλά, ή μεσάνυκτα ή και μετά τά μεσάνυκτα, άπεκρίθη δ' ύπρητής.

— Τότε δά σικούρω, ειπεν δ' Τάπας ως σκέψην ήτις τον διέφρευγεν, δ' σιδρ Νικολός έκοιμούταν.

— Είδες τον Ροδίνην όταν ήλθεν; ερώτησεν δ' δικαστής.

— Όχι τον ήκουα. Τό βήμά του μ' εξύπνησεν, αλλά μετ' όλιγον άπεκοιμήθην πάλιν.

— Και δέν ήκουσας άλλην κάμμίαν ταραχήν;

— Ήκουσα τον σιδρ Ροδίνην ότι διευθύνθη προς τον κοιτώνά του' αλλά χωρίς να έμβη, επέστρεψε, και έμβήκεν εις του κόμητος. Έκει ήκουσα ότι ώμίλουν οι δύο, και τότε άπεκοιμήθην.

Ο Τάπας έβριψε βλέμμα έκφραστικόν προς τον άνακριτήν και τον άστυνόμον.

— Και τό πρωί, ειπεν, όταν έφυγεν, εζούσε βέβαια ακόμα δ' κόντες.

— Δέν ήξεύρω, αλλά δέν τέ πιστεύω, απήγησεν δ' Νικολός, νέα δάκρυα χύνων.

— Πώς; και ανεχώρησε χωρίς να τον άποχαιρετήση; ερώτησε πάλιν δ' συμβολαιογράφος, όστις παρασυρόμενος άπό την περιέργειάν του και άπό την φιλίαν του αναμφιβόλως προς τον αποθανόντα, είχε σχεδόν λησμονήσει ότι δέν άνήκεν εις αυτόν τό δικαίωμα της ανακρίσεως, έν ώ δ' άνακριτής, γνωρίζων την μεγάλην του Ικανότητα, τώ παρεχώρει αυτό εύχαρίστως.

— Χωρίς να τον άποχαιρετήση, άπεκρίθη δ' Νικολός. Μοι ειπεν ότι τώ είχαν αφήσει ύγειαν άφ' έσπέρας, διότι ειδιάζετο, και τό πρωί δέν ήθελε να τον έξυπνήση.

Ο άνακριτής ήτένισε τον άστυνόμον με παράδοξον βλέμμα, και άμφότεροι έκίνησαν την κεφαλήν των.

— Ύποπτο, βεραμέντε, ειπεν δ' Τάπας, ως έξηγών την ιδέαν των ύπαλλήλων. Δέν μου χωρεί όμως εις τον νουν διά τον Ροδίνην. Τί αίτίαν είχε, τί ίντερέσο γιά να τό κάμη, άφ' ου και τίποτε δέν έπήρε. Ζωντανός δ' κόντες τον έτρεφε' πεθαμένον μή γάρ έχει να τον κληρονομήση;

Και λέγων τας τελευταίας ταύτας λέξεις, κτετίβασε τά δίοπτρά του.

— Όπωςδήποτε, ειπεν δ' άνακριτής, δ' Ροδίνης πρέπει να έλθη. Τότε ίσως προς τοίς άλλοις εύκρινισθώσι και αι αίτίαι.

Μετά ταύτα δ' ή άστυνομία έδωκε την άδειαν της κηδείας, ήτις έγινε δημόστευστή. Την δ' επαύριον δ' Τάπας παρουσίασεν εις την επικύρωσιν του δικαστηρίου την διαθήκην του κόμητος, και πέμπων αυτήν προς τον Γεράσιμον, τώ έγραψε:

— Κακαίς, θλιβεραίς νοστιαίς, σιδρ κόντε. Ο κάρος τζιός σ' άφήκε χρόνους. Άάβε την διαθήκην του, κόβερο άμικο, και μήν αποθάνης και σ' άπό την λύπη σου. Μήν έλθής διά κάμποσον καιρόν εις τό Άργαστόλι, όπου όλα τά σε φανούν μαύρα και σκοτεινά' μείνε αύτ' αυτ' εις, είναι καλλήτερο' ή ζήτησα κοντολατζίνε εις τά ταξείδια, ως να περάση . . . ή λύπη σου.

E.

Ο Ροδίνης λοιπόν απέπλευσε πρός Κέρκυραν, και επειδή δ' άτμός ήτον σπανίτης τότε άκόμη, και ύπρητής των πλουσιωτέρων μόνων ένων, απήλθε διά πλοίου Ιστιοφόρου. Η άνυπομονησία του ήτο μεγάλη, αλλά τά στοιχεία άδιαφοροῦσι διά των ανθρώπων την άνυπομονησίαν' επομένως διήκασεν δ' διάπλους του τέσσαρας ημέρας, αΐτινες τώ έφάνησαν τόσω μάλλον τέσσαρα έτη, καθ' όσον ήξευρεν ότι τώ έχρειάζοντο τουλάχιστον άλλαι τόσαι δια την επιστροφήν. Είναι περιττόν να περιγράψωμεν την συνέντευξίν του μετά της μητρός του. Μετά μίαν ώραν τή είχε διηγηθή την εύτυχίαν του, είχε λάβει την συγκατάθεσιν μετά της εύχης της, τή έδειξε την διαθήκην δι' ής δ' κόμης άφηνεν άτομικώς εις αυτήν τετραμισχίλια δίστηλα, και άφ' ου ήκουσε όλες τας εύλογίας όσας ή εύγνωμοσύνη τή ένέπνεε προς τον ένάρετον γέροντα, έστρεφεν ήδη τους όφθαλμούς προς τον λιμένα, αντιπαλαιών κατά της έπιμόνου προσκλήσεως της όπως μείνη τουλάχιστον μίαν ή δύο ημέρας πλησίον της. Συνήγορον έχουσα την υίικην του Ροδίνη στοργήν, είχαν ήδη κερδίσει επ' αυτού τινάς ώρας, και τον έπεισε να περιμείνη τό γεύμα, εις την τράπεζαν δέ διεπραγματεύετο περί της νυκτός, και δ' Ροδίνης έπλησίαζε να ένδώση εις την θυτίαν και άλλων τινών ώρων διά να την εύχαριστήση, όταν δ' ύπρητής τώ έπέδωκεν επιστολήν φέρουσαν σφραγίδα επίσημον.

— Τίς την έφερον; ερώτησεν δ' Ροδίνης.

— Τρεις κοντεστάβιλοι της άστυνομίας, άπεκρίθη δ' ύπρητής, και περιμένουσιν εις την αλήν.

Ο Ροδίνης ήνέωξε την επιστολήν, και προφανώς έταράχθη.

— Ίδου, μητερ, ειπε μειδιών, αλλά με ήλλοιωμένη φωνήν, έχω σύμμαχον έναντίον σας.

— Ποίον σύμμαχον;

— Την άστυνομίαν της Κεφαλληνίας. Με προσκαλεί να επιστρέψω άνυπερθέτως.

— Πώς; μόλις έφθασες. Τι δηλοί τούτο; Καί αν δέ θελήσης να υπάγης άπόψε, και μείνης ως αύριον. . .

— Οι κλητήρες είναι διατεταγμένοι να με φέρουν χωρίς να θέλω.

— Άλλά τί είναι τούτο; ω θεέ μου! Τι τρέχει; έκραξεν ή φιλόστοργος μήτηρ, Η άστυνομία να σε συλλάβη. . . τί είναι τούτο;

— Τι δηλοί, ούδ' εγώ έννοώ, άπεκρίθη δ' Ροδίνης. Άλλ' ήσυχασε μητερ, τίποτε σπουδαίον δέν έμπορεί να ήναι. Άς κραξώμεν τους κλητήρας.

Έκ των κλητήρων δ' εις, όστις είχε σταλή εκ Κεφαλληνίας ως κοιμιστής και έκτελεστής της διαταγής, έπροχώρησε προς τον Ροδίνην με βήμα διατάζον, έν ώ οι δύο άλλοι, δοθέντες εις αυτόν ως βοηθοί παρά της κεντρικής άστυνομίας Κερχύρας, έμεινον παρά την θύραν ως διά να την φυλάξωσι.

— Λοιπόν σιδρ Τζανέτο, ερώτησεν δ' Ροδίνης με προσκαλοῦν να επιστρέψω εις την Κεφαλληνίαν; Ηξεύρεις, ή έχεις την άδειαν να με ειπή; τί είναι;

Ο Κλητήρ έφαινετο τεταραγμένος.

— Αύθέντα, ειπεν, δ' κόμης Ναννέτος απέθανε και . . . είναι ύποψία ότι έδολοφονήθη. Η άστυνομία άνακρίνει, και σε προσκαλεί ως . . . μάρτυρα.

Η εξήγησις αύτη διάφορον άπετέλεσεν έντύπωσιν επί της μητρός και επί του υιού, διότι της μόν διετεκείδασε τους φόβους, επί του δέ ένέσκυφεν ως κεραυνός.

— Ο κόμης! . . . απέθανεν! . . . έδολοφονήθη . . . ω θεέ μου! άνέκραξε, γενόμενος ώχρός ως τον τοίχον, και έπεσε καταβεβλημένος υπό της θλίψεως εις τας άγκάλας της μητρός του. Οι δέ κλητήρες άντλήλαξαν συνεννόησεως βλέμμα.

— Μετά ταύτα δ' Ροδίνης άποχαιρετήσας την μητέρα του,

— Άς υπάγωμεν, κύριοι, ειπε προς τους κλητήρας. Η εύτυχία και δ' πέθος έδύνατο ίσως να περιμείνη. Τό πένθιμον καθήκον όμως δέν περιμένει.

Μετ' άλλιας στιγμάς ανεχώρουν επί του πλοίου της άστυνομίας, και μετά τινας ημέρας κατέπλεον εις Άργαστόλιον.

Ο Ροδίνης, άμα αποβάς, ήθέλησε να έλθη προς τον τάφον του εύεργέτου του, και να τώ προσφέρει την σπονδήν των δακρύων του. Άλλ' οι κλητήρες τώ ειπον ότι έχουσι διαταγήν να τον οδηγήσωσι κατ' εύθειαν εις την άστυνομίαν. Ακολουθήσας επομένως αυτός, παρουσιάσθη εις τον άστυνόμον, και εξήγησε την άδειαν να απέλθη. Άλλ' δ' άστυνόμος τώ ειπεν ότι διαταγήν έχει να τον κρατήση, και τον παρέδωκεν εις τον δεσμοφύλακα. δ' δε δεσμοφύλαξ τώ ειπεν ότι έχει διαταγήν να μη τον αφήση να κοινωνήση μετ' ουδένος, και τον κατέκλεισεν εις μεμονωμένην είρακτήν.

Ο Ροδίνης ένόμιζεν ότι δνειροπολεί, ούδ' έδύνατο να έννοήση τί τώ συμβαίνει; και ένιοτε μόν υπάπτειεν ότι η κυβερνήσις, ίγνηλατούσα συνωμοσίαν τινά, άωρον προΐόν τώ υπερχειλοῦς ένθουσιασμού των έν ταίς ήσους συμπατριωτών μας κατά την άρχήν της Έλληνικής επαναστάσεως, συνέλαβε και αυτόν επί τιμι ύποψία άνυποστάτω, άλλοτε ότι έκρατήθη ίσως άντ' άλλου κατά λάθος της άστυνομίας, και δι' άλλης νης νυκτός μετέβαινεν άπό συμπρασμού εις συμπρασμόν' άλλ' άπέπνιγε την περί έαυτού μέριμναν ή θλίψις του διά τον θάνατον του εύεργέτου του, του άλλου πατρός του.

Την επαύριον, άμα άπό πρωίας, έκοιμήθη εις τό δικαστήριον, προς μεγίστην χαράν του, διότι ή άνακρίσις έμελλε να τώ εξήγηση την θέσιν του. Ίδου περίτου δ' τυπικός διάλογος της ανακρίσεως.

— Πώς έννομάζεσαι;
— Άθανάσιος Ροδίνης.
— Ποία ή πατρίς σου;
— Κέρκυρα.
— Πόσον ένών εισαι;
— Ίκοσιτεσσάρων.
— Ποίον τό επάγγελμά σου;
— Γραμματέας του κόμητος Ναννέτου.
— Ποῦ έμαδες τον θάνατον του κόμητος;
— Εις την Κέρκυραν, από τους άστυνομικούς φύλακας οίτινες μ' έφεραν.

— Πότε ανεχώρησας διά Κέρκυραν;
— Την δεκάτην του ένεστώτου μηνός.
— Ποίαν ώραν;
— Την πέμπτην της πρωίας.
— Πώς άφήκες τον κόμητα Ναννέτον όταν ανεχώρησας;

— Κοιμώμενον.
— Πώς τό ήξεύρεις ότι έκοιμάτο;
— Μοι τό ειπεν δ' ύπρητής του.
— Και δέν έμβήκες να τον άποχαιρετήσης;
— Όχι, δια να μη ταραξώ τον ύπνον του.
— Παράδοξον φαίνεται, όταν, ως είναι γνωστόν, είχες τόση οικειότητα προς τον κόμητα, να μη θελήσης να τον άποχαιρετήσης πρό της άναχωρήσεώς σου.

— Τον είχον άποχαιρετήσει επ' έσπέρας, ήξεύρων ότι θ' άναχωρήσω πολύ πρωί.
— Αφ' έσπέρας είχες εξέλθει της οικίας. Ποῦ υπήγες και ποίαν ώραν επέστρεψας;
— Έξήλθα, και υπήγα εις του συμβολαιογράφου Τάπκα, εκείθεν εις του Κ. Βοράτου, μεθ' ου ήλθον εις του κόμητος. Έπειτα δέ μετά του Κ. Βοράτου πάλιν υπήγα εις αυτού την οικίαν, όπου και έμεινα μέχρι της πρώτης μετά τό μεσονύκτιον, και μετά ταύτα επέστρεψα.

— Επιστρέψας εις την οικίαν, που διευθύνθης και τί έπραξας;
— Εις τον κοιτώνά μου, και συσκευάσας τά δια την όδοιπορίαν μου, έκοιμήθην.
— Όταν επέστρεψας εις την οικίαν, ήτον ή έξω θύρα κλειστή;
— Την εύρον ανοικτήν, και ένόμισα ότι δ' ύπρητής την άφηκε διά τιναι αίτίαν.

— Έχεις κλειδίον της θύρας εκείνης;
— Έχω.
Μετά ταύτα δ' δικαστής έκάλεσε τον Τάπκα, όστις ώμολόγησεν ότι μετά μεσημβρίαν της έννάτης του μηνός τώ έντι δ' Ροδίνης ήλθεν εις τό γραφεϊόν του, ότι ένώπιον διαφόρων πελατών του τώ εξήγησε να τώ προμηθεύση δάνειον χιλίων διστήλων, ειπών ότι έντός άλλου θέλει έχει πόθεν να τό αποδώτη' ότι δέ ερωτηθείς έπιμονώτερον υπ' αυτού, τώ ειπεν ιδιαίτερος ότι δ' κόμης Ναννέτος τώ άφήκε δι' ιδιογράφου διαθήκης όλην του την περιουσίαν. Ο Τάπκας προσέθηκεν ότι δέν ήθέλησε να προχωρήση περαιτέρω εις την διαπραγματεύσειν του δανείου, ύποπτέως τινά άπάτην, διότι ήξευρεν ότι πρό ένός μηνός δ' κόμης Ναν-

νέτος είχε διαθέσει τὰ ἑαυτοῦ διὰ συμβολαιογραφικῆς διαθήκης ὑπὲρ τοῦ ἀνεψιῦ του, καὶ ἔτι ἂν ἔκτοτε ἤθελε νὰ μεταβάλῃ ἢ τὸ ὅλον ἢ μέρος αὐτῆς, ἔπρεπε κατὰ τὴν τάξιν, καὶ καθ' ἕν ἄρθρον τῆς διαθήκης του, νὰ πρᾶξῃ τοῦτο διὰ προσθέτου διατάξεως εἰς τὸ αὐτὸ ἔγγραφο.

Ἡ καταθεσις αὐτῆ ἐφ' ἣν λίαν σπουδαία εἰς τὸν ἀνακριτὴν.

Μετὰ τὸν Ἰάπων προσκληθέντες οἱ πελάται του, οἱ παρευθέντες κατὰ τὴν ὄψιν εἰς τὸ γραφεῖόν του, κατέθεσαν ἑλοι ὁμοίως ἔτι ἤκουσαν τὸν Ῥοδίην ζητοῦντα τὸ δάνειον, καὶ λέγοντα ὅτι θέλει ἔχει κτήματα ἀρκετὰ νὰ ἐξαπαλλίσωσι δεκάκις τὰ χίλια δόσηλα.

Ὁ Βοράτης προσκλήθει μετ' αὐτοὺς, ἐπεκύρωσεν ὅτι τὴν ἐσπέραν τῆς ἐνάτης ὁ Ῥοδίης ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ τὸν συνώδευσεν μετὰ τῆς θυγατρὸς του εἰς τοῦ κόμητος, καὶ ἐξετασθεὶς διηγήθη πῶς κατὰ προτροπὴν τοῦ κόμητος ἠράβαθιναι τὴν Ἀγγελικὴν μετὰ τοῦ Ῥοδίου.

Μὲ συγχωρεῖτε ἂν φαίνομαι ἐπεμβαίνων εἰς τὰς οἰκιακὰς σας σχέσεις, εἶπεν ἡπίως ὁ δικαστής. Πιστεύσατε ὅτι περιορίζομαι ἀκριβῶς εἰς ὅσα μόνον δύναται νὰ με φωτιστοῦν εἰς ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας. Ὁ Ῥοδίης εἶναι πτωχός. Ὁ Κόμης Ναννέτος δὲν σὰς τὸ εἶπεν ὅταν σὰς τὸν ἐπρότεινεν ὡς γραμβῆρόν;

Ὁ Κόμης μοι εἶπεν ὅτι ἂν πλοῦτον ὁ Ῥοδίης δὲν ἔχῃ, ἔχει ὅμως τὴν φέρουσαν τὸν πλοῦτον ἱκανότητα μετὰ τῆς τιμιότητος.

Ἄφ' ἐσπέρας λοιπὸν τοῦ θανάτου του, εἶπεν ἐπιμένων ὁ δικαστής, ὁ κόμης δὲν σὰς εἶπεν ὅτι ἀφήνει κληρονόμον του τὸν Ῥοδίην;

Κληρονόμον του τὸν Ῥοδίην! ἀνέκραξεν ὁ Βοράτης ὄχι! τοῦτο δὲν τὸ εἶπε. Τοῦτο εἶναι διαβολὴ κατὰ τοῦ Ῥοδίου.

Καὶ ἀπὸ τοῦ κόμητος ἀνεχωρήσατε ἑμὸν μετὰ τοῦ Ῥοδίου τὴν ἐσπέραν ἐκείνην; ἐρώτησε πάλιν ὁ δικαστής.

Μάλιστα. Καὶ ποῖαν ὥραν ἀνεχώρησεν ὁ Ῥοδίης ἀπὸ τὴν οἰκίαν σας;

Εἰς τὴν μίαν μετὰ τὸ μεσουύκτιον.

Ἐπειτα ἐξετασθεὶς ὁ Νικολός, ἐπανελάβεν ἀπαραλάττως ὅσα καὶ εἰς τὴν πρώτην ἀνάκρισιν εἶχεν εἶπε, ἐπιμένων πάντοτε ὅτι ἂν ὁ Ῥοδίης ἐπέστρεψε τὴν νύκτα εἰς τὴν οἰκίαν, εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ κόμητος, καὶ ἔτι ἐκεῖθεν ἤκούετο συνομιλίῳν μετὰ τοῦ γέροντος. Ἐρωτηθεὶς ἂν ἤξευρεν ἔτι ὁ κόμης ἀφῆκε κληρονόμον του τὸν Ῥοδίην, ἀπεκρίθη ὅτι ποτὲ δὲν ἤκουσε τί περὶ τούτου.

Μετ' αὐτὸν ὁ δικαστής μετεκάλεσε τὸν Ῥοδίην ἐκ νέου.

Τὴν ἐνάτην τοῦ μηνός, τῷ εἶπεν, ἐπρωτεύονται εἰς τὸν συμβολαιογράφον νὰ σὰς διαπραγματευθῆ δάνειον χιλίων δευτήλων. Ἐμπορεῖτε νὰ μᾶς ἐξηγήσητε ποῖαν ἀνάγκην εἶχαι τῆς ποσότητος ταύτης; Καὶ βλέπων ὅτι ὁ Ῥοδίης εἰδίσταξε ν' ἀποκριθῆ,

Ἐνθυμείσθε, ἐπρόσθεσεν, ὅτι ὑπεσχέθητε καὶ ὅτι μᾶς ἐδείξατε ὅλην τὴν ἀλήθειαν.

— *Α* τὸ δικαστήριον, εἶπεν ὁ Ῥοδίης, ἔχῃ ἀνάγκην πρὸς φωτισμόν του νὰ εἰσδύσῃ καὶ εἰς τοῦ ἰδιωτικοῦ μου βίου τὸ ἄδυτον, καὶ ται λυπούμενος δι' αὐτὸ, θέλω ὁμοῦ τῷ τὸ ἀποκαλύψαι προθύμως. Ἐξήγησα τῷ ὄντι τὸ δάνειον, ἀλλ' ὄχι ὀριστικῶς. Ἐπρόκειτο νὰ ζητηθῆ ὑπὲρ ἑμοῦ ἢ χειρ' τῆς Κ. Ἀγγελικῆς Βοράτου. Μόνον ἂν ἡ πρότασις ἐγένετο δεκτὴ εἶχον ἀνάγκην αὐτοῦ.

— Ἀλλὰ εἶπατε εἰς τὸν συμβολαιογράφον ὅτι δύνασθε νὰ ἐξαπαλλίσωτε τοὺς δανειστάς σας διὰ κτημάτων δεκαπλασίας ἀξίας. Κτήματα δὲν ἔχετε εἰς τὴν Κεφαλληνίαν. Ποῖα ἦτον ἡ ἰδέα σας;

— Κτήματα τῷ ὄντι δὲν εἶχον, ἀπεκρίθη ὁ ἐξεταζόμενος. Ἄλλ' ὁ κόμης Ναννέτος μοι ἀφῆκε τὰ ἐδικά του. Ἰδοὺ διατὶ ἐξήτουν δάνειον, διότι ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ εὐεργέτου μου δὲν ἔδυναμην, δὲν ἤθελον ἄν, νὰ ἐγγίσω τὴν περιουσίαν του.

— Ὁ Κόμης Ναννέτος σὰς ἀφῆκε λοιπὸν κληρονόμον του. Ἀλλὰ δὲν ἔχει τὸν ἀνεψιὸν του; πῶς;

— Δὲν ἀνήκει εἰς ἐμὲ, εἶπεν ὁ Ῥοδίης, ἀποφύγων ν' ἀποκριθῆ εἰς ὅτι ἠντίττετο ἢ ἐρώτησις, νὰ κρίνω τοὺς λόγους δι' ὅς ὁ κόμης ἀφῆκεν εἰς ἄλλον καὶ οὐχὶ εἰς τὸν ἀνεψιὸν του τὴν κληρονομίαν του.

— Καὶ ἀφῆκε διαθήκην δι' ἧς σὰς καθιστᾷ κληρονόμον του;

— Μάλιστα.

— Πρέπει νὰ τὴν καταθέσθε εἰς τὸ δικαστήριον. Ὁ Ῥοδίης τὴν ἐξήγαγεν ἀπὸ τὸν κόλπον του, καὶ τὴν παρέδωκεν εἰς τὸν ἀνακριτὴν, ὅστις τὴν ἀνέγνω μετὰ πολλῆς προσοχῆς.

— Ἡ ὑπογραφή εἶναι τοῦ κόμητος; ἐρώτησε τέλος.

— Μάλιστα, ἀπεκρίθη ἀταράχως ὁ Ῥοδίης.

— Ἀλλὰ τὸ γράψιμον αὐτῆς δὲν ὁμοιάζει μετὰ τοῦ ἐγγράφου.

— Δὲν ὁμοιάζει βεβαίως, ἀπήντησεν αὐτός, διότι τὸ ἔγγραφο δὲν εἶναι γεγραμμένον διὰ χειρὸς του.

— Α! ἀλλὰ διὰ τίνος χειρὸς; ἐρώτησεν ὑπόπτως ὁ ἀνακριτής.

— Διὰ τῆς ἐδικῆς μου.

— Πῶς τοῦτο; διὰ τῆς ἐδικῆς σας;

— Ναι, ἀπεκρίθη ἀφελῶς ὁ Ῥοδίης. Μὲ ὑπηγόρευε καὶ ἔγραψον.

— Α! σὰς ὑπηγόρευε, κύριε Ῥοδίην, κ' ἔγραφετε, εἶπεν ὁ δικαστής, προσηλθὼν εἰς τὸν ἀνακρινόμενον ὀξύτατα βλέμματα. Καὶ πότε σὰς ὑπηγόρευσε καὶ ἔγραψατε τὴν διαθήκην, δὲν μοι λέγετε;

— Τὴν ἐνάτην τοῦ μηνός, περὶ τὴν μεσημβρίαν.

— Α! τὴν ἐνάτην; παρετήρησεν εἰρωνικῶς ὁ δικαστής. Τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς ζωῆς του. Εὐτυχία, Κύριε Ῥοδίην, ὅτι δὲν περιέμενε μέχρι τῆς δεκάτης.

Ὁ Ῥοδίης ἔφερε τὸ χειρόμακτρον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του.

— Περιμένετε διὰ τὴν τραγικὴν ἐπίδειξιν τὴν δικασίμων ἡμέραν, εἶπε με πικρίαν ὁ δικαστής. Τότε ἡμπορεῖ νὰ ἔχῃ τι ἀποτέλεσμα. Κατὰ τὸ παρὸν ἐπιστρέψατε εἰς τὴν εἰρικήν.

(Ἀκολουθεῖ).

ΘΑΥΜΑΣΙΑ ΕΦΕΥΡΕΣΙΣ.

Ἀπέναντι τῶν ἐξαισιῶν ἐφευρέσεων, αἵτινες μᾶς εκπλήττουσι καθ' ἑκάστην, ὑπάρχει ἀκόμη τις τολημητίας ψευδόσοφος διανοητικὸς ὅτι ὁ ἀνθρώπινος νοῦς δὲν εἶναι θείας καταγωγῆς; ὁ Γουτεμβέργος κατορθοὶ τὴν στερεοποίησιν τῶν ἰδεῶν καὶ τοῦ λόγου, ὁ Σχβάρτιος κλέπτει τὸν κεραυνοῦ ἀπὸ τὴν οὐράνιον ὀπλοθήκην, ὁ Οὐάττ λαμβάνει τὸν γίγαντα τοῦ ἀίμου ὡς μίσθιον ὑπηρετίου του, ὁ Δαρβέρρος μεταποιεῖ τὸν ἥλιον εἰς γραφίδα του, ἄλλος τὴν ἠλεκτρικὴν ὕλην εἰς φανὸν καὶ εἰς γραμματοκομιστὴν του. Ἀλλ' ἡ μεγίστη νομιζομένη, παστῶν τῶν ἐφευρέσεων, εἶναι ἡ νεωστὶ ἐν Γαλλίᾳ γενομένη ὑπὸ τοῦ σοφοῦ φυσιογνώστου Πετινίου, ἧτις κατορθοὶ ὅτι ποτὲ ἢ καθάδεστέρα μυθοποιῶν φαντασία δὲν ἐτόλμησε νὰ συλλάβῃ. Ὁ Δαίδαλος διαπετώμενος τὰ πελάγη, καὶ ὁ Βελεροφόντης ὠχούμενος ἐπὶ πτερωτοῦ ἵππου, ἦσαν νήπια κλονούμενα εἰς τοὺς πόδας τῶν ἀπέναντι τοῦ Πετινίου, ὅστις ἐπαγγέλλεται νὰ περιέλθῃ ὀλόκληρον τὴν περιφέρειαν τῆς γῆς, σείρων μετ' ἑαυτοῦ 25 χιλιάδας ἀνθρώπων, εἰς ὅσα ἡμερονύκτια!

Καὶ ἂς μὴν ἐκλάβῃ τις τοῦτο ὡς μάταιον θνερον κεφαλῆς πυρεστούτης. Ὁ Κ. Πετινίος καθυπέβαλε τὴν ἐφευρέσιν του εἰς τὴν βιομηχανικὴν ἀκαδημίαν τῆς Γαλλίας, ἧτις ἐρευνήσατο αὐτὴν δι' ἐπιτροπῆς τῆς, τὴν παρεδέχθη, τὴν ἀνεγνώρισεν ὡς εὐφραστάτην, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ὡς στηριζομένην εἰς ἀλανθίστους βάσεις, εἰς τοὺς θεμελιώδεις, βεβαιωτέρας καὶ ἀπλοустέρους νόμους τῆς φύσεως, καὶ ἐκήρυξεν ἀναμφισβήτητον τὴν ἐπιτυχίαν τῆς. Ἰδοὺ εἰς τί στηρίζεται ἡ ἀπίστευτος αὕτη ἐφεύρεσις!

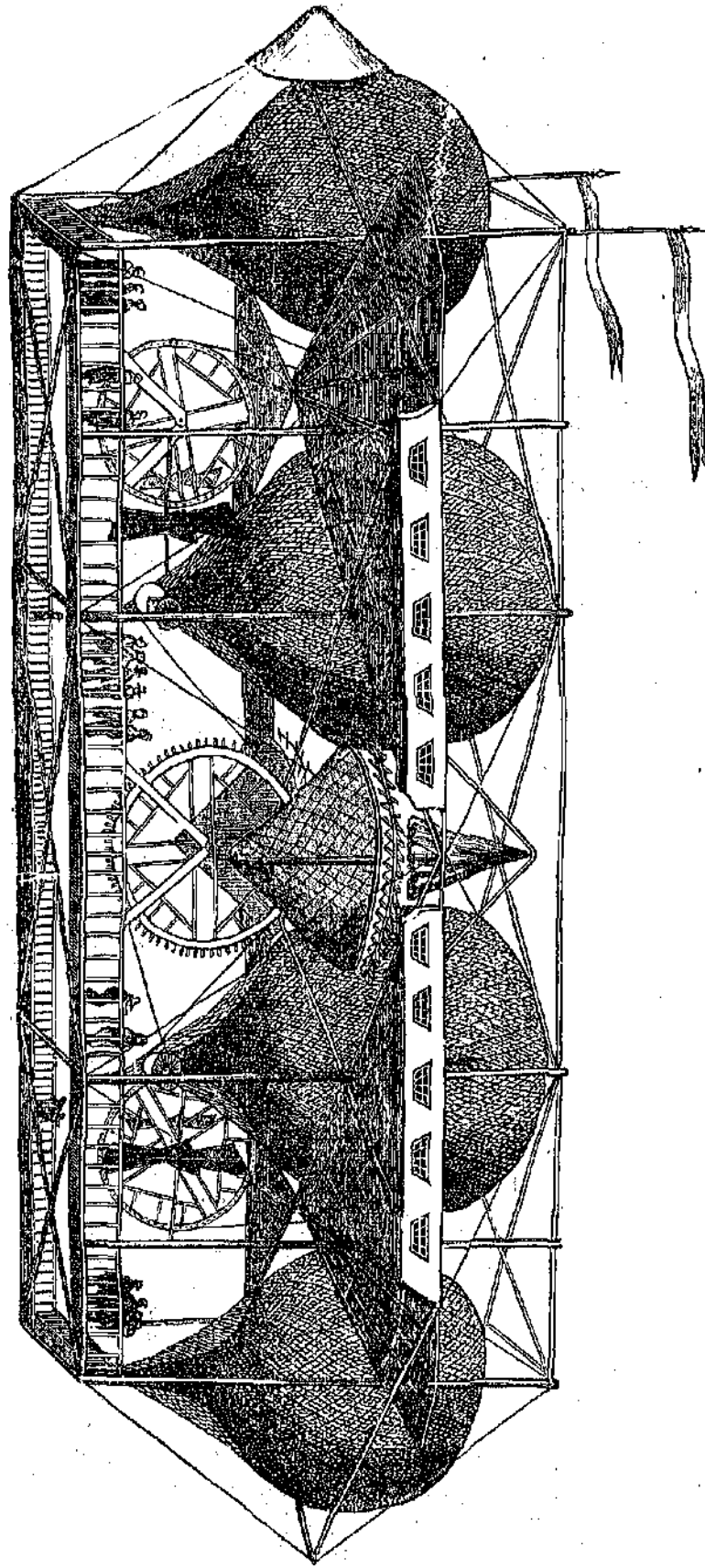
Ὁ Κ. Πετινίος ἐπέκρηθ' ὅτι πᾶσα κίνησις εἶναι δύναμις, καὶ πᾶσα δύναμις εἶναι, ἢ ἐνδέχεται νὰ γίνῃ χρήσιμος. Καὶ τῷ ὄντι μέχρι τοῦδε εὖρε τρόπον ὁ ἀνθρώπος νὰ ὠφελῆθῃ ἀπὸ πάσας τὰς περὶ αὐτὸν κινήσεις, ἀπὸ τὴν κίνησιν τῶν ζώων, τὴν κίνησιν τοῦ ἀέρος, τὴν κίνησιν τοῦ ὕδατος, τὴν κίνησιν τῆς ἐλαστικότητος, τὴν κίνησιν τοῦ ἀίμου, τὴν κίνησιν τοῦ ἐκκερμαῦς καὶ τὴν τῆς βαρύτητος. Ἀλλ' ὑπάρχει μία κίνησις, ἀνωτάτη, βεβαιοτάτη καὶ ταχυτάτη παστῶν, ἢ οὐδεὶς ἐπενόησε νὰ καταστήσῃ ὑπηρετικὴν εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνθρώπου, αὕτη εἶναι ἡ κίνησις τῆς γῆς περὶ τὸν ἄξωνά της. Εἰς ταύτην ἀπέβλεψεν ὁ μεγαλεπήβολος νοῦς τοῦ ἐφευρέτου. Ὅταν θέλωμεν νὰ μεταβῶμεν εἰς τόπον τινὰ, πόσον ὄρελος, πόσον κέρδος ἀναπαύσεως καὶ ταχύτητος, εἶπεν ὁ Πετινίος, ἂν ἀντὶ νὰ πορευόμεθα ἡμεῖς πρὸς αὐτόν, ἐδυναμέθα. ἰσχυρότεροι τοῦ Μωάμεθ, νὰ φέρομεν αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς! Καὶ τοῦτο κατώρθωσεν ὁ προφήτης τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς εὐφύιας.

Ἡ γῆ, ὡς γνωστόν, στρέφεται περὶ τὸν ἄξωνά της ἀπὸ ἀνατολῶν πρὸς δυσμᾶς ἐντός 24 ὥρῶν, ὡστε ἕκαστον σημεῖον τῆς περιφέρειᾶς τῆς περιτρέχει περὶ τοῦ 400 λεύγας τὴν ὥραν, διότι ἡ περιφέρεια τῆς ὀλόκληρος ἔχει περὶ τοῦ 9600. Ἀλλὰ τὴν αὕτην δυνάμειν ταχύτητα δὲν ἔχει ὁ περιεχόμενος περὶ αὐτὴν ἀήρ.

Ἄν βυθίσῃ; τροχὸν εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ περιστρέφῃ αὐτὸν μετὰ ταχύτητα, θέλει εἶδῃ τὸ ὕδωρ σχηματίζον περὶ αὐτὸν καμπύλας ἐγκύβας διεύθυνσιν ἐναντίαν τῆς κινήσεώς του τοῦτο δὲ, εἰδοτι τὸ ὕδωρ μένει ὀπίσω, καὶ τόσῳ μᾶλλον, ὅσῳ μᾶλλον ἀπέχει τῆς περιφέρειᾶς τοῦ κύκλου. Αὐτὸ τοῦτο συμβαίνει καὶ εἰς τὸν περικυκλοῦντα τὴν γῆν ἀέρα! ἀλλ' ἐνταῦθα τὸ φαινόμενον εἶναι ἐπιστητοότερον, ἀναλόγως τῆς μεγαλύτερας ἀρεθότητος τοῦ ζευστοῦ. Ὅσον λοιπὸν ὑψηλότερον αἰρόμεθα ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς, τόσον βραδύτερον παρακολουθεῖ αὕτην ἢ ἀτμοσφαῖρα εἰς τὴν περὶ τὸν ἄξωνα περιστροφῆς, εἰς βαθμὸν ὡστε, ἀμέσως ὑπὲρ τὸ νέρην, ἢ ἀτμοσφαῖρα ἔχει περιστροφῆς ταχύτητα μόνον 200 λ. Ἐπινοεῖται ἐπομένως ὅτι ἂν κατορθώσῃ τις ν' ἀρθῇ εἰς τὸ ὕψος τοῦ τοῦτῆς ἀτμοσφαιρας, καὶ νὰ μείνῃ ἀκίνητος εἰς τι σημεῖον αὐτῆς, θέλει στρέφασθαι μετ' αὐτῆς μετὰ ταχύτητα 200 λευγῶν τὴν ὥραν, καὶ ἐπειδὴ ἡ γῆ στρέφεται μετὰ διπλασίαν ταχύτητα, θέλει διπλοθερομεῖ ὡς πρὸς αὐτὴν κατὰ 200 λ. τὴν ὥραν ἢ-τι, ἂν σιγμῆν τινὰ ἴσταται ὑπὲρ τι σημεῖον τῆς γῆς, μετὰ μίαν ὥραν θέλει πλανᾶσθαι ὑπὲρ ἄλλο σημεῖον κείμενον 200 λεύγας μακρὰν τοῦ πρώτου πρὸς δυσμᾶς, καὶ οὕτω εἰς δις ὅσον χρόνον χρειάζεται ἡ γῆ διὰ νὰ στραφῇ περὶ τὸν ἄξωνά της, ἦτοι εἰς 48 ὥρας, θέλει περιέρχεσθαι ὅλην τὴν περιφέρειάν της, ἢ ἀληθέστερον, ἢ γῆ θέλει ἐκτελεῖ ὀλόκληρον τὴν περιστροφὴν της ὑπ' αὐτόν, καὶ ὁ τόπος ὑπὲρ ὀνήσῃ τὸ πρῶτον, θέλει ἐπανέρχεσθαι αὐθὺς ὑπὸ τοῦς πόδας του.

Ἡ θεωρία αὕτη εἶναι ἀσφαλεστὰτη ἀναμφιδόλως, στηριζομένη εἰς ἀναμφισβητήτους ἀρχάς, εἰς τὸν πρώτιστον νόμον τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, καὶ ὑψηλὴ μάλιστα διὰ τὴν ἀφελειάν της. Ἀλλὰ μόνη ἢ ἀγνοῦς ὀδὸς τῆς θεωρίας δὲν ἔρκει εἰς τὸν Πετινίον ἀνεξήτησε δὲ τοὺς τρόπους καθ' οὓς ἐδύνατο νὰ καταστήσῃ αὕτην πρακτικῶν ἀποτελεσμάτων παραγωγόν, καὶ ἢ μεγαλοφυῖα του εἰδείχθη καὶ εἰς αὐτῶν τὴν εὐρεσιν. Ὅλον τὸ πρᾶβλημά του περιορίζετο τοῦντεῦθεν εἰς τὸ νὰ δύναται ν' ἀναβῇ εἰς τὸ ἀπαιτούμενον ὕψος, νὰ διατηρῆται εἰς αὐτὸ, ἐναντίον τῶν βευσμάτων τοῦ ἀνέμου, καὶ νὰ προχωρῇ καθ' ὅποιον διεύθυνσιν θέλει.

Ἡ ἀνάβασις οὐδεμίαν δυσκολίαν παρέχει. Τὸ κοινότερον ἀερόστατον, ὑπὸ ὕδρογόνου ἐλαυνόμενον, ἀνέρχεται, ὡς καθεὶς γνωρίζει, καθέτως διὰ τῆς δυνάμειος τῆς ἐλαφρότητος. Ἀλλ' εἰς τὴν ἀνάβασιν ἀντιτάττει ἀντίστασιν ἄνωθεν ἢ πυκνότης τοῦ ἀέρος, καὶ πλῆγίως ἢ δύναμις τοῦ ἀνέμου. Ὁ Κ. Πετινίος διὰ νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ἀντίστασιν, ἀξάνει τὴν δύναμιν τῆς ἐλαφρότητος. Τοῦτο δὲ γίνεται κατὰ διττὸν τρόπον, α. δι' αὐξήσεως τοῦ ὄγκου τοῦ ἀεροστάτου, διότι οἱ ὄγκοι τῶν σφαιρῶν ἀξάνουσι κατὰ λόγον τῶν κύβων τῶν διαμέτρων τῶν, ἐν ᾧ αἱ ἐπιφάνειαι αὐτῶν ἀξάνουσι κατὰ λόγον τῶν τετραγώνων. ὡστε ἀερόστατον, ἔχον τριπλασίαν διάμετρον ἄλλου, θέλει ἔχει ἐπιφάνειαν μὲν (καὶ ἐπομένως ἀντίστασιν) 9πκ μεγαλητέραν, ἀλλὰ ὄγκον, (καὶ ἐπομένως ἐλαφρότητα, ἦτοι ἀντίστασιν κατὰ τῆς ἀντιστάσεως) 27πκ μεγαλητέρον.

6'. Διὰ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ἀεροστάτων, ὧν ἓν μόνον, τὸ προηγούμενον, ὡς ἀπαντᾷ ἀντίστασιν, τὰ δὲ λοιπὰ ὅλα, διατεθειμένα εἰς ἐλλειψοειδὲς σχῆμα, ὡς αὐξάνουσι τὴν ἐλαφρότητα, οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν ἀντίστασιν.

Διὰ τοῦτο θεωρεῖ ὁ Πετινός, ὅτι τὸ Ἀερόστατον, ὅσον μεγαλύτερον καὶ πολυτελετώτερον, τόσο ἐντελέστερον καὶ σκοπιμώτερον εἶναι. Δι' ὃ καὶ ἐσχέδιασε τὸ ἐδικόν του, ὅποιον φαίνεται εἰς τὸ προσηρηθέν ἰχνόγραμμα, μήκος μὲν ἔχον 150 μέτρων, πλάτος δὲ 27, καὶ ὕψος 36, καὶ διηρημένον εἰς τρεῖς δόμους ἢ καταστρώματα, διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν μηχανῶν, τὴν διαμονὴν τῶν ἐπιβατῶν κτλ. Διὰ τὴν ἐνοήσῃ δέ τις τὸ μέγεθος τοῦ τεραστίου τοῦτου ἀεροστάτου, πρέπει νὰ φαντασθῇ ὄγγον τριπλάσιον τοῦ Παρθενῶνος, διαπορευόμενον τοὺς ἀέρας. Διὰ τῆς τοιαύτης λοιπὸν διαθέσεως τὸ μηχανήμα τοῦτο, ὡς ἐκ τοῦ σχήματός του μὲν εὐκολώτερον διασχίζει τὸν ἀέρα, ὡς ἐκ τοῦ μεγέθους του δὲ δυσκολώτερον παρασύρεται ὑπὸ τοῦ ἀνέμου.

Τὸ ὕψος μέχρις οὗ ἀπαιτεῖται νὰ ὑψωθῇ τὸ ἀερόστατον, ἀμέσως ὑπεράνω τοῦ καταπετάσματος τῶν νεφελῶν, δὲν εἶναι παντάπασιν ἐκ τῶν ἀπροσίτων εἰς τὸν ἀνθρώπον καὶ ἀντιπαθῶν πρὸς τὴν φύσιν αὐτοῦ· διότι οὔτε τὸ ψῦχος εἶναι ἐκεῖ ἀνυπόφορον, οὔτε ὁ ἀήρ ἀπνευστος ὑπὸ ἀρεότητος, πολλοὶ δὲ τολμηροὶ ἀερονάυται ὑψώθησαν πολλὰς εἰς ζῶνας πολὺ αὐτῆς ἀνωτέρας.

Ἡ τελευταία δυσκολία ἦν εἶχε νὰ νικήσῃ ὁ Πετινός, ἦν ἐκείνη εἰς ἣν προσέκρουσαν ὅλοι αἱ μέχρι τούδε περὶ ἀεροστάτων ἀπόπειραι, ἦτις ἐματαιώσαν πᾶσαν ἐπιμονὴν καὶ πᾶσαν εὐφυίαν, ἢ διεύθυνσις τοῦ ἀεροστάτου. Καὶ ταύτης δὲ ἐθιμάμβευσε, κατὰ τὴν γνώμην τῆς Ἀκαδημίας, ὁ Πετινός, ἐπικαλεσθεὶς, ὡς καὶ διὰ τὴν θεμελιώδη ἐκείνην ἰδέαν τῆς ἐφευρέσεώς του, ἔνα

τῶν ἀπλουστέρων νόμων τῆς φύσεως. Διότι ὅσα μᾶλλον ὑψοῦται ὁ ἀνθρώπινος νοῦς καὶ ἀνακαλύπτει μίαν γωνίαν τῆς ἀπεράντου σοφίας τοῦ πλάστου, τόσο μᾶλλον πείθεται ἐπὶ τῆ φύσει, τὸ ἔργον τῶν χειρῶν αὐτοῦ, παράγει τὰ μέγιστα ἀποτελέσματα διὰ τῶν ἐλαχίστων ἀγώνων.

Ἡ περὶ διεύθυνσεως τοῦ ἀεροστάτου ἰδέα τοῦ Πετινίου στηρίζεται εἰς τὴν ἐξῆς θεωρίαν. Ἄν εἰς ὑγρὸν ἡρεμῶν βυθίσῃς ἐλαφρὸν πέταλον ἢ φύλλον μεταλλεῖ, δίδων εἰς αὐτὸ ἐντελῶς ὀριζοντίαν διεύθυνσιν, τὸ πέταλον θέλει καταβῆ καθέτως εἰς τὸν πυθμένα. Δὲς τῶ ὅμως διεύθυνσιν ὀλίγον κεκλιμένην, καὶ ἀντί νὰ καταβῆ καθέτως, θέλει τὸ ἰδὲ λαμβάνον τὴν πρὸς τὸ μέρος τῆς κλίσεως διαγώνιον. Ἦ ἀνάπαλιν ἂν, βυθίσῃς ἐλαφρὸν σάνδα εἰς τὸ ὕδωρ, τὴν ἀφῆσῃς ὡς ἀναβῆ ὀριζοντίως, θέλει ὑψωθῆ κατὰ διεύθυνσιν κἀθέτων ἂν ὅμως τῆ δόσης κλίσειν τινα, θέλει ὑψωθῆ πλάγιως, παρεκκλίνουσα πρὸς τὴν διαγώνιον. Τὸ αὐτὸ φαινόμενον ἐπαναλαμβάνεται, καὶ ἐπὶ ἰσορροτέρως, ἐντὸς τοῦ ἀέρος, ὅπου ὁ Κύριος Πετινός, ἔχων τὸν τρόπον νὰ καταβαίῃ ὡς τὸ πέταλον τοῦ μεταλλοῦ, ἢ νὰ ἀναβαίῃ ὡς ἡ σάνις εἰς τὸ ὕδωρ, δύναται, δίδων εἰς τὸ σύμπλεγμα τῶν ἀεροστάτων τοῦ κλίσειν τινα ἀποτελοῦσαν γωνίαν πρὸς τὸν ὀριζοντα, νὰ μακρύνῃται τῆς καθέτου εἰς ὅποιαν διεύθυνσιν θέλει.

Ἄλλ' αὐτὸ τοῦτο εἶναι ἡ δυσκολία, τὸ νὰ δοθῇ ἡ κλίσις ἐντὸς τοῦ ἀέρος, τὸ νὰ εὐρεθῇ δηλ' εἰς τὸν ἀέρα στερεὸν τι σημεῖον, σημεῖον στηρίξεως, χρησιμεῖον ὡς ἀφετηρία κινήσεως ἢ κλίσεως εἰς τὸ ἀερόστατον. Ὁ Κ. Πετινός σημεῖον τοιοῦτον δὲν ἔχει ἀνάγκη· ἀντ' αὐτοῦ δὲ τῶ ἀρκεῖ νὰ κατορθώσῃ διαφορὰν μεταξὺ τῆς δυνάμεως καὶ τῆς ἀντιστάσεως, καὶ ἡ διαφορὰ αὕτη νὰ ᾖ ὑπὲρ τῆς ἀντιστάσεως. Ἰδοὺ λοιπὸν ποῖον ἀπλοῦστατον ἐπινοήσε τρόπον Ἐκατέρωθεν τῆς γιγαντιαίας μηχανῆς του ἐφήρμοσεν ἀνὰ δύο κώνους ἐξ ὑφάσματος, ἀντιστόμους, καὶ κατὰ θέλησιν ἀναπετανυμένους ἢ συσταλλομένους. Ἄν ἐνῶ τὸ ἀερόστατον ἐκτελεῖ μίαν τῶν δύο φυσικῶν τῶν κινήσεων, τὴν ἀνάβασιν φερ' εἰπεῖν, ἀνοιχθῇ τὸ στόμιον τοῦ πρὸς τὰ ἄνω ἀπορριπτοῦ κώνου μίαν μόνης τῶν δύο πλευρῶν, ὁ ἀήρ θέλει εἰσερεῖ εἰς αὐτόν, καὶ θέλει εὐρίσκει μεγάλην ἀντίστασιν ἐντὸς τοῦ κώνου καὶ μέχρι τῆς κορυφῆς του, ἐνῶ ἡ αὐτὴ ἀντίστασις δὲν θέλει ἀπαντᾶσθαι ὑπὸ τῆς ἄλλης πλευρᾶς, ἐπομένως ἡ πρώτη πλευρὰ θέλει ἀναβαίνει δυσκολώτερον καὶ βραδύτερον ἀπὸ τὴν δευτέραν, καὶ οὕτως ἡ μηχανὴ θέλει κλίνει πρὸς τὴν πλευρὰν ἐκείνην. Ἄς φαντασθῶμεν ἔτι ἡ μηχανὴ ἀνέρχεται καθέτως, ὅτι ὅμως ἠνεώχθη τὸ ἄνω στόμιον τοῦ κώνου τῆς βορείας πλευρᾶς.

Ἡ πλευρὰ αὕτη θέλει ἀμέσως πιεσθῆ ὑπὸ τοῦ ἀέρος πρὸς τὰ κάτω, ὡς εἰς ἐτερόλογον στόμην, θέλει δὲ ἐγερθῆ μᾶλλον ἢ ἀπέναντι ἢ νοτία πλευρὰ καὶ ἐπομένως, καθ' ὃν ἐξεθέμεθα ἀνωτέρω κανόνα, τὸ ἀερόστατον, ἀντὶ νὰ ἐξακολουθῇ ὑψοῦμενον καθέτως, θέλει λάβει τὴν διαγώνιον μεταξὺ τῆς καθέτου καὶ μεταξὺ τῆς πρὸς νότον ὀριζοντίου διεύθυνσεως.

Τύπος Α.

Ὅμοιος ἂν καταβαίῃ τὸ ἀερόστατον καὶ ἀνοιχθῇ τὸ κάτω στόμιον τοῦ κώνου μίαν τῶν πλευρῶν, ἡ μηχανὴ θέλει καταβῆ οὐχὶ καθέτως, ἀλλὰ κλίνουσα πρὸς τὴν κατ' ἐναντίον διεύθυνσιν διαγώνιον. Ἰδοὺ κατὰ ποῖον ἀσφαλτέστατον τρόπον, χωρὶς οὐδεμίαν βαρῆς μηχανικῶν ἢ ἄλλων ἐνομήων, κατορθοῖ ὁ Πετινός νὰ διευθύνῃται ἐντὸς τοῦ ἀέρου ἀέρος πρὸς τὰ δεξιά· ἢ τὰ ἀριστερά, πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἢ πρὸς τὰ ὀπίσω, καὶ, ἔπερ εἶναι ὁ κυριώτερος σκοπὸς τοῦ, νὰ παλαίῃ κατὰ τοῦ ἀνέμου, ἥτοι διὰ διαφορῶν κινήσεων νὰ διορθώῃ τὰς παρεκλίσεις εἰς ὅσας ὑπ' αὐτοῦ ἀναγκάζεται.

Ἄλλὰ δὲν πρέπει νὰ νομίσωμεν ἔτι ὁ Πετινός, περιμένον παθητικῶς νὰ ἐρχῶνται αἱ γῆραι τῆς γῆς καὶ νὰ τίθῃνται ὑπὸ τὸ ἀερόστατόν του, ὡς σταθμὸν δ' εἰς τὴν πλάστιγγά του μετοχειρῶμενος τὸν ἀέρα, καὶ ὡς κινήσεως ἐλαττέριον τὸν λόγον τῆς βαρύτητός, μένει ἀκηρῆς ἐπαναπαύμενος εἰς τοὺς μεγάλους ἐργάτας τῆς φύσεως, καὶ σὺν τῇ Ἀθηνᾷ δὲν κινεῖ καὶ αὐτὸς τὴν χεῖρα. Ἐξ ἐναντίας βοῦνται τὸ σύστημα τῶν συνθέτων ἀεροστάτων του καὶ διὰ διαφορῶν μηχανικῶν τρόπων, διὰ μεγάλων πτερόγων ἢ προσθέτει ἐκατέρωθεν, καὶ αἰτίνας κατὰ θέλησιν ἀνοιγόμεναι ἢ κλειόμεναι, ἀξάνουσι ἢ ἐλάττωσι τοῦ ἠναρίου δ-χῆματος τὴν πρὸς ἐκάτερον τῶν μερῶν ἀντίστασιν εἰς τὸν ἀέρα καὶ εἰς τὴν ἀνεμον, καὶ συντελοῦσιν εἰς τὴν διεύθυνσιν του. Προσέτι δὲ διέθετο καὶ ἀγγινοῦστατον ἐλικῶν σύστημα, αἰτίνας στρέφονται διὰ τοῦ ἐν τοῖς κώνοις πυκνωμένου, καὶ διὰ τῶν μικρῶν στομιῶν αὐτῶν μετ' ὀσμῆς ἐξερχομένου ἀέρος, καὶ συντελοῦσιν ἐπίσης, ὡς αἱ τῶν ἀτμοπλῶν ἀρχιμήδειαι ἐλικες, εἰς τῆς μηχανῆς τὴν διεύθυνσιν.

Τοιοῦτο εἶναι τὸ θαυμασίον ἐπιστημονικὸν οἰκοδόμημα τοῦ μεγάλου ἐφευρέτου. Νομίζομεν περιττὸν νὰ ἐξηγήσωμεν τὰ καθέκαστα τοῦ μηχανήματός ὃν ἐπρότεινε. Ἄρκει νὰ εἰπῶμεν, ὅτι ἡ Ἀκαδημία ἐκρινεν αὐτὰ θαυμασιῶς συνημερολογημένα, οὐδὲν σπουδαῖον ἐλάττωμα ἔχοντα, καὶ ἐντελῶς εὐκατέρθατα.

Διὰ τῆς τοιαύτης λοιπὸν μηχανῆς, ἔξ ἢ ἀπὸ συνδεδεμένα ἀερόστατα περιεχούσης, ἀναλαμβάνει ὁ Πετινός νὰ περιφέρει προσημίως ὁδοιπόρους περὶ ὅλην τὴν γῆν εἰς δὲς εἰκοσιτέσσαρας ὥρας. Δι' αὐτὴν, εἰς ὀλιγωτέρας τῶν 3 ὥρῶν, θέλομεν μεταβαίνει ἀπὸ Ἀθηνῶν εἰς Παρίσιον, εἰς ἓν ἡμερονύκτιον εἰς τὴν Καλλιφορνίαν. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἐπιστροφή πρὸς ἀνατολὰς θέλει εἶσθαι ὀλίγον μακροτέρα, καὶ τόσοον περισσότερον, ὅσον ἐγγύτερον κεῖται τὸ μέρος εἰς ὃ θέλομεν νὰ φθάσωμεν. Διότι ἡ γῆ στρέφεται μόνον ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς, ἀρα ὁ ὁμοιοδρομῶν ἀερονάυτης χωρεῖ πάντοτε ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμᾶς, καὶ διὰ τὴν φθᾶσιν εἰς τόπον ἀνατολικώτερον αὐτοῦ κείμενον, πρέπει νὰ περιμεῖνῃ ἕως οὗ περιστραφῆται πᾶσα ἡ γῆ, φέρῃ τὸν τόπον τοῦτον ὑπὸ τοὺς πόδας του. Οὕτω διὰ νὰ μεταβῶμεν ἀπὸ μὲν Κωνσταντινουπόλεως εἰς Ἀθήνας θέλομεν ἀρκεῖσθαι εἰς 1 ὥραν, 20 λ., ἀπὸ Ἀθηνῶν ὅμως εἰς Βουδαπέστην, πρέπει νὰ ὑπερβῶμεν τὰς Ἡρακλείους στήλας, τὸν Ἀτλαντικὸν, τὴν Ἀμερικὴν, τὸν Εἰρη-Φύλλ. 3.

νικόν Ωκεανόν, ἔλην κατὰ πλάτος τῆν Ἀσίαν, τῆν Ἑυρωπαϊκὴν Ῥωσίαν, καὶ τότε μόνον θά φθάσωμεν ὑπὲρ τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ἀλλὰ ἔλη αὕτη ἡ ὁδοπορία θέλει γίνεαι εἰς 48 ὥρας, πλὴν τῆς ἀποστάσεως ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Ἀθήνας.

Μέχρι τοῦδε μία μόνη παρίσταται δυσκολία εἰς τὴν πραγματοποιήσασθαι τοῦ γιγαντιαίου τούτου σχεδίου, ὅτι ἡ κατασκευὴ τοῦ ἀεροστάτου ἀπαιτεῖ δαπάνην 300,000 δρ., δύναται ὅμως νὰ κατασκευασθῇ καὶ μικρότερον διὰ 100,000 δρ. Ὡς δὲ Κολόμβος ἐκρούε μάρτην πὰς θύρας τῶν ἐθνῶν χωρὶς νὰ εὕρισκῃ τινὰ νὰ τῷ παρέξῃ ὀλίγα κερμάτια ὅπως προσθέσῃ νέον ἡμισφαίριον εἰς τὴν γῆν, θέλει ἄρα μάρτην ζητήσῃ πὰς δέκα μυριάδας δραχμῶν ὁ Πετινός διὰ τὸ μεγαλοῦργιμά του, τὸ μέλλον νὰ καταστήσῃ τὸν ἄνθρωπον ἀληθῆ βασιλέα τῆς γῆς; Ἡ ἐπιστήμη ἐγγυᾶται εἰς τοὺς δανιστάς τὴν ἀσφάλειαν τῶν κεφαλαίων των. Ἄν ἀποτύχῃ ἡ ἐπιχείρησις, μηδισμὴν ποσότης θέλει ἀπολεσθῆ εἰς γενναίαν ἀπόπειραν. Ἀλλ' ἂν ἐπιτύχῃ!...

Η ΕΝ ΜΑΡΑΘΩΝΙ ΜΑΧΗ

Υπό Κ. Π.

(Τέλος: Ἴδὲ Φυλλάδιον 1ον).

Τὸ ἀθηνέστερον μέρος τοῦ στρατιωτικοῦ ὄργανισμοῦ τῶν Ἀθηναίων ἦτο, κατὰ τοὺς ἀρχαιοτέρους τοῦτους χρόνους, ἡ στρατηγία· διότι ἀφ' ἐκάστης φυλῆς ἐξελέγετο, κατὰ πᾶν ἔτος, εἰς στρατηγός, ἕκαστος δὲ τῶν 10 τούτων στρατηγῶν ἦτο μὲν μόνιμος ἡγεμὼν τῆς ἰδίης φυλῆς δι' ὅλον τὸ ἔτος, ἤρχε δὲ, πᾶσαν δεκάτην ἡμέραν, σύμπαντος τοῦ στρατοῦ, καὶ ἦν σιρὰν ἐγένετο ἡ κλήρωσις τῶν φυλῶν. Ἐκτὸς τῶν δέκα τούτων στρατηγῶν, παρευρίσκειτο ἐν τῷ στρατοπέδῳ καὶ ὁ τρίτος τῶν ἐννεα ἰδίως μὲν λεγομένων ἀρχόντων τῆς πολιτείας, διὰ κλήρου δὲ προχειρίζομένων (ἔτι, ὡς οἱ στρατηγοί, δι' ἐκλογῆς) ὁ Πολέμαρχος, ὅστις ὅμως ἄλλο δικαίωμα, ὡς φαίνεται, δὲν εἶχεν εἰμὴ τὸ ἀγεῖν τὴν δεξιὰν σπέρυγαν καὶ τὸ ψιφίζειν ἐν τῷ πολεμικῷ συμβούλιῳ.

Ἡ ταύτη τῆς στρατηγίας βύθμισις ἦτο βεβαίως ἐλευθέρω καθότι, ἂν καὶ ἡ ἐκλογὴ τῶν δέκα καὶ ἡ κλήρωσις τοῦ Πολεμάρχου ἐγένετο ἐκ μόνων τῶν ἐπισημοτέρων πολιτῶν, ἐκ τῶν ἐχόντων δηλαδὴ 5000 περίπου σημερινῶν δραχμῶν ἐτήσιον πρόσοδον, δὲν ἦτο ὅμως εὐκόλῳ νὰ διακρίνῃ τὸ πλῆθος πάντοτε τὸν ἰκανώτερον, καὶ ἀπαιτεῖτο νὰ ἐπιτύχῃ ὅχι ἕνα ἰκανὸν ἄνδρα, ἀλλὰ δέκα· ἔπειτα οὐδ' ἐνόησε, οὐδὲ μονιμότης ὑπῆρχε περὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ στρατοῦ καὶ ἐπὶ πάντιν, ἢ εἰς τὸν τυφλὸν κληρὸν ἀνατεθειμένη ἐκλογὴ τοῦ ἐπιδικαιητοῦ τῶν στρατηγῶν πολεμάρχου, ἦτο μάλιστα ἐπικίνδυνος. Ἀλλ' ὁ τρόπος καθ' ὃν ἐπολιτεύθησαν οἱ Ἀθηναῖοι εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν μαρτυρεῖ, ὅτι ἡ φρόνησις τῶν ἀνθρώπων δύναται νὰ θεραπεύσῃ μέχρι τινός καὶ αὐτοὺς τοὺς

χειρίστους τῶν θεσμῶν, ἐνῶ ἄπειρα παραδείγματα ἀποδεικνύουσιν, ὅτι οἱ ἄριστοι τῶν θεσμῶν οὐδὲν ἀγαθὸν παράγουσιν, ἐὰν κακῶς ἐφαρμόζονται.

Ἴσχυε τότε μάλιστα ἐν Ἀθήναις ὁ τῶν Ἀλκμαϊωνιδῶν οἶκος, δι' ἐνεργείας τοῦ ὁποίου εἶχον κυρίως ἐκβληθῆ οἱ Πεισιστρατιδαί. Ὁ οἶκος οὗτος ἐπέβη, ὥστε ἀείποτε τοσοῦτον μέγας καὶ πολὺς ἐνταῦθα, ὥστε δύνασαι νὰ γράψῃς τὴν ἱστορίαν τῶν Ἀθηναίων, γράφων ἀπλῶς τὴν τῶν Ἀλκμαϊωνιδῶν βιογραφίαν. Τοῦτο δὲ ἀποδεικνύει οὐ μόνον τὸν πλοῦτον καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ γένους ἀξίωμα, ἀλλὰ καὶ τὴν ἰκανότητά καὶ τὴν παράδοξον εὐ-τραπελίαν τῶν ἀνδρῶν ἐλείνων, διότι ἐν τῷ διαστήματι τῶν πολλῶν ἑκατονταετηρίδων καθ' ἃς ἐπρωτογωνίστησαν τῶν Ἀθηναίων, αἱ ἐπικρατούσαι ἰδέαι καὶ δοξασταί ἐπαθον ὁσημασίας ἀλλοιωτέας· καὶ τὰ δὲ τοσοῦτων ἐπιγνωμένων ἀλλοιωτέων, οὐδὲν ἤττον οἱ Ἀλκμαϊωνίδαι πρωτεύουσιν ἀδυσχελεῖτως. Ὁ οἶκος οὗτος εἶχε τὸ γένος ἀπὸ τοῦ τελευταίου βασιλέως τῶν Ἀθηναίων Κόδρου. Οἱ μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς βασιλείας κυβερνήσαντες τὰς Ἀθήνας ἰσόβιοι ἄρχοντες ἦσαν πρόγονοὶ τῶν Ἀλκμαϊωνιδῶν. Βραδύτερον οἱ ἄλλοι τῶν Ἀθηναίων εὐπατρίδαι ἀφῆρσαν ἀπὸ τοῦ γένους· ἐκείνου τὸ δ καίωμα τοῦ νὰ λαμβάνεται ὅπῳ αὐτοῦ καὶ μόνου ὁ ὑπέρτατος τῆς πολιτείας ἀρχὼν· ἀλλὰ, ὅτε ἐν ἔτει 612 πρ. Χρ. οἱ ἀριστοκρατικοὶ ἐκινδύνευσαν ἀπὸ τοῦ πρώτου ἐν Ἀθήναις ἀναφανέντος δημοαγωγοῦ Κόλωνος, εἰς τὸν Ἀλκμαϊωνιδῆν Μεγακλέα ἀνέβησαν τὴν σωτηρίαν τῆς μερίδος αὐτῶν, καὶ δι' αὐτοῦ τῶντι διεύσωσαν τότε τὴν ὑπεροχήν. Τοῦ Μεγακλέους τούτου υἱὸς ἦτο ὁ Ἀλκμαϊωνίδης ἐκείνος, εἰς ὃν ὁ Κρότος, φίλον ὄντα καὶ μεταβάντα εἰς Σάρβεις, ἐπέτρεψε νὰ λάβῃ ἀπὸ τοῦ Θησαυροῦ τότε χρήματα ὅσα διὰ μιᾶς ἠδύνατο ὁ ἴδιος νὰ ἐκφέρῃ. Αὐτὸς δὲ, ἐνδυσθεὶς, ὡς ἡξυρῆτε, χιτῶνα μέγα καὶ ὑποδήματα εὐρύτατα, παρεγίμισε τὰ τε ὑποδήματα καὶ ἅπαντας τοὺς κόλπους, ἐπέπασε δὲ ψήγματα χρυσοῦ εἰς τὰς τρίγυας τῆς κεφαλῆς, ἔβαλε καὶ εἰς τὸ στόμα ὅσον ἠδύνατο, ἔπειτα δ' ἐξῆλθε μόλις συρόμενος καὶ θυμίζων πᾶν ἄλλο ἢ ἄνθρωπον· ὁ δὲ Κρότος, γελῶσας, οὐ μόνον πάντα ἐκεῖνα ἔδωκεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλα ὅχι ὀλιγώτερα τούτων ἐπέτρεψε νὰ παραλάβῃ. Μετ' ὀλίγον ἡ δημοκρατικὴ μερίς ἐνισχύθη διὰ τοῦ Πεισιστρατοῦ τοσοῦτον, ὥστε ἡ στενὴ ἀρχαία ἀριστοκρατία δὲν ἠδύνατο νὰ ἐλπίσῃ εὐλόγως ὅτι θείει ἀντιταχθῆ ὄθεν οἱ Ἀλκμαϊωνίδαι ἀναλαμβάνουσι τὴν ἀρχὴν μετὰ τινὸς κόμματος, τοῦ τῶν Παράλων, τὸ ὄποιον, ὡς προσηγορευμένον, ἐτήρει τὴν μεταξὺ τῶν δύο ἡκίων ἰσορροπίαν· ἀρχηγὸς τῶν Παράλων τότε ὑπῆρξεν ὁ τοῦ προσηγορευμένου Ἀλκμαϊωνίδου υἱὸς Μεγακλῆς.

Ἐπειτα, ἐξωσθέντων τῶν Πεισιστρατιδῶν, οἵτινες ἀρξάντες ἐγκατέλιπον τὴν δημοκρατικὴν μερίδα, δι' ἣς εἶχον προαχθῆ καὶ, τούτου ἕνεκεν, ἐγκατελείφθησαν ὑπ' αὐτῆς, ἡ μερίς αὕτη λαμβάνει κράτος μέγα, ὥστε πρόδηλον ἦτο ὅτι θέλει κερτιχθῆσαι. Οἱ Ἀλκμαϊωνίδαι ἐπιχειροῦσι τότε νὰ βυθίσωσι τοῦλάχιστον τὰς πράξεις αὐτῆς καὶ διὰ Κλεισθένους,

τοῦ υἱοῦ τοῦ προσηγορευμένου Μεγακλέους, χειραγωγήσαντες τὸ πλῆθος, ἔβαλον τὰ θεμέλια τοῦ νέου αὐτοῦ πολιτεύματος. Ἀπὸ τοῦ Κλεισθένους τούτου, τὸ γένος τῶν Ἀλκμαϊωνιδῶν δὲν ἀνέδειξε πλέον μεγάλους ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἄνδρας, ἐξηκολούθησεν ὅμως πρωτεύον, ἐν Ἀθήναις, διὰ τῶν γυναικῶν. Καθότι ἅπαντες οἱ ἐνδοκοὶ στρατηγοὶ καὶ κυβερνήται ὅσους ἀνέδειξε ἡ πόλις ἐν τῇ πέμπτῃ ἑκατονταετηρίδι, ἐθεώρουν ἀπαραίτητον νὰ συνδεθῶσι μετὰ τοῦ οἴκου ἐκείνου διὰ κηδεστίας. Οὕτως ὁ ἀντίζηλος τοῦ Μιλτιάδου Ξάνθιππος ἔλαβε σύζυγον τὴν ἀνεψίαν τοῦ Κλεισθένους Ἀγαρίστην, ἣτις, ἔγκυος οὖσα, εἶδε καθ' ὄναρ, ὅτι ἔτεκε λέοντα καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐγέννησε Περικλέα τὸν Ὀλύμπιον. Ἐγγονος τοῦ ἀδελφοῦ τῆς Ἀγαρίστης ταύτης Μεγακλέους ἦτο ἡ χαριστοτάτη ἐκείνη Ἰσοδίκη, ἣτις κατώρθωσε νὰ δεσμεύσῃ μέχρι τοῦ θανάτου αὐτῆς τὸν τοσοῦτον περίτους ἔρωτας ἄστατον Κίμωνα, τὸν υἱὸν τοῦ Μιλτιάδου καὶ ἔγγονος ἐπίσης τοῦ Κλεισθένους ἦτο ἡ τοῦ Κλεινίου σύζυγος Δεινομάχη, ἡ γεννησασα τὸν Ἀλκιβιάδην, τὸν εὐφύστερον ἅμα καὶ κακοτροπώτερον τῶν Ἑλλήνων. Καθ' ἅπασαν λοιπὴν τὴν τῶν Ἀθηναίων ἱστορίαν βλέπομεν τοὺς Ἀλκμαϊωνίδας ἰσχυροὺς καὶ μεγάλους. Ἰδίως ἕμως παντοδύναμοι διετέλουν ἐν ἔτει 490, καθότι δι' αὐτῶν μὲν πρὸ εἰκοσιν ἐτῶν ἐξώσθησαν οἱ Πεισιστρατιδαί, δι' αὐτῶν δὲ ὁ δῆμος εἶχεν ἀσφάλειαν τὴν γεράν αὐτοῦ ἀρχήν· εἶχαν δὲ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην προισταμένους Μεγακλέα, τὸν Κλεισθένους υἱὸν, καὶ ἕτερον Μεγακλέα, υἱὸν Ἰπποκράτους τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Κλεισθένους, καὶ Ξάνθιππον, τὸν σύζυγον τῆς ἀδελφῆς τοῦ τελευταίου Μεγακλέους Ἀγαρίστης.

Ἀλλὰ πρὸ ἐξ ἐτῶν εἶχεν ἐπανεῖθαι εἰς Ἀθήνας, μετὰ μακρὰν ἀπουσίαν, εἰς ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων οἵτινες γεννῶνται διὰ νὰ ἀρχωσιν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, καὶ ἀρχοῦσι διὰ νὰ μεγαλοουργῶσι. Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος ἦτο Ἀθηναῖος ἀπὸ δὲ τοῦ 515 ἔτους πρ. Χρ., 25 ἔτι ἀπὸ τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης, εἶχε μεταβῆ εἰς τὴν Θρακικὴν χερσόνησον διὰ νὰ κληρονομήσῃ τὴν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ θείου αὐτοῦ, Μιλτιάδου τοῦ Κυψέλου, ἰδρυθεῖσαν ἡγεμονίαν. Περὶ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἡγεμονίας ταύτης ἀνέδειξε τὴν βίαν καὶ τὴν τραχύτητα, ἣτις κατὰ δυστυχίαν συνήθως παρακολουθεῖ τὰ μεγάλα πολεμικὰ προτερήματα, περιεστοιχίσθη ὑπὸ δουροφόρων, συνέλεξε Θησαυροὺς μεγάλους καὶ συναύδουσε τὸν Δαρείον εἰς τὴν Σκυθικὴν αὐτοῦ ἐκστρατείαν· ἀλλὰ συγχρόνως ἔλαβεν ἐνιέθεν ἀφορμὴν νὰ γνωρίσῃ ἐκ τοῦ σύνεργου τὸν Περσικὸν στρατὸν καὶ νὰ παρατηρήσῃ τὰ ἐλαττώματα αὐτοῦ. Δὲν ἠξυρῶμεν ἂν πρὸς τούτοις, ὡς ὑπὸ πολλῶν ἐβρέθη, μικροῦ ἐδέξασεν, ἐπὶ τῆς ἐκστρατείας ταύτης, νὰ ἐπιφέρῃ τὸν ἕλεθρον τοῦ μεγάλου βασιλέως, διὰ τῆς συμβουλῆς τῆν ὁποίαν ἔδωκε μὲν εἰς τοὺς Ἴωνας νὰ λύσωσι τὴν ἐπὶ τοῦ Ἰστροῦ γέφυραν, ἐγκαταλείποντες τὸν Δαρείον εἰς τὰς ἀχαιεὶς ἐκείνας ἐρήμους, δὲν ἠκολούθησαν δὲ οἱ ἡγεμόνες τῶν Ἴωνων διὰ τοὺς ἰδιοτελεῖς αὐτῶν σκοπούς. Περὶ τούτου, ἂν καὶ φανερόντος κατὰ πρῶ-

τον ὑπὸ τοῦ Προδότου, διατάζουσιν εὐλόγως τινὲς τῶν νεωτέρων, διότι οἱ μὲν τοσαῦτα ἀπὸ τοῦ Μιλτιάδου κινδυνεύσαντες Πέρσαι κατ' οὐδὲν ἠνώχλησαν αὐτὸν ἐπὶ πολλὰ ἔτη περὶ τὴν εἰρηνικὴν κατοχὴν τῆς ἡγεμονίας αὐτοῦ· οἱ δὲ Σκύθαι, εἰς αὐς τηλικούτοι ἡγωνίσθη νὰ περιποιήσῃ ὠφέλημα, καὶ εἰς τὴν Χερσόνησον ἔπειτα ἐμβάλλουσι, καὶ αὐτὸν ὅσους ἀνέδειξε ἡ πόλις ἐν τῇ πέμπτῃ ἑκατονταετηρίδι, ἐθεώρουν ἀπαραίτητον νὰ συνδεθῶσι μετὰ τοῦ οἴκου ἐκείνου διὰ κηδεστίας. Οὕτως ὁ ἀντίζηλος τοῦ Μιλτιάδου Ξάνθιππος ἔλαβε σύζυγον τὴν ἀνεψίαν τοῦ Κλεισθένους Ἀγαρίστην, ἣτις, ἔγκυος οὖσα, εἶδε καθ' ὄναρ, ὅτι ἔτεκε λέοντα καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐγέννησε Περικλέα τὸν Ὀλύμπιον. Ἐγγονος τοῦ ἀδελφοῦ τῆς Ἀγαρίστης ταύτης Μεγακλέους ἦτο ἡ χαριστοτάτη ἐκείνη Ἰσοδίκη, ἣτις κατώρθωσε νὰ δεσμεύσῃ μέχρι τοῦ θανάτου αὐτῆς τὸν τοσοῦτον περίτους ἔρωτας ἄστατον Κίμωνα, τὸν υἱὸν τοῦ Μιλτιάδου καὶ ἔγγονος ἐπίσης τοῦ Κλεισθένους ἦτο ἡ τοῦ Κλεινίου σύζυγος Δεινομάχη, ἡ γεννησασα τὸν Ἀλκιβιάδην, τὸν εὐφύστερον ἅμα καὶ κακοτροπώτερον τῶν Ἑλλήνων. Καθ' ἅπασαν λοιπὴν τὴν τῶν Ἀθηναίων ἱστορίαν βλέπομεν τοὺς Ἀλκμαϊωνίδας ἰσχυροὺς καὶ μεγάλους. Ἰδίως ἕμως παντοδύναμοι διετέλουν ἐν ἔτει 490, καθότι δι' αὐτῶν μὲν πρὸ εἰκοσιν ἐτῶν ἐξώσθησαν οἱ Πεισιστρατιδαί, δι' αὐτῶν δὲ ὁ δῆμος εἶχεν ἀσφάλειαν τὴν γεράν αὐτοῦ ἀρχήν· εἶχαν δὲ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην προισταμένους Μεγακλέα, τὸν Κλεισθένους υἱὸν, καὶ ἕτερον Μεγακλέα, υἱὸν Ἰπποκράτους τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Κλεισθένους, καὶ Ξάνθιππον, τὸν σύζυγον τῆς ἀδελφῆς τοῦ τελευταίου Μεγακλέους Ἀγαρίστης. Ἀλλὰ πρὸ ἐξ ἐτῶν εἶχεν ἐπανεῖθαι εἰς Ἀθήνας, μετὰ μακρὰν ἀπουσίαν, εἰς ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων οἵτινες γεννῶνται διὰ νὰ ἀρχωσιν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, καὶ ἀρχοῦσι διὰ νὰ μεγαλοουργῶσι. Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος ἦτο Ἀθηναῖος ἀπὸ δὲ τοῦ 515 ἔτους πρ. Χρ., 25 ἔτι ἀπὸ τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης, εἶχε μεταβῆ εἰς τὴν Θρακικὴν χερσόνησον διὰ νὰ κληρονομήσῃ τὴν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ θείου αὐτοῦ, Μιλτιάδου τοῦ Κυψέλου, ἰδρυθεῖσαν ἡγεμονίαν. Περὶ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἡγεμονίας ταύτης ἀνέδειξε τὴν βίαν καὶ τὴν τραχύτητα, ἣτις κατὰ δυστυχίαν συνήθως παρακολουθεῖ τὰ μεγάλα πολεμικὰ προτερήματα, περιεστοιχίσθη ὑπὸ δουροφόρων, συνέλεξε Θησαυροὺς μεγάλους καὶ συναύδουσε τὸν Δαρείον εἰς τὴν Σκυθικὴν αὐτοῦ ἐκστρατείαν· ἀλλὰ συγχρόνως ἔλαβεν ἐνιέθεν ἀφορμὴν νὰ γνωρίσῃ ἐκ τοῦ σύνεργου τὸν Περσικὸν στρατὸν καὶ νὰ παρατηρήσῃ τὰ ἐλαττώματα αὐτοῦ. Δὲν ἠξυρῶμεν ἂν πρὸς τούτοις, ὡς ὑπὸ πολλῶν ἐβρέθη, μικροῦ ἐδέξασεν, ἐπὶ τῆς ἐκστρατείας ταύτης, νὰ ἐπιφέρῃ τὸν ἕλεθρον τοῦ μεγάλου βασιλέως, διὰ τῆς συμβουλῆς τῆν ὁποίαν ἔδωκε μὲν εἰς τοὺς Ἴωνας νὰ λύσωσι τὴν ἐπὶ τοῦ Ἰστροῦ γέφυραν, ἐγκαταλείποντες τὸν Δαρείον εἰς τὰς ἀχαιεὶς ἐκείνας ἐρήμους, δὲν ἠκολούθησαν δὲ οἱ ἡγεμόνες τῶν Ἴωνων διὰ τοὺς ἰδιοτελεῖς αὐτῶν σκοπούς. Περὶ τούτου, ἂν καὶ φανερόντος κατὰ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Προδότου, διατάζουσιν εὐλόγως τινὲς τῶν νεωτέρων, διότι οἱ μὲν τοσαῦτα ἀπὸ τοῦ Μιλτιάδου κινδυνεύσαντες Πέρσαι κατ' οὐδὲν ἠνώχλησαν αὐτὸν ἐπὶ πολλὰ ἔτη περὶ τὴν εἰρηνικὴν κατοχὴν τῆς ἡγεμονίας αὐτοῦ· οἱ δὲ Σκύθαι, εἰς αὐς τηλικούτοι ἡγωνίσθη νὰ περιποιήσῃ ὠφέλημα, καὶ εἰς τὴν Χερσόνησον ἔπειτα ἐμβάλλουσι, καὶ αὐτὸν ὅσους ἀνέδειξε ἡ πόλις ἐν τῇ πέμπτῃ ἑκατονταετηρίδι, ἐθεώρουν ἀπαραίτητον νὰ συνδεθῶσι μετὰ τοῦ οἴκου ἐκείνου διὰ κηδεστίας. Οὕτως ὁ ἀντίζηλος τοῦ Μιλτιάδου Ξάνθιππος ἔλαβε σύζυγον τὴν ἀνεψίαν τοῦ Κλεισθένους Ἀγαρίστην, ἣτις, ἔγκυος οὖσα, εἶδε καθ' ὄναρ, ὅτι ἔτεκε λέοντα καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐγέννησε Περικλέα τὸν Ὀλύμπιον. Ἐγγονος τοῦ ἀδελφοῦ τῆς Ἀγαρίστης ταύτης Μεγακλέους ἦτο ἡ χαριστοτάτη ἐκείνη Ἰσοδίκη, ἣτις κατώρθωσε νὰ δεσμεύσῃ μέχρι τοῦ θανάτου αὐτῆς τὸν τοσοῦτον περίτους ἔρωτας ἄστατον Κίμωνα, τὸν υἱὸν τοῦ Μιλτιάδου καὶ ἔγγονος ἐπίσης τοῦ Κλεισθένους ἦτο ἡ τοῦ Κλεινίου σύζυγος Δεινομάχη, ἡ γεννησασα τὸν Ἀλκιβιάδην, τὸν εὐφύστερον ἅμα καὶ κακοτροπώτερον τῶν Ἑλλήνων. Καθ' ἅπασαν λοιπὴν τὴν τῶν Ἀθηναίων ἱστορίαν βλέπομεν τοὺς Ἀλκμαϊωνίδας ἰσχυροὺς καὶ μεγάλους. Ἰδίως ἕμως παντοδύναμοι διετέλουν ἐν ἔτει 490, καθότι δι' αὐτῶν μὲν πρὸ εἰκοσιν ἐτῶν ἐξώσθησαν οἱ Πεισιστρατιδαί, δι' αὐτῶν δὲ ὁ δῆμος εἶχεν ἀσφάλειαν τὴν γεράν αὐτοῦ ἀρχήν· εἶχαν δὲ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην προισταμένους Μεγακλέα, τὸν Κλεισθένους υἱὸν, καὶ ἕτερον Μεγακλέα, υἱὸν Ἰπποκράτους τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Κλεισθένους, καὶ Ξάνθιππον, τὸν σύζυγον τῆς ἀδελφῆς τοῦ τελευταίου Μεγακλέους Ἀγαρίστης. Ἀλλὰ πρὸ ἐξ ἐτῶν εἶχεν ἐπανεῖθαι εἰς Ἀθήνας, μετὰ μακρὰν ἀπουσίαν, εἰς ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων οἵτινες γεννῶνται διὰ νὰ ἀρχωσιν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, καὶ ἀρχοῦσι διὰ νὰ μεγαλοουργῶσι. Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος ἦτο Ἀθηναῖος ἀπὸ δὲ τοῦ 515 ἔτους πρ. Χρ., 25 ἔτι ἀπὸ τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης, εἶχε μεταβῆ εἰς τὴν Θρακικὴν χερσόνησον διὰ νὰ κληρονομήσῃ τὴν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ θείου αὐτοῦ, Μιλτιάδου τοῦ Κυψέλου, ἰδρυθεῖσαν ἡγεμονίαν. Περὶ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἡγεμονίας ταύτης ἀνέδειξε τὴν βίαν καὶ τὴν τραχύτητα, ἣτις κατὰ δυστυχίαν συνήθως παρακολουθεῖ τὰ μεγάλα πολεμικὰ προτερήματα, περιεστοιχίσθη ὑπὸ δουροφόρων, συνέλεξε Θησαυροὺς μεγάλους καὶ συναύδουσε τὸν Δαρείον εἰς τὴν Σκυθικὴν αὐτοῦ ἐκστρατείαν· ἀλλὰ συγχρόνως ἔλαβεν ἐνιέθεν ἀφορμὴν νὰ γνωρίσῃ ἐκ τοῦ σύνεργου τὸν Περσικὸν στρατὸν καὶ νὰ παρατηρήσῃ τὰ ἐλαττώματα αὐτοῦ. Δὲν ἠξυρῶμεν ἂν πρὸς τούτοις, ὡς ὑπὸ πολλῶν ἐβρέθη, μικροῦ ἐδέξασεν, ἐπὶ τῆς ἐκστρατείας ταύτης, νὰ ἐπιφέρῃ τὸν ἕλεθρον τοῦ μεγάλου βασιλέως, διὰ τῆς συμβουλῆς τῆν ὁποίαν ἔδωκε μὲν εἰς τοὺς Ἴωνας νὰ λύσωσι τὴν ἐπὶ τοῦ Ἰστροῦ γέφυραν, ἐγκαταλείποντες τὸν Δαρείον εἰς τὰς ἀχαιεὶς ἐκείνας ἐρήμους, δὲν ἠκολούθησαν δὲ οἱ ἡγεμόνες τῶν Ἴωνων διὰ τοὺς ἰδιοτελεῖς αὐτῶν σκοπούς. Περὶ τούτου, ἂν καὶ φανερόντος κατὰ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Προδότου, διατάζουσιν εὐλόγως τινὲς τῶν νεωτέρων, διότι οἱ μὲν τοσαῦτα ἀπὸ τοῦ Μιλτιάδου κινδυνεύσαντες Πέρσαι κατ' οὐδὲν ἠνώχλησαν αὐτὸν ἐπὶ πολλὰ ἔτη περὶ τὴν εἰρηνικὴν κατοχὴν τῆς ἡγεμονίας αὐτοῦ· οἱ δὲ Σκύθαι, εἰς αὐς τηλικούτοι ἡγωνίσθη νὰ περιποιήσῃ ὠφέλημα, καὶ εἰς τὴν Χερσόνησον ἔπειτα ἐμβάλλουσι, καὶ αὐτὸν ὅσους ἀνέδειξε ἡ πόλις ἐν τῇ πέμπτῃ ἑκατονταετηρίδι, ἐθεώρουν ἀπαραίτητον νὰ συνδεθῶσι μετὰ τοῦ οἴκου ἐκείνου διὰ κηδεστίας. Οὕτως ὁ ἀντίζηλος τοῦ Μιλτιάδου Ξάνθιππος ἔλαβε σύζυγον τὴν ἀνεψίαν τοῦ Κλεισθένους Ἀγαρίστην, ἣτις, ἔγκυος οὖσα, εἶδε καθ' ὄναρ, ὅτι ἔτεκε λέοντα καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐγέννησε Περικλέα τὸν Ὀλύμπιον. Ἐγγονος τοῦ ἀδελφοῦ τῆς Ἀγαρίστης ταύτης Μεγακλέους ἦτο ἡ χαριστοτάτη ἐκείνη Ἰσοδίκη, ἣτις κατώρθωσε νὰ δεσμεύσῃ μέχρι τοῦ θανάτου αὐτῆς τὸν τοσοῦτον περίτους ἔρωτας ἄστατον Κίμωνα, τὸν υἱὸν τοῦ Μιλτιάδου καὶ ἔγγονος ἐπίσης τοῦ Κλεισθένους ἦτο ἡ τοῦ Κλεινίου σύζυγος Δεινομάχη, ἡ γεννησασα τὸν Ἀλκιβιάδην, τὸν εὐφύστερον ἅμα καὶ κακοτροπώτερον τῶν Ἑλλήνων. Καθ' ἅπασαν λοιπὴν τὴν τῶν Ἀθηναίων ἱστορίαν βλέπομεν τοὺς Ἀλκμαϊωνίδας ἰσχυροὺς καὶ μεγάλους. Ἰδίως ἕμως παντοδύναμοι διετέλουν ἐν ἔτει 490, καθότι δι' αὐτῶν μὲν πρὸ εἰκοσιν ἐτῶν ἐξώσθησαν οἱ Πεισιστρατιδαί, δι' αὐτῶν δὲ ὁ δῆμος εἶχεν ἀσφάλειαν τὴν γεράν αὐτοῦ ἀρχήν· εἶχαν δὲ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην προισταμένους Μεγακλέα, τὸν Κλεισθένους υἱὸν, καὶ ἕτερον Μεγακλέα, υἱὸν Ἰπποκράτους τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Κλεισθένους, καὶ Ξάνθιππον, τὸν σύζυγον τῆς ἀδελφῆς τοῦ τελευταίου Μεγακλέους Ἀγαρίστης. Ἀλλὰ πρὸ ἐξ ἐτῶν εἶχεν ἐπανεῖθαι εἰς Ἀθήνας, μετὰ μακρὰν ἀπουσίαν, εἰς ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων οἵτινες γεννῶνται διὰ νὰ ἀρχωσιν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, καὶ ἀρχοῦσι διὰ νὰ μεγαλοουργῶσι. Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος ἦτο Ἀθηναῖος ἀπὸ δὲ τοῦ 515 ἔτους πρ. Χρ., 25 ἔτι ἀπὸ τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης, εἶχε μεταβῆ εἰς τὴν Θρακικὴν χερσόνησον διὰ νὰ κληρονομήσῃ τὴν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ θείου αὐτοῦ, Μιλτιάδου τοῦ Κυψέλου, ἰδρυθεῖσαν ἡγεμονίαν. Περὶ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἡγεμονίας ταύτης ἀνέδειξε τὴν βίαν καὶ τὴν τραχύτητα, ἣτις κατὰ δυστυχίαν συνήθως παρακολουθεῖ τὰ μεγάλα πολεμικὰ προτερήματα, περιεστοιχίσθη ὑπὸ δουροφόρων, συνέλεξε Θησαυροὺς μεγάλους καὶ συναύδουσε τὸν Δαρείον εἰς τὴν Σκυθικὴν αὐτοῦ ἐκστρατείαν· ἀλλὰ συγχρόνως ἔλαβεν ἐνιέθεν ἀφορμὴν νὰ γνωρίσῃ ἐκ τοῦ σύνεργου τὸν Περσικὸν στρατὸν καὶ νὰ παρατηρήσῃ τὰ ἐλαττώματα αὐτοῦ. Δὲν ἠξυρῶμεν ἂν πρὸς τούτοις, ὡς ὑπὸ πολλῶν ἐβρέθη, μικροῦ ἐδέξασεν, ἐπὶ τῆς ἐκστρατείας ταύτης, νὰ ἐπιφέρῃ τὸν ἕλεθρον τοῦ μεγάλου βασιλέως, διὰ τῆς συμβουλῆς τῆν ὁποίαν ἔδωκε μὲν εἰς τοὺς Ἴωνας νὰ λύσωσι τὴν ἐπὶ τοῦ Ἰστροῦ γέφυραν, ἐγκαταλείποντες τὸν Δαρείον εἰς τὰς ἀχαιεὶς ἐκείνας ἐρήμους, δὲν ἠκολούθησαν δὲ οἱ ἡγεμόνες τῶν Ἴωνων διὰ τοὺς ἰδιοτελεῖς αὐτῶν σκοπούς. Περὶ τούτου, ἂν καὶ φανερόντος κατὰ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Προδότου, διατάζουσιν εὐλόγως τινὲς τῶν νεωτέρων, διότι οἱ μὲν τοσαῦτα ἀπὸ τοῦ Μιλτιάδου κινδυνεύσαντες Πέρσαι κατ' οὐδὲν ἠνώχλησαν αὐτὸν ἐπὶ πολλὰ ἔτη περὶ τὴν εἰρηνικὴν κατοχὴν τῆς ἡγεμονίας αὐτοῦ· οἱ δὲ Σκύθαι, εἰς αὐς τηλικούτοι ἡγωνίσθη νὰ περιποιήσῃ ὠφέλημα, καὶ εἰς τὴν Χερσόνησον ἔπειτα ἐμβάλλουσι, καὶ αὐτὸν ὅσους ἀνέδειξε ἡ πόλις ἐν τῇ πέμπτῃ ἑκατονταετηρίδι, ἐθεώρουν ἀπαραίτητον νὰ συνδεθῶσι μετὰ τοῦ οἴκου ἐκείνου διὰ κηδεστίας. Οὕτως ὁ ἀντίζηλος τοῦ Μιλτιάδου Ξάνθιππος ἔλαβε σύζυγον τὴν ἀνεψίαν τοῦ Κλεισθένους Ἀγαρίστην, ἣτις, ἔγκυος οὖσα, εἶδε καθ' ὄναρ, ὅτι ἔτεκε λέοντα καὶ μετ' ὀλίγ

μάλιστα επικίνδυνος εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν πρόσφατος ὑπῆρχεν ἔτι ἡ μνήμη τῶν Πεισιστρατιδῶν. Ὅστε διὰ τε τὴν κατηγορίαν ταύτην καὶ ἐν γένει τὴν ἀντίπραξιν τῶν παντοδυναμῶν Ἀλκμαιωνιδῶν, δὲν ἐφαίνετο πιθανὴ ἡ ἐπιτυχία τούτου εἰς τὰς ἐκλογὰς τοῦ 490 ἔτους. Ἀλλ' ἡ πόλις, ἡ ἐνεργήσασα τὰς ἐκλογὰς ταύτας ἀποῦ ἔμαθεν ὅτι ὁ ἐχθρὸς πλησιάζει, ἐσκέφθη ἄλλως ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Οἱ Ἀλκμαιωνίδαι, καθὸ πρωτοουργοὶ τῆς ἐξώτρως τοῦ Ἰππίου, ἦσαν βεβαίως πλείστης εὐγνωμοσύνης καὶ πίστωσης ἄξιοι, ἐπειδὴ ἕως προέκειτο πόλεμος πρὸς Πέρτας, ὁ Μιλτιάδης ἠδύνατο νὰ φανῇ χρησιμώτερος αὐτῶν, καθὸ γινώσκων κάλλιστα τὸν Περσικὸν στρατὸν καὶ τὸν τρόπον τοῦ πολεμεῖν αὐτοῦ, ἔχων συνειδητοῦς ἐν αὐτῷ διὰ τῶν Ἰώνων, πρὸς τοὺς ὁποίους διετήρει πολλὰ καὶ ἀρχαῖα σέβαστα, καὶ παρέχων ἐπίσης τὰ πιστὰ εἰς τὴν πόλιν διὰ τὸ κατὰ τοῦ Ἰππίου, τοῦ φρονεούσαντος τὸν πατέρα αὐτοῦ Κίμωνα, μίσος. Ὅθεν οὐ μόνον ὁ Μιλτιάδης ἀνηγορεύθη εἰς τῶν 10 στρατηγῶν, ἀλλὰ καὶ τέσσαρες ἄλλοι φίλοι αὐτοῦ οἱ Ἀλκμαιωνίδαι, δὲν ἐπλειονοφήρησαν εἰμὴ εἰς πέντε φυλάς, εἰς δὲ τὸν ἀγαθὸν πολέμαρχον Καλλιμαχὸν ἀνετέθη τὸ ἔργον τοῦ νὰ διευθύνῃ, ἐπὶ τῇ κοινῇ σωτηρίᾳ, τὴν τε περὶ τὸ κατὰ τοῦ Ἰππίου πάθος ἁμοφονίαν τῶν μερίδων ἐκείνων, καὶ τὴν ἀμοιβαίαν περὶ τῶν πρωτείων διαφανίαν. Τὰ ὄνόματα ὧν τῶν στρατηγῶν τούτων δὲν εἶναι γνωστὰ, διότι ὁ Ἡρόδοτος, ἐκτὸς τοῦ πολέμαρχου Καλλιμάχου καὶ τοῦ Μιλτιάδου, ἐνὸς μόνου ἐστὶ μνημονεύει τὸν στρατηγὸν, τοῦ ἐν τῇ μάχῃ πεσόντος Σησιλάου τοῦ Θρασύλου. Βραδύτερον ὁ Πλούταρχος εἶπεν εἰς τὸν βίον τοῦ Ἀριστείδου, ὅτι καὶ ὁ Ἀριστείδης καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς ἐστρατήγησαν ἐν Μαραθῶνι· ἀλλὰ τούτο εἶναι βέβαιον μὲν ὡς πρὸς τὸν πρῶτον, παντάπασιν δὲ ἀπίθανον ὡς πρὸς τὸν Θεμιστοκλέα, τὸν ὁποῖον ὁ Ἡρόδοτος, ἐπὶ τῆς ἐν Σαλαμῖνι μάχης, ὀνομάζει νεωστὶ εἰς τὰ πρῶτα ἀξιωματὰ προσκλήντα, ἔπειρ δὲν ἠθέλην εἶσθαι βεβαίως ἀκριβῆς ἐὰν πρὸ δεκαετίας ἐλάμβανε τὸ ὑπέρτατον στρατιωτικὸν ἀξίωμα. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Πλούταρχος, εἰς τὸν βίον τοῦ Θεμιστοκλέους, εἰς τὸν ὁποῖον κυρίως ἔπρεπε νὰ μνημονεύτῃ τῆς στρατηγίας ταύτης, οὐδόλως ἀναφέρει αὐτὴν ἐξεναντίας λέγει αὐτὸν νέον ἔτι ὄντα ἐπὶ τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης, ἐνῶ διὰ τὴν χειροτονηθῆναι στρατηγὸς ἀπρεῖτο νὰ ἦναι τοῦλάχιστον τριακοντούτης, καὶ ἐν γένει παρίστασι τὸν ἀνθρώπινον ὅχι ὡς συστράτηγον τοῦ Μιλτιάδου, ἀλλὰ ὡς πόρρωθεν ἀφροῶντα εἰς τὸ αὐτὸ ἀξίωμα. Ὅστε χάριν ῥητορικοῦ μύθου σήματος, διὰ νὰ παραστήσῃ τοὺς δύο ἐκείνους ἄνδρας, ἐρίσαντας, ἐν τῷ πρὸς τοὺς βιβλίου τούτου ἀγῶνι, ὅπως μετέπειτα, ἐν τῇ κολοτείᾳ, πρὸς ἀλλήλους ἤρισαν, ἐχειροτόνησεν ἐν κρῆδι εἰς τὸν βίον τοῦ Ἀριστείδου, τὸν Θεμιστοκλέα Μικραθωνομάχον, στρατηγόν. Καὶ λέγεται τούτο μετὰ θάρρους, διότι ὁ τρισέβδοχος πρωταγωνιστὴς τοῦ ἐν Σαλαμῖνι κατορθώματος δὲν ἔχει χρῆσιν πλεονάζοντων κοσμημάτων, διὰ νὰ ἀυξήτῃ τὸ ἀπαράμιλλον κλέος, τὸ ὁποῖον ἀπένειμαν εἰς αὐ-

τὸν οἱ αἰῶνες ἅπαντες, ἀνακηρύξαντες μὴ φωνῆ σωτήρα τῆς Ἑλλάδος. Κατὰ τὸ κρίσιμον λοιπὸν ἐκεῖνο 490 ἔτος, οἱ Ἀθηναῖοι ἀνέδειξαν στρατηγούς ἅπαντας τοὺς ἄνδρας ὅσοι ἠδύνατο νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος· περὶ δὲ τὴν κλήρωσιν τοῦ πολέμαρχου ἐπολιτεύθησαν τοσοῦτον ἐπιτηδεῖως, ὥστε ἀνεδείχθη ἀνὴρ ἄξιος τοῦ Μιλτιάδου συναγωνιστῆς. Διότι δὲν ἐκλήρουτο εἰμὴ οἱ παρατταθέντες εἰς τὸ Θρησίον, ὅπου ἐγένετο ἡ πρῶξις αὐτῆ ἐνώπιον τῶν Ἑξομοθετῶν, παρέστησαν δὲ οἱ ἰκανότεροι μόνον. Ἄμα δὲ ἀναγγελλέντος ὅτι οἱ Πέρσαι ἀπεβιβάθησαν εἰς Μαραθῶνα, καὶ ὅτι φαίνονται διατεθειμένοι νὰ μείνωσι πρὸς τὸ παρὸν αὐτόθι, ἡ βουλή καὶ ὁ δῆμος, ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν στρατηγῶν, ἀπεράσισαν αὐθημερὸν τὴν εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον ἐξαγωγὴν τῆς τῶν Ἀθηναίων δυνάμεως, τὴν ἀποστολὴν εἰς τοὺς Πλαταιεῖς, (τοὺς ἀπὸ τινος χρόνου διατελοῦντας ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν Ἀθηναίων) προσκλήσει τοῦ νὰ στρατεύωσι πανδημεῖ εἰς Μαραθῶνα, τὴν ἀποστολὴν εἰς Σπάρτην ἡμεροδρόμου, διὰ νὰ ἀναγγείλῃ τὸν κίνδυνον τῆς πόλεως, καὶ νὰ ζητήτῃ ἐπικουρίαν. Ἄπορον φαίνεται τῶντι πῶς οἱ Ἀθηναῖοι τότε πρῶτον ἐπεκάλεσαν τὴν συνδρομὴν τῆς Σπάρτης, ἐνῶ πρὸ καιροῦ ἐγνώριζον τὴν ἐπερχομένην στρατείαν καὶ πρὸ ἰκανῶν τουλάχιστον ἡμερῶν ἐβλεπον τὸν ἐχθρικὸν στόλον παραπλέοντα τὴν Ἑζβοίαν καὶ κυριεύοντα τὴν Κέρυττον καὶ τὴν Ἐρστρίαν. Ἀλλ' ἡ προηγουμένη αὕτη ἀδράνεια ἐνισχύει ἴσως τὴν γνώμην, ὅτι οἱ Πέρσαι δὲν ἐπέπλευσαν τοσοῦτον βραδέως ὅσον συνήθως νομίζεται, ὅτι ἡ εἰς τὰ Ἑζβοϊκὰ παραλία ἀρξίς αὐτῶν συνέπεσε μετὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ἐν Ἀθήναις ἀρχαιρεσιῶν, καθ' ἃς ὁ τοσοῦτον ἄλλοτε ὑποβλεπόμενος Μιλτιάδης δὲν ἐπέτυχεν εἰμὴ διὰ τὸν πρὸ δόλιον κίνδυνον, καὶ ὅτι, ἐνὶ λόγῳ, ὁ ἀνὴρ οὗτος πρὸ ὀλίγων μόνον ἡμερῶν ἐδρευεν ἐν τῷ συνεδρίῳ τῶν Ἀθηναίων στρατηγῶν. Ὁ Μιλτιάδης ἐνόησεν ἁμέσως διατι τὸ Ἰππίας ἀπεβιβάθη εἰς Μαραθῶνα ἡ πρόθεσις τοῦ ἐχθροῦ δὲν ἦτο προδήλως νὰ ὁμησῇ ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, ἀλλ' ἀποῦ διενεργήτῃ τὴν στάσιν τῶν Διακριῶν, εἰς τὸν ὁποῖον ἤλπιζε τὸν συνδρομῆν. Ἡ ἐξαγωγή τῆς δυνάμεως τῶν Ἀθηναίων ἦτο ἀρα ἀναγκασίαι ἐπὶ τῷ διττῷ σκοπῷ, τοῦ νὰ προληθῇ πᾶσα ἐνδεχομένη τυχὸν ἐπιτυχία τῶν βασιουργιῶν τῆς μικρᾶς τοῦ τυράννου μερίδος, καὶ νὰ ἀποβῇ χρησίμιμος τὸ λάθος εἰς τὸ ὁποῖον περιέπετον οἱ Πέρσαι, προκαλέσαντες τοὺς Ἕλληνας νὰ ἀγωνισθῶσι πρὸς αὐτοὺς ἐν τῷ Μαραθωνικῷ πεδίῳ, ἡ καὶ εἰς τὰς πρὸς δυσμὰς αὐτοῦ κοιλάδας. Ὅτι οἱ ἐχθροὶ ἐπραξαν κατὰ τούτο λάθος μέγα, εἶναι ἀνεμφεπτόν, διότι ἐστὶ ὀλιγώτερον εἰς τὰς πρὸς δυσμὰς κοιλάδας, νὰ ἀναπτύξωσιν ἅπαντα τὸν στρατὸν, κατέδικαζον οἱ ἴδιοι εἰς ἀχρηστίαν μέρος αὐτοῦ καὶ ἠλάττων οὕτω τὴν τε ἀνίστητα τῶν δυνάμεων καὶ τὴν κίανότητά τῆς ἐπιτυχίας. Πρὸς τούτοις οἱ Ἕλληνας καὶ νικηθέντες ἐνταῦθα

ἠδύνατο, διὰ τὴν οὖσιν τὴν χώραν, νὰ ἀντιτάξωσιν εἰς τὸν νικητὴν πολλὰς ἐτι δυσκολίας. Δὲν ἦτο ἤδη ἀπίθανον νὰ διορθώσωσιν οἱ Πέρσαι τὸ γενόμενον σφάλμα, καὶ, ἐνοήσαντες ὅτι ἀπὸ μὲν τῶν Διακριῶν δὲν θέλουσιν λάβει συνδρομῆν, ἐν δὲ τῷ Μαραθωνικῷ πεδίῳ, δὲν συνέφερον ὁ ἀγῶν, νὰ ὁμησῶσιν εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἐὰν ἀπεφάσιον τοιοῦτον τι οἱ ἐχθροὶ, εἶχον δύο δρόμους νὰ ἀκολουθήσωσιν ἢ τὸν διὰ θαλάσσης, περιπλέοντες τὸ Σούνιον, ἀλλὰ τότε οἱ Ἕλληνας, τέμνοντες τὴν διαγώνιον, προελθόντων αὐτοὺς εἰς Φάληρον εὐκολώτατα ἢ τὸν ἀπὸ ξηρᾶς, διὰ τῆς πύλης τῆς Προβαλίνου, τὴν ὁποῖαν οἱ Ἕλληνας δὲν ἠδύνατο νὰ καταλάβωσιν, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὰ κατωτέρω. Τὴν διύδασιν ταύτην δὲν ἦτο ἐνδεχόμενον ὅτι θέλουσιν πραγματοποιῆσαι οἱ Πέρσαι, διότι ἔπρεπε πρὸς τούτο, ὡς προερίηται, νὰ χωρισθῶσιν ἀπὸ τοῦ στόλου αὐτῶν καὶ ἀπὸ συμπαντος τοῦ ελαφροῦ στρατοῦ, τοῦ συγκειμένου ἐκ τῶν ἐρετῶν, τοῦ ὁποῖου ἀναγκαῖος ἦθελον ἀφήσει εἰς τὰ πλοῖα. Καὶ ἀπὸ ταύτης ὅμως τῆς πύλης ἐὰν ἐγένετο ἡ εἰσβολή, οἱ Ἕλληνας ἠδύνατο νὰ ἐμβάλωσι μὲν εἰς τὴν πόλιν ἐγκαίρως φρουρὰν ἀποχωσῶσιν, διὰ δὲ τοῦ ὑπολοίπου στρατοῦ, περικόπτοντες τὰς τροπὰς τοῦ ἐχθροῦ, ἐπιτιθέμενοι ἐκ διαλειμμάτων καὶ ἐνισχυόμενοι ὑπὸ νέων ἐπικουριῶν, νὰ ἐπιφέρωσιν τὴν κατατρόπωσιν τῶν βαρβάρων. Οἱ ὑπολογισμοὶ οὗτοι τῶν Ἑλλήνων ἦσαν ἐπίσης ὀρθοί, ὅσον οἱ τῶν Περσῶν ἦσαν ἐσφαλμένοι. Οἱ Ἀθηναῖοι κατέλαβον βεβαίως τὴν κοιλάδα τοῦ Βρανᾶ, ἦτοι τοῦ ἀρχαίου Μαραθῶνος. Ἐνταῦθα ἔκειτο τὸ κενωτικώμενον τῷ Ἡρακλεῖ πεδίον, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἔστησαν τὸ στρατόπεδον, ὀχυρώσαντες, διὰ τῆς ἐπιτορυλακῆς αὐτῶν, διακόρους μὲν καὶ ἄλλας θέσεις, ἀλλ' ἰδίως τὴν θέσιν τὴν κατεχομένην σήμερον ὑπὸ τοῦ χωρίου Σταμάτα, διὰ νὰ μὴ κυκλωθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, ὅστις ἠδύνατο νὰ ἀναβῇ ἀπὸ τῆς παραλλήλου κοιλάδος τοῦ σημερινῷ Μαραθῶνος (τῆς ἀρχαίας Οἰνός), διὰ τῆς ὁποίας φέρεται ὁδὸς τεμνομένη ἀνωθεν τοῦ χωρίου εἰς δύο, ὡς ἡ μὴ ἐνοῦται εἰς Σταμάτα μετὰ τῆς ἀπὸ τῆς κοιλάδος τοῦ Βρανᾶ ἀναβαίνουσας. Ἀγγλὸς τις, τοῦ ὁποῖου τὸ ὄνομα εἶδμεν μετ' Ὀλίφιν μας ἀναμειγμένον, ἔνεκεν ἐλευσινῆς τινος περὶ χρημάτων διαφοράς, εἰς τὴν ἐσχατῶν γενομένην ἐπέμβασι τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου, ἀποπλανηθεὶς ὑπὸ τῆς ἐσφαλμένης ἰδέας, ὅτι οἱ μὲν Πέρσαι κύριον σκοπὸν προετίθεντο νὰ μεταβῶσιν ἀπὸ τῆς χώρας τοῦ Μαραθῶνος εἰς τὴν ἄλλην Ἀττικὴν, οἱ δὲ Ἕλληνας ἠδύνατο νὰ ἐμποδίσωσιν τὴν διάβασιν ταύτην, καὶ θεωρῶν, ὅτι οἱ Πέρσαι διὰ τῆς πύλης τῆς Προβαλίνου ἦτο εὐλογώτερον νὰ περάσωσιν, καθὸ δυσκολώτερος τῶν δύο ἄλλων, ἔπρεπε νὰ παραστήσῃ τοὺς Ἕλληνας παρὰ τὴν εἰρημένην πύλην. Ἀλλ' ἐλησμονῆσαν ὅτι ἡ πύλη αὕτη ἦτο πλησιεστάτη εἰς τὴν θάλασσαν, ὅτι ἐπὶ τῆς θαλάσσης αὐτῆς ὑπῆρχον 600 τρήρεις, ὅτι ἐπὶ τῶν τρήρεων αὐτῶν ἐπέβαιναν πολλὰί χιλιάδες στρατιωτῶν ἐπιτηδείων περὶ τὴν τοξοευτικὴν καὶ ἐτι ἐπομένως οἱ ῥῆτω πῶς παραταξαμένοι Ἕλ-

ληνες, ἔχοντες δηλαδὴ τὸ δεξιὸν κέραν εἰς τὴν παραλίαν προσσηρημένον, προσβληθέντες κατὰ μέτωπον μὲν ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ τῶν Περσῶν, δεξιόθεν δὲ ὑπὸ τῶν ἐπὶ τοῦ στόλου τοξοτῶν, ἀγνοῦν ἂν ἠδύνατο ν' ἀνθέξωσιν, ἠξέωρον ὅμως κάλλιστα ὅτι δὲν ἠθελον ἔχει τὸ δεξιὸν κέραν τοσοῦτον ἀσφαλέως, ὅσον ἐξάγεται ἀπ' ὀβλᾶς τὰς εἰδήσεις ὅτι εἶχον ἀμφοτέρως τὰς πέτεμυγας. Ἐπὶ δὲ πᾶσιν ὁ ἐρμηνευτὴς ἐκεῖνος τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης δὲν παρετήρησεν ὅτι, ἂν οἱ Ἕλληνας κατελάμβανον τὴν πύλην τῆς Προβαλίνου, ἐκ τούτου δὲν ἐπείτα ὅτι ἠθελον φραγθῆαι ἀπὸ δύο ἄλλαι πύλαι, αἰτίνας, ἂν καὶ δυσβατώτεραι, δὲν εἶναι ὅμως ἀδιάβατοι. Ὅστε τὸ ἐπιχειρήμα καταστρέφεται πανταχόθεν καὶ δόλιον ἄρα ὅτι δύναται τις νὰ πᾶθῃ ἦστον διασχερῆ εὐ μόνον ἐν Μαραθῶνι ἀγωνίζομενος, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ γραφείου αὐτοῦ, ἐν ἀνέσει, στρατηγῶν τῆς μάχης, ἐὰν δὲν ἀπέπεται ὀρθότερον τοῦ Ἰππίου καὶ τῶν Περσῶν. Οἱ Πέρσαι εἶδον μετ' ἀπορίαν τοὺς Ἕλληνας ἐπιελθόντας εἰς Μαραθῶνα, φρονήσαντες ἐξ ἀρχῆς, ὅτι οὗτοι δὲν θέλουσιν πολυμήσει νὰ ἀγωνισθῶσιν ἐκ τοῦ συττάδην' πεπειθήμενοι δὲ ἔτι οἱ ἐχθροὶ ἐκεῖνοί, περὶ τῆς τῶν Διακριῶν συνδρομῆς, ἠλπίσαν, ὅτι, διὰ τὴν ἐκ τῆς πόλεως ἀπουσίαν τῆς κυριώτερας τῶν Ἀθηναίων δυνάμεως, θέλουσιν καὶ ἐν αὐτῇ ἐπιτύχει στάσιν. Ὅθεν, διὰ νὰ ἐνθαρρύνωσι τοὺς ἀντιπάλους περὶ τὴν ἐπιθετικὴν ταύτην διαθέσιν, τὴν ὁποῖαν ἐθεώρουσιν ὡς λάθος μέγα, ὑποχωρήσαντες, ἐγκατέλιπον τὸ πλεῖστον τοῦ εὐρύτερου Μαραθωνικοῦ πεδίου, περιωρίσθησαν εἰς τὸ βορειότερον αὐτοῦ μέρος, καὶ ἔστησαν τὰ κύριον αὐτῶν στρατόπεδον ὀπισθεν τούτου, ἐν Τριχορῶν, ὅπου, μέχρι Πανταρίου, δηλαδὴ μετὰ 700 περίπου ἐνιαυτοῦ, ἐφαίνοντο ἔτι αἱ λίθιναι τοῦ Ἰππικοῦ αὐτῶν φάτναι. Οἱ Πέρσαι δὲν ὑπέθετον ὅτι οἱ Ἕλληνας θέλουσιν κατελθεῖν εἰς τὸ εὐρύτερον ὀπισθοῦν τούτο πεδίον, ἐπειρῶθησαν ὅμως νὰ δελεάσωσιν αὐτοὺς, σκοπὸν ἔχοντες, ἐὰν οἱ Ἕλληνας δὲν ἐπιθεθῶσι, νὰ ὁμησῶσιν αὐτοὶ εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Βρανᾶ, ἄμα, κατορθωθείσης τῆς ἐπαναστάσεως τῶν Διακριῶν, προσβληθῶσιν οἱ Ἀθηναῖοι ὀπισθεν. Τοιαῦτα ἤσαν αἱ θέσεις καὶ ἀιελπίδες τῶν δύο ἀντιπάλων, ἐπὶ τὴν ἐπιούσαν προσῆλθον εἰς τὸ Ἕλληρικὸν στρατόπεδον 1000 περίπου Πλαταιεῖς ὀπλιται, οἱ μόνον τῶν Ἑλλήνων, οἱ ἀξιωματικὸς τῆς τιμῆς τοῦ νὰ ἀγωνισθῶσι μετὰ τῶν Ἀθηναίων ἐν Μαραθῶνι· διότι μετὰ δύο ἡμέρας, ἔσθαιεν ἐκ Σπάρτης ἀγγελία λέγουσα, ὅτι θέλει μὲν σταλῆ βοήθεια, ἀλλ' ἡ βοήθεια αὕτη δὲν δύναται, κατὰ νόμον θεοκρατικόν, νὰ ἐκστρατεύτῃ πρὸ τῆς πανσελήνου, μέχρι τῆς ὁποίας ὑπελείποντο ἔτι 4 ἢ 5 ἡμέραι. Ἐντούτοις ἀπανταχόθεν τῆς Διακρίας ἤρχοντο εἰδήσεις ὅτι οἱ ἀπόστολοι τοῦ Ἰππίου πρότερον δραστηρίως, διὰ χρημάτων καὶ ὑποσχέσεων, τοὺς βραβύνας ἐκείνους κατοίκους εἰς ἐπαναστασίαν· οἱ Σπαρτιάται δὲν ἠδύνατο νὰ φθάσωσιν εἰμὴ μετὰ 8 ἢ 9 μέρους περίπου. Ἐπρεπε λοιπὸν οἱ Ἕλληνας, κατ' ὄλον τούτο τὰ διάστημα, νὰ θεωρῶσι, μετ' ἐπταρωμένως χείρας, τοὺς Πέρσαις κατέχοντας μέρος

αξιόλογον τῆς Ἀττικῆς καὶ ἐν ἀνάσει ὑποκινουῦντας τοὺς κατοίκους αὐτῆς εἰς στάσιν; Τὸ ζήτημα ἦτο σπουδαῖον καὶ πρὸς λύσιν αὐτοῦ συνεκροτήθη, τῆ πέμπτῃ ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς ἀφίξεως τῶν Ἀθηναίων, στρατιωτικὸν συμβούλιον. Εἶναι βέβαιον, ὅτι ὁ ἀτυγχεὶς ἀνθρώπος, ὁ ἀναλαβὼν τὸ δυσχερὲς ἔργον τοῦ νὰ καταπέσῃ τοὺς ἀναγνώστῃς τῆς Πανδώρας; νὰ μῶσιν ἅπαντα τὰ κατὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην, δὲν ἔλαβε τὴν τιμὴν νὰ παρευρεθῆ εἰς τὴν συνεδρίασιν ταύτην, οὐδὲ τὰ πρακτικὰ αὐτῆς ἀνεγνώσκειν. Ἀλλὰ, κατὰ τὴν καλὴν ἢ κακὴν συνήθειαν, τὴν ὁποῖαν καθίερωσαν ἀπὸ τίνος οἱ ἱστορικοὶ, νὰ ἀναπληρῶσι τὰς ἀτελεῖς εἰδήσεις, ὅσας εὐρίσκουσιν εἰς τὰς πηγὰς δι' ἰδίῳν εἰκασιῶν, δύναμαι, ἀπὸ τῶν ὀλίγων λέξεων τὰς ὁποίας, κατὰ τὸν Ἡρόδοτον, εἶπεν ὁ Μιλτιάδης εἰς τὸν Καλλιμαχόν, νὰ πᾶς ἐκθέσῃ ἐνταῦθα ἐν συνόψει τὸν τε λόγον τοῦ Μιλτιάδου, τοῦ προτεινάντος νὰ μὴ ἀναβληθῆ ἐπὶ πλέον ὁ ἀγὼν, καὶ τὸν λόγον δ' οὗ οἱ Ἀλκμαιωνῖδαι ἠγωνίσθησαν νὰ ἐπιτύχωσι τὴν ἀναβολὴν τῆς μάχης. « Ἐὰν ἐπὶ τούτου τῶν χρόνων, εἶπεν ὁ Μιλτιάδης, ἀσῆσωμεν ἀνενοχλήτους τοὺς ἐχθροὺς ἵτις ἐγγυῶνται ὅτι ἐπὶ τέλους δὲν θέλουσι ἐπιτύχειν αἱ βραδύουργαι τοῦ Ἰππίου; ἰὼν δὲ ἐπιτύχωσιν, εἰς ποῖαν ἀμηχανίαν δὲν θέλει περιέλθει τὸ Ἑλληνικὸν στρατόπεδον, ποσὸν μὲν ἀπὸ τοῦ μετώπου καὶ ἐκ πλαγίου, ἀποκοπὴν δὲ ἀπὸ τῆς πόλεως; Ἡ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, διὰ προσδοκίας δύο ἐπιστήμων πολιτῶν, γενομένη παράδοσις τῆς Ἐρετρίας, μαρτυρεῖ ὅπως μέγας εἶναι κατὰ τοῦτο ὁ κίνδυνος τῆς πόλεως. Ἐξεναντίας, ὁ ἐκ τοῦ συστάδην ἀγῶν παρίστησι πλείστα πιθανότητος νίκης. Καὶ μὲν τὸ πλῆθος τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοῦ εἶναι πολλαπλάσιον τοῦ Ἑλληνικοῦ, ἀλλ' οἱ Πέρσαι, πιεζόμενοι εἰς τὸ βορειοανατολικώτερον μέρος τοῦ πεδίου, δὲν θέλουσι δυναθῆναι νὰ ἀναπτύξωσιν ἅπασαν αὐτῶν τὴν δύναμιν. Ἀπὸ τῆς μυστικῆς μετὰ τῶν ἐν τῷ Περσικῷ στρατοπέδῳ Ἰώνων συνηγορίας ἐξάγεται, ὅτι τὸ ἱππικὸν πολλακίς ἐπὶ ἡμέρας διελκλήρους ἀναχωρεῖ πρὸς ἀναζήτησιν τροφῶν καὶ γύμνασιν ὥστε ἡ μάχη δύναται νὰ συγκροτηθῆ, ἀπόντος τοῦ ἱππικοῦ. Πρὸς τοῦτοις, ἐὰν οἱ Ἕλληνες ἐρορήσωσι δρομαίως κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, δύναται νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἐπανελημμένην βολὴν τῶν πολυαριθμῶν αὐτοῦ τοξοτῶν, ἐλθόντες δὲ ἀπαξ εἰς χεῖρας μετὰ τοῦ τακτικοῦ τῶν Περσῶν, θέλουσι ἀναδειχθῆ, ἀσυγκρίτῳ τῷ λόγῳ ἀνώτεροι, δίκαιον τελειότερον αὐτῶν πανοπλίαν. Ἐτελευταίον, ἡ ἠθικὴ δύναμις τοῦ ὄψ' ἐνὸς συμφέροντος καὶ αἰσθημάτων κινουμένου Ἑλληνικοῦ στρατοῦ εἶναι τοσοῦτον ὑπερτέρα τοῦ ἐκ τεσσαράκοντα καὶ ἑξ ἑθνῶν, ἀντιζήλων καὶ πολεμίων τὸ πλεῖστον, συμπεφορμένου ἐχθρικοῦ ὥστε ἡ ἐπιτυχία εἶναι σχεδὸν ἀναμφίβολος. Καὶ ἂν ὅμως οἱ Ἕλληνες παρ' ἐλπίδα ἤθελον ὑποχωρῆσαι, δύναται, παρασύροντες τοὺς Πέρσας εἰς τὰς ἀνωθεν τῆς κοιλάδος τοῦ Βρανᾶ δυσχωρίας, νὰ παρατείνωσιν ἕτι τὴν ἀντίστασιν. » Οἱ λόγοι οὗτοι ἐπίσαν τοὺς τέσσαρας τῶν στρατηγῶν, ἀλλ' οἱ πέντε Ἀλκμαιωνῖδαι ἀντίστησαν. « Ὁ ἐκ τοῦ συστάδην ἀγῶν, εἶπεν, πρὸς ἐχθρὸν πολυαριθ-

μον καὶ ἔχοντα μέγα καὶ φοβερὸν ἀπὸ τοῦ πολέμου ὄνομα, εἶναι τόσο μάλλον ἐπικινδυνός, ὅσο οἱ Ἕλληνες κατὰ πρῶτον ἤδη ἐμελλον νὰ ἀντιπαραταχθῶσιν εἰς αὐτόν, ἀπὸ δὲ τῆς μάχης αὐτῆς ἐξηρτῶτο ἡ τύχη τῆς πόλεως. Οἱ Διάκριοι οὐδεμίαν οὐσίαν πρὸς τοὺς Πεισιστρατίδας εὐνοίαν, ὥστε αἱ βραδύουργαι τοῦ Ἰππίου δὲν δύναται νὰ ἐπιτύχωσι, τοῦλάχιστον τοσοῦτον ταχέως καὶ εὐχερῶς. Ἀναβαλλομένης δὲ ἐντούτοις τῆς συμπλοκῆς, οἱ μὲν Ἕλληνες θέλουσι προστάθει ἐπικουρίαν ἀξιόλογον ἀπὸ τῆς Σπάρτης, δύο χιλιάδων ὀπλιτῶν καὶ πολλῶν ψιλῶν, οἱ δὲ Πέρσαι θέλουσι περιέλθει εἰς δεινὴν ἀμηχανίαν, πιεζόμενοι εἰς γῶρον στενὸν καὶ στερούμενοι τῶν πρὸς προφῆν ἐπιτηδείων. » Τὰ ἐπιχειρήματα ταῦτα τῶν Ἀλκμαιωνιδῶν ἦσαν ἰσχυρά. Εἶναι πρόδηλον, ὅτι ἂν ὁ ἀγὼν ἠδύνατο ν' ἀναβληθῆ ἢ ἀναβολὴ συνέφερε, διότι οἱ Ἕλληνες περιέμενον ἀξιόλογον ἐπικουρίαν. « Οἱ δὲ ἡ ἀναβολὴ ἦτο ἀκίνδυνος, ἐξάγεται ἐκ τούτου, ὅτι ὁ Μιλτιάδης, καίτοι λαβὼν ἐπὶ τέλους τὴν ἄδειαν νὰ ἀγωνισθῆ, δὲν παρετάχθη εἰμὴ τὴν πέμπτην ἀπὸ τῆς συγκροτήσεως τοῦ συμβουλίου ἡμέρας, ὅτε δὲν ὑπελείποντο εἰμὴ δύο ἢ τρεῖς ἡμέραι μέχρι τῆς ἀφίξεως τῶν Σπαρτιατῶν. Ἐπιτηδεῖων, ἐνῶ ἀφ' ἐνὸς προσέκαλεσε τὴν περὶ τοῦ ἀμέτου ἀγῶνος ἀπόφασιν τοῦ συμβουλίου, ἔπειτα ἀνέβλεπεν αὐτὸν μέχρις αὐτῆς σχεδὸν τῆς παραμονῆς τῆς τῶν Σπαρτιατῶν ἀφίξεως. Ὁσῶσαι τὰ πάντα ἐγένοντο μόνον διὰ νὰ ἀποκλεισθῶσι τῆς τιμῆς τοῦ ἀγῶνος οἱ ἐπικουροὶ ἐκείνοι; Ἡ φιλοδοξία ἀνδρῶν τοιοῦτων ὅσο ἦτο ὁ Μιλτιάδης εἶναι κάθως δεινὴν, τὸ ὅποιον πολλακίς δύναται τὰ πάντα νὰ διακινδυνεύσῃ, δὲ νὰ κορευθῆ; ἀλλὰ « πῶς συνήσαν εἰς τοῦτο οἱ ἄλλοι στρατηγοὶ, οἱ μὲν ἐκείνου ψηφίσαντες, καὶ μάλιστα ὁ Ἀριστείδης; καὶ ὁ Καλλιμαχος, ἄνδρες οἵτινες, μέγα ἔχοντες ἐπ' ἀρετῇ ὄνομα, βεβαίως δὲν ἐκύβευσαν τὴν τύχην τῆς πατρίδος διὰ νὰ θεραπεύσωσι τὸ πάθος τοῦ Μιλτιάδου; Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι, ὡς συνήθως συμβαίνει εἰς τοιαύτας περιστάσεις, τὴν διαγωγὴν τοῦ Μιλτιάδου προεκάλεσαν καὶ λόγοι ἰδιοτελεῖς, καὶ λόγοι ὅμως σπουδαιότεροι κοινῶν συμφέροντος, τοὺς ὁποίους δὲν εἶπεν ἐν τῷ συμβουλίῳ, ἀλλὰ βεβαίως ἐκονολόγησεν εἰς τοὺς φίλους στρατηγούς, διὰ νὰ τοὺς καταπέσῃ. Ὁ Μιλτιάδης ἤθελε νὰ στρατηγήσῃ αὐτὸς τῆς μάχης, εἰς τοῦτο δ' ἐκινεῖτο ὄχι ἀπλῶς ὑπὸ φιλοδοξίας, ἀλλ' ὑπὸ τῆς βουλείας καὶ ὀρθοτάτης πεποιθήσεως τὴν ὁποῖαν εἶχεν, ὅτι, μόνον αὐτοῦ στρατηγούντος, ἠδύνατο νὰ εὐδοκῶσῃ ὁ ἀγὼν. Ἀλλὰ διὰ νὰ κατορθωθῆ τοῦτο, ἔπρεπεν οἱ ἄλλοι στρατηγοὶ νὰ παραχωρήσωσιν αὐτῷ τὴν τῆς ἰδίας ἡμέρας πρυτανείαν τοῦτο δὲ δὲν ἦσαν πρόθυμοι νὰ πράξωσιν εἰμὴ οἱ τέσσαρες αὐτοῦ φίλοι, οὐχὶ ὅμως καὶ οἱ πέντε Ἀλκμαιωνῖδαι στρατηγοὶ, οἵτινες προέβλεπον, ὅτι ἂ ἀνὴρ ἐκεῖνος, νικήσας, ἐμελλε νὰ ἀποκτήσῃ ἐν τῇ πόλει ὑπόληψιν καὶ δύναμιν μάλιστα ἐπικινδύνου εἰς αὐτούς. Ἐν τούτοις αἱ πρυτανεῖαι τῶν πέντε τούτων στρατηγῶν ἔληγον κατ' αὐτὴν ταύτην τὴν πέμπτην ἀπὸ τῆς ἐξόδου ἡμέραν, καθ' ἣν συνεκροτήθη τὸ πολεμικὸν συμβούλιον. Αἱ ἀκόλουθοι πέντε ἡμέραι

ἀνῆκον εἰς τοὺς τέσσαρας φίλους τοῦ Μιλτιάδου καὶ εἰς τὸν Μιλτιάδην αὐτόν. Ἰθὺς τοῦτο δὴλον, ἐρωτᾷ ὁ δόξαστος ἀναγνώστης; Ἴδου πόθεν. Ὁ Μιλτιάδης ἦτο στρατηγὸς τῆς δεκάτης τοῦ ἔτους ἐκείνου φυλῆς, ἦτο τῆς Οἰνηίδος, τοῦτο εἶναι ἀναμφισβήτητον. Ἀλλ' ὁ Ἡρόδοτος λέγει, ὅτι, ἀποφασισθείσης τῆς μάχης, ἅπαντες οἱ ὑπὲρ αὐτῆς ψηφίσαντες στρατηγοὶ, παρέδωκαν τὴν τῆς ἰδίας ἡμέρας πρυτανείαν εἰς τὸν Μιλτιάδην, ὁ δὲ Πλούταρχος, ὅτι ἅπαντες οἱ στρατηγοὶ παρέχωρησαν εἰς αὐτόν τὴν ἰδίαν πρυτανείαν ἢ δὲ τελευταία αὐτὴ βῆσις, συνδυασμένη μετὰ τῆς τοῦ Ἡρόδοτου, μαρτυρεῖ ἀποχρῶντως, ὅτι ἅπαντες οὗτοι οἱ στρατηγοὶ ἦσαν οἱ μετὰ τοῦ Μιλτιάδου συμψηφίσαντες. Εἶναι λοιπὸν πρόδηλον, ὅτι ἡ στρατηγία τῶν ἀπὸ τῆς ἐπιούσης τοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου πέντε ἡμερῶν ἀνήκειν εἰς τοὺς φίλους τοῦ Μιλτιάδου καὶ εἰς τὸν Μιλτιάδην, τὸ δὲ κύριον ζήτημα ἦτο νὰ συγκροτηθῆ ἡ μάχη οὐχὶ ἀμέσως, ἀλλὰ μόνον κατὰ μίαν τὴν πέντε τούτων ἡμερῶν. Ἄν περιέμενον τὴν Σπαρτιατικὴν ἐπικουρίαν, ἤθελον ἐλθεῖν πάλιν ἡ σειρά τῆς τῶν Ἀλκμαιωνιδῶν στρατηγίας, τὸ δὲ πλεονέκτημα τοῦ νὰ συγκροτηθῆ ἡ μάχη στρατηγούντος τῆς ὅλης δυνάμεως τοῦ Μιλτιάδου, ἦτο προδήλως πολὺ μεγαλύτερον τοῦ πλεονεκτήματος τῆς ἐπικουρίας. Δύο χιλιάδων ὀπλιτῶν Μύριοι ὀπλιταὶ ἐπιτηδείως στρατηγούμενοι ἠδύνατο ἀναμφίβολως νὰ εὐδοκίμησωσι πολὺ μάλλον, ἢ 12,000 ὀπλιτῶν ἀνεπιτηδείως διευθυόμενοι. Ἀὐτὴ βεβαίως καὶ ὄχι ἄλλη εἶναι ἡ σκέψις, ἡ καταπέισσα τοὺς 4 φίλους τοῦ Μιλτιάδου, καὶ ἰδίως τὸν Ἀριστείδην, νὰ ψηφίσωσι μετ' αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς ἀμέσου συμπλοκῆς. Αἱ γνώμαι αὗται ἐδικοτομήθησαν, ἀλλ' ὁ γενναῖος πολέμαρχος Καλλιμαχος, εἰς ὃν, μετὰ τὸν Μιλτιάδην, ἀρέσει ἡ Ἑλλὰς τὴν νίκην ἐκείνην, ἔδωκε τὴν ψῆφον αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς γνώμης τοῦ Μιλτιάδου, καὶ οὕτως ἀπεφασίσθη ὁ κρίσιμος ἀγὼν. Οὐδὲν ἦττον ἡ μάχη δὲν συνεκροτήθη, ὡς προείπομεν, εἰμὴ μετὰ τέσσαρας ἡμέρας. Οἱ προσπαθήσαντες νὰ ἐξηγήσωσι τὴν ἀναβολὴν ταύτην εἶπον, ὅτι ὁ Μιλτιάδης, καὶ τοὶ ἐπιτραπέιστες αὐτῷ τῆς στρατηγίας ὑπὸ τῶν ὁμοφρόνων στρατηγῶν, ἤθελον ὅμως νὰ ἀγωνισθῆ καθ' ἣν ἡμέραν ἐστρατήγει αὐτὸς κατὰ νόμον, διὰ νὰ μὴ σφετερισθῆ ἐν μέρει τὸ ἀπὸ τοῦ κατορθώματος κλέος, ἢ νὰ μὴ παρεμβάλλῃ κώλυμα τι περὶ τὴν διάταξιν τοῦ στρατοῦ, ὁ στρατηγὸς τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἤθελε γίνεσθαι ἡ συμπλοκή. Ἀλλ' εἶναι πρόδηλον, ὅτι τοῦτο ἐβῆθη μόνον διὰ νὰ βῆθῃ τι, καθότι παραχώρησις τῆς στρατηγίας δὲν σημαίνει βεβαίως τίποτε ἄλλο εἰμὴ ὅτι ὁ Μιλτιάδης ἔλαβε τὸ δικαίωμα νὰ διατάξῃ τὸν στρατὸν ὅπως αὐτὸς ἐνόμιζε δεῖν ἂν ὑπέρχε δὲ τι τὸ δυνάμενον ν' αὐξήσῃ τὴν δόξαν τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου, ἦτο τὸ νὰ νικήσῃ εἰς ἡμέραν καθ' ἣν ἡ στρατηγία κατὰ νόμον μὲν ἀνήκειν εἰς ἕτερον, παρεχωρήθῃ δὲ ἐκουσίως ὑπὸ τούτου, εἰς αὐτόν. Ἐπὶ δὲ ὀλιγώτερον ἐπιτρέπεται νὰ πιστεύσωμεν τὸ παρ' ἄλλων τιμῶν βῆθῃ, ὅτι ὁ Μιλτιάδης περιέμενε τὴν ἀφίξιν τῆς Σπαρτιατικῆς ἐπικουρίας, ἐνῶ ἤθελε κάλλιπας, ὅτι ἡ ἐπικουρία αὐτῆς, μέλλουσα νὰ

ἀναχωρήσῃ μετὰ τὴν πανσέληνον, δὲν ἠδύνατο νὰ οὐράσῃ εἰμὴ μετὰ τὴν τελευταίαν τῶν 5 ἡμερῶν καθ' ἣν ἡ στρατηγία ἀνήκειν εἰς αὐτόν. Ὁ Μιλτιάδης δὲν ἠγωνίσθη ἀμέσως μετὰ τὴν ἐν τῷ συμβουλίῳ γενομένην ἀπόφασιν, διότι ἤθελον ὅσον ἐνδέχεται ἀσφαλῆ τὴν νίκην. Ἐπὶ δὲ τούτῳ ἐθιώριζεν ἀπαραίτητον τὴν προηγουμένην, διὰ ξυλίνου χαρακώματος, ἀκούσαι τοῦ ἐν Ἡρακλείῳ στρατοπέδου, δυχρῶσιν ὅτι, νὰ εἰμὴν ῥῆθη τοῦτο ν' ἀνθέξῃ ἐπὶ τινὰ χρόνον εἰς τὴν ἐπίθεσιν τοῦ ἐχθροῦ. Τὸ δυχρῶμα τοῦτο ἔδωκεν ἄκορμην εἰς τὸν βραδύτερον, ὑπὸ τοῦ Κορηγίου Νέπωτος, ἀπερβέντα καὶ ὑπὸ τῶν πλείτων νεωτέρων ἱστορικῶν ἐπαναληφθέντα μῦθον, ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐξήτησαν νὰ παρεμβάλωσι, διὰ ξυλίνων χαρακωμάτων, προσκόμματα εἰς τὴν ἐπίθεσιν τοῦ ἱππικοῦ τῶν ἐχθρῶν, κατ' ἄλλους μὲν φράξαντες τὴν πύλιν τῆς Προβαλίνθου καὶ τοῦ Μαραθῶνος (τοῦ σημερινοῦ Βρανᾶ), κατ' ἄλλους δὲ ἀσφαλίσαντες τὰ πλάγια τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἐν τῇ μάχῃ αὐτῇ. Ἀλλ' εἶπομεν ἤδη, ὅτι ἂν οἱ Πέρσαι ἤθελον νὰ περάσωσι διὰ τῆς πύλης τῆς Προβαλίνθου, ἠδύνατο νὰ πράξωσι τοῦτο καὶ πρὶν ἢ φθάσωσιν οἱ Ἀθηναῖοι ἐκ τοῦ ἄστεος καὶ ἀφοῦ ἔφθασον. Δὲν ἐπέρασσαν ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπόφασιν, διότι σκοπὸς αὐτῶν ἦτο νὰ διεκρίνωσιν ἡμέρας τινὰς ἐν Μαραθῶνι, διὰ νὰ προσλάβωσι συνεργούς τοὺς Διακρίους, δὲν ἐπέρασσαν μετὰ τὴν ἀφίξιν τῶν Ἀθηναίων, διότι διετήρουν πάντοτε τὴν πρῶτην ἐλπίδα καὶ διότι εὐλογώτερον ἦδη ἦτο νὰ καταβάλωσι προηγουμένως τὸν ἀπέναντι αὐτῶν ἱστάμενον στρατὸν. Ὁσῶσαι δὲ τῇ ἀληθείᾳ ἐπισημασθῆναι ἤθελον εἶδαι ἂν οἱ Ἕλληνες ὀχύρῶρον τὴν πύλιν ἐκείνην διὰ τὴν μάχην ταύτην, διότι εἰ μὲν ἐνίκων, τὸ δυχρῶμα ἀπέβαινε ἀγρηστον, εἰ δ' ἐνίκωντο, ἢ οἱ Πέρσαι ἤθελον καταδιώξῃ αὐτοὺς εἰς τὰς ἀνωθεν τοῦ Βρανᾶ δυσχωρίας, πολὺ μακρὰν τῆς πύλης τῆς Προβαλίνθου, ἢ παραλείποντες τὴν καταδίωξιν, ἐμελλον νὰ εἰσελθῶσι διὰ τῆς πύλης τῆς Προβαλίνθου, καὶ τότε τὸ ἐνταῦθα δυχρῶμα, ἐστερημένον ὑπερμάχων, εὐκολώτατα διαλύετο. Ἐννεστέρα προστούτοις εἶναι καὶ ἡ ἐπινοηθεῖσα δυχρῶσις τῶν περὶ τῶν τῶν Ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἐν τῇ μάχῃ αὐτῇ, ὄχι μόνον διότι οὐδεμίαν χρεῖαν τοιαύτης δυχρῶσεως εἶχον, καθὼ ἀποχωρῶντως δυχρῶμενοι ὑπὸ τῶν ὀρέων Σπαιοκοράκι καὶ Ἀργαλίκι, μέχρι τῶν ὁποίων ἐβῆσαν καὶ ἐβῆσαν ἐφθάνον, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ μάχη συνεκροτήθη ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Μαραθῶνι πεδίου, ἐν διαστήματι ἀπὸ τοῦ Ἡρακλείου ὀκτὼ σταδίων, τὰ ὅποια οἱ Ἕλληνες διέτρεξαν διὰ νὰ φθάσωσι μέχρι τοῦ ἐχθροῦ, ὥστε πρέπει νὰ υποθέσωμεν, ὅτι οἱ εἰς τὴν βορειοτιραν γωνίαν τοῦ αὐτοῦ πεδίου ἐστρατοπεδευμένοι Πέρσαι διέμενον, ἐπὶ ἑκατὸν χρόνον, θεατὰ ἀδιάφοροι τῶν δυχρωμάτων, τὰ ὅποια οἱ Ἕλληνες κατεσκεύαζον μικρὸν ἀπωτέρω, εἰς χωρίον ἀναπεπταμένον, πρὸς ἰδίαν αὐτῶν ἀνοιάν. Τὸ πάντων ὅμως χαριέστερον εἶναι, ὅτι ἱππικὸν οὐδέως παρέστη ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ, ὡς ἐξάγεται προδήλως ἀπὸ τῆς ἐκθέσεως τοῦ Ἡρόδοτου καὶ ὅτι μάλιστα οἱ Ἕλληνες ἐγένισσκον τὴν ἀπουσίαν τοῦ ἱππικοῦ, λαβόντες τὴν περὶ τοῦτο εἰδήσιν διὰ τῶν ἐν τῷ Περσικῷ στρατῷ Ἰώνων (ὡς εἶεν χωρὶς οἱ ἱππείες). Ἡ

νιμον να υποχωρήση. Ἡ υποχώρησις αὕτη ἐγένετο ἐν τάξει· τοῦτο μαρτυρεῖται ὑπὸ τοῦ μικροῦ τῶν πεσόντων Ἑλλήνων ἀριθμοῦ, διότι καθ' ὅλον τὸν ἀγῶνα δὲν ἔπεσον, ὡς γνωστὸν, εἰμὴ 200 περίπου ἄνδρες, καὶ τούτων οἱ πλείστοι εἰς τὸ τελευταῖον τῆς μάχης μέρας, ὅχι ἐν ταύτῃ τῇ υποχωρήσει. Ἐξήλθον δὲ μετ' ὀλίγον καὶ οἱ ἐν τῷ Ἡρακλείῳ τοξόται εἰς ἐπικουρίαν τοῦ κέντρου, καὶ, διὰ τῶν δελῶν αὐτῶν, ἐκόλυον μὲν τὴν κύκλωσιν τῶν ὀπλιτῶν, διευκόλυνον δὲ τὴν ὀπισθοδρόμησιν, μέχρις οὗ ἔφθασαν ἅπαντες εἰς τὰ χαρακτηριστικά τοῦ στρατοπέδου, τὰ ὁποῖα μάλιστα οἱ Πέρσαι ἐζήτησαν νὰ ἐκπορθήσωσιν. Ἡ δὲ σταδία μάχη ἐξηκολούθει ἐν-τούτοις εἰς τὰς πτέρυγας, ὅπου ἡ δυσαναλογία τοῦ πλήθους δὲν ἦτο τοιαύτη, ὥστε νὰ μὴ ἀναπληρω-νεταὶ διὰ τῆς ὑπεροχῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀπλισμοῦ. Ἡ ὑπεροχὴ τῆς γιγαντώδους ἐκείνης πανοπλίας ἦτο τῶντι προδήλος, διότι προσέφλαττεν ὀλόκληρον τὸν ὀπλίτην θαυμασίως· τὴν μὲν κεφαλὴν, διὰ τοῦ κρά-νου, τὰ δὲ στέρνα, διὰ τοῦ χαλκοῦ θώρακος, τοὺς δὲ πόδας, διὰ τῶν αἰθηροπλέκτων κνημίδων· καὶ ἔπειτα ἐκάλυπτε πάλιν ἅπν τὸ σῶμα διὰ τῆς μεγάλης ἀσπίδος, τὴν ὁποῖαν ὁ στιβαρὸς ἀριστερὸς βραχίον τσοῦτον ἐπιδειξίως ἤξευρε νὰ μεταχειρίζεται· ἐνῶ ἐξεναντίας οἱ μὲν Μῆδοι εἶχον τὴν κεφαλὴν ἐκτε-θειμένην· οἱ δὲ Ἀσσύριοι, τὰ στέρνα, οἱ δὲ Αἰθίο-πες ἅπαν τὸ σῶμα, διότι αἱ λεονταὶ καὶ αἱ παρ-δαλαὶ τὰς ὁποίας ἔφερον, καὶ ὁ γύψος καὶ ἡ μίλτος δι' ὧν ἦσαν ἠλειμμένοι ἠδύνατο νὰ φοβίσωσι ψο-φοδεῖς βαρβάρους, ὅχι τὰ ἀτρόμητα τόγματα τοῦ Μιλτιάδου. Ὅποια δὲ διαφορά καὶ μεταξύ τῶν ἐπι-θετικῶν ὀπλῶν! Τὰ ἐγγχειρίδια τῶν Μήδων δὲν ἦσαν βεβαίως ἐνάμιλλα τῶν Ἑλληνικῶν δοράτων καὶ ξιφῶν· τὰ τυλωτὰ βόπαλα, τὰ δόρατα καὶ αἱ μά-χαιραι τῆς δεξιᾶς τῶν Περσῶν πτέρυγος ἦσαν ἐκ πρώτης ὄψεως ἐπικινδυνότερα. Ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα, ἅμα οἱ Ἕλληνες, μετὰ τὴν πρώτην ἐφοδον, τινάζαν-τες τὰ δόρατα αὐτῶν, ἐφόρμησαν ξιφῆρεις ἐπὶ τὰ γυμνὰ τὸ πλεῖστον ἐχθρικά σώματα, αἱ πλατεῖαι καὶ ἀμφοτεροὶ ἐκείναι σπάθαι ἐθέρισαν δεινῶς τὰς Περσικὰς τάξεις· καὶ μετ' ὀλίγον οἱ ὀπλίται διή-λασαν πολλαχοῦ μέχρι τῶν ἀτάκτων τοξοτῶν, ἡ δὲ Περσικὴ φάλαγξ, ἀντὶ ἐβρύθμου καὶ στερεοῦ σώ-ματός, ἤρξατο ἤδη νὰ σχηματίζῃ σωρὸν ἀνθρώπων ἀβρύθμον καὶ σαλευόμενον· μέχρις οὗ, τραπέντων πρώτων εἰς φυγὴν τῶν ἀτάκτων τοξοτῶν, ἠναγκά-σθησαν νὰ μιμηθῶσιν αὐτοὺς καὶ οἱ πολλαχῶς ἠρωτηριασμένοι τακτικοὶ διὰ νὰ μὴ κυκλωθῶσιν. Ἐὰν οἱ Ἕλληνες ἠδύνατο τότε νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν καταδίωξιν, ἡ σφαγὴ τῶν Περσῶν ἦθελεν ἀ-ποβῆ μεγάλη. Ἀλλ' ὁ Μιλτιάδης ἐροβήθη μήπως οἱ ἐν τῷ Ἡρακλείῳ δὲν κατορθώσωσι ν' ἀνθῆξωσιν ἐπὶ πολὺ εἰς τοὺς Πέρσας καὶ τοὺς Σάκας· ὅθεν, ἀναχα-πίτας τὴν καταδίωξιν, ἐνόησε τὰς δύο πτέρυγας καὶ τρέπεται κατὰ τοῦ ἐχθρικοῦ κέντρου. Τὸ κέντρον τοῦτο, καθ' ὅλας τὰς πιθανότητας δὲν ἀντέστη, ἅμα ἰδὸν ἐπερχομένην μὲν τσσαυτην δυνάμειν, τοὺς δὲ ἄλλους συναγωνιστὰς ἐπιβαίνοντας ἤδη εἰς τὰ

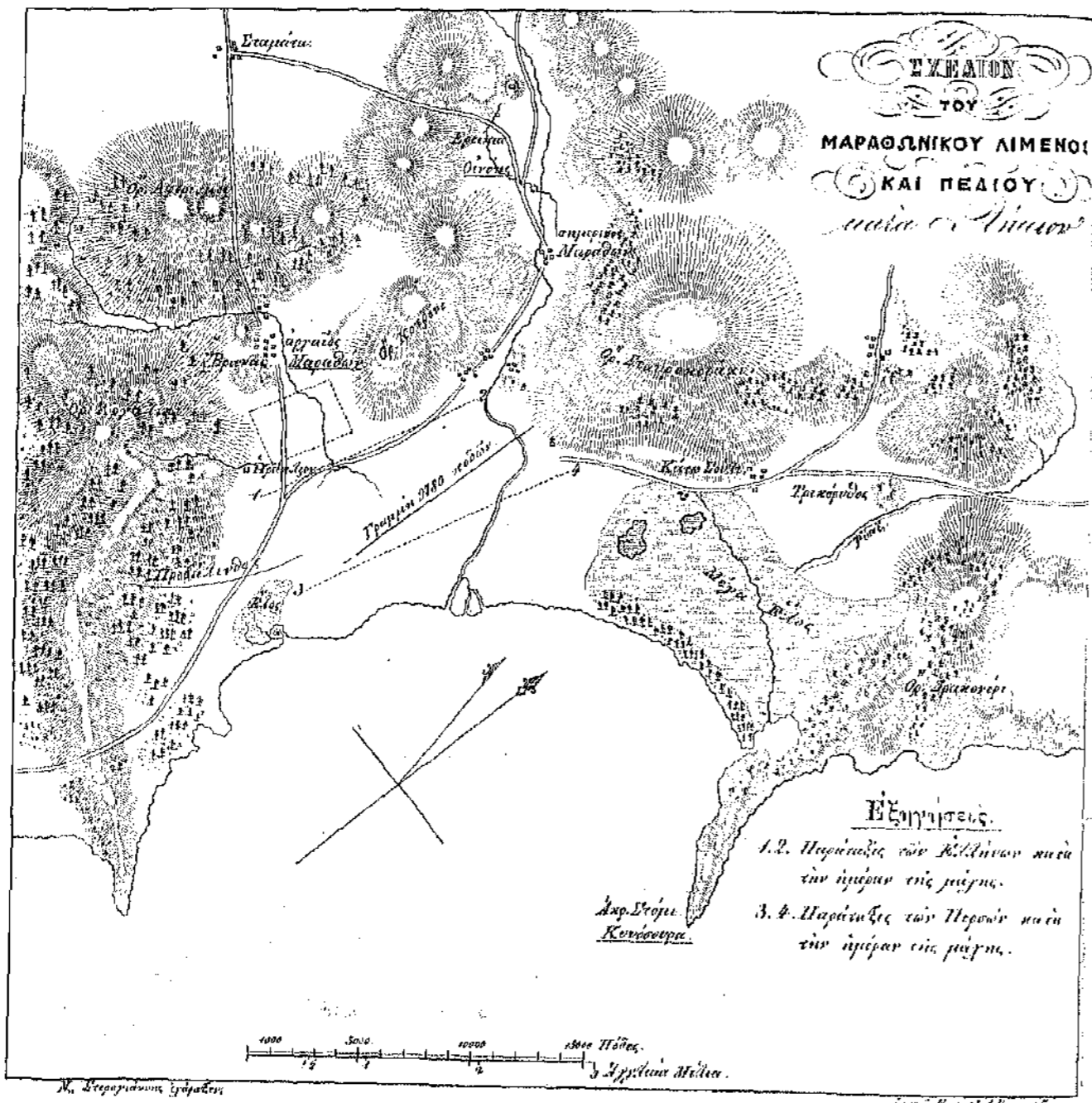
πλοῖα· ἀλλ' ἐζήτησε νὰ προφθάσῃ ὅσον τάχιστα εἰς τὴν παραλίαν. Τότε ὁ Μιλτιάδης διέταξε γενικὴν καταδίωξιν, καθ' ἣν ἔπετον οἱ πλείστοι βεβαίως τῶν 6400 βαρβάρων, ὅσους λέγει ὁ Ἡρόδοτος ἀποθα-νόντας ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ. Τὸ δὲ μέγιστον μέρος τῶν ἐχθρῶν κατώρθωσε νὰ διασωθῇ, καὶ οἱ Ἕλληνες μὲ ἀγανάκτησιν εἶδον τὰς πολυαρίθμους τριήρεις ἀφαιρούσας τὴν λείαν ταύτην τοῦ ἐνδόξου αὐτῶν ἀ-γῶνος Παραφερόμενοι δὲ ὑπὸ τῆς ὀργῆς καὶ ὑπὸ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῆς νίκης, ἐπεχείρησαν νὰ πυρπολή-σωσιν ἀπὸ τῆς στερεᾶς καὶ νὰ καταλαβῶσι τὰς πλη-σιεστέρας τῶν νεῶν. Ἀλλὰ τὸ ἐπιχείρημα ἀπέβη ὀλέθριον, διότι οἱ ἐπιβάντες ἤδη εἰς τὰ πλοῖα Πέρ-σαι, μὴ πτοούμενοι τοὺς φοβεροὺς ἐκείνους ὀπλίτας, ἐπέβριψαν ἐπ' αὐτῶν, ἀπὸ τοῦ ἀσφαλοῦς, μυριάδας βελῶν καὶ ἀκοντίων· καὶ ἐνταῦθα ἀπέθανεν ὁ αἰμίμη-στος Καλλιμαχος, ἐνταῦθα ἕτερος στρατηγός, Στη-σίλαος ὁ Θρασύλου, ἐνταῦθα πολλοὶ ἄλλοι καὶ ὄνο-μαστοὶ Ἀθηναῖοι. Ἑπτὰ δὲ τριήρων ἡ κυρίως ἐνδεῶς ἀπέλημίωσεν αὐτοὺς διὰ τὰ εὐγενῆ ταῦτα θύ-ματα, καὶ τὰς λοιπὰς ἀναλαθόντες οἱ Πέρσαι ἀπέ-πλευσαν.

Ἀλλὰ τότε βλέπω, ὅτι, ἀπὸ τὴν παραλίαν εἰς τὴν ὁποῖαν μ' ἔφερε μόνῃ ἡ διήγησις τοῦ φοβεροῦ τούτου ἀγῶνος, ἐκινδύνευσα νὰ λησμονήσω τὸν δυστυ-χῆ Ἰππίαν, τὸν πρωτοεργὸν ἀπάσης τῆς τραγωδίας ταύτης. Τινὲς λέγουσιν, ὅτι ὁ Ἰππίας ἀπέθανεν ἐν τῇ μάχῃ· ἄλλοι δὲ ὅτι ἐσώθη, ἀποθανὼν ἔπειτα ἐν Αἴ-μῳ. Καὶ ἂν ὅμως δὲν ἀπέβαλεν, ἐνταῦθα τὴν ζωὴν, ἀπέβαλε βεβαίως πᾶσαν ἐλπίδα τοῦ νὰ ἀνακτήσῃ διὰ τῶν ξένων, τὸ ἐν Ἀθήναις ἀξίωμα, δι' οὗ τσοῦτον ἐφημίσθη ὁ πατὴρ αὐτοῦ Πεισίστρατος.

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ πολυβρύλλητος ἐκείνη ἐν Μαρα-θῶνι μάχη. Οἱ Ἕλληνες ἐνίκησαν τὴν ἡμέραν ταύτην, διότι, ἀντὶ νὰ φωνασκῶσι περὶ πατραγαθῶν, ἔλαβον ἐγκαίρως τὴν πρόνοιαν νὰ συγκροτήσωσι στρατὸν ἀποχρῶντα μὲν τὸν ἀριθμὸν, ἀσυγκρίτως δὲ ὑπέρτε-ρον τοῦ ἐχθρικοῦ κατὰ τε τὴν ἀσκήσιν καὶ τὸν ὀπλι-σμὸν ἐνίκησαν, διότι, εὐτυχῆσαντες νὰ ἀποκτήσωσι στρατηγὸν μέγαν, εἶχον τὴν σύνεσιν εἰς αὐτὸν νὰ ἀναθέσωσι τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος, ἂν καὶ πολ-λὰ ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν ταύτην ὑπῆρχον, διὰ τὰς πολιτικὰς διαιρέσεις, τὰ κωλύματα ἐνίκησαν, διότι οἱ λοιποὶ συστράτηγοι, ἂν καὶ ὡς ἐκ τοῦ νόμου εἶχον ἴσον μὲ ἐκείνον δικαίωμα, εἰς αὐτὸν ἐπειτάρχησαν ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ κινδύνου· ἐνίκησαν, ἐνὶ λόγῳ, διότι ἀνέδειξαν τὰς τρεῖς ἀρετὰς δι' ὧν καὶ μόνων σώ-ζονται καὶ μεγαλύνονται τὰ ἔθνη, τὴν πρόνοιαν, τὴν σύνεσιν, τὴν πειθαρχίαν.

Ἡ ANTIΓONH EPI TON NEON THEATRON.

Ἡ δραματικὴ Μοῦσα, ἡ σιμνὴ τῆς Ἑλλάδος θυγά-τηρ, ἐν Ἑλλάδι οὐ μόνον δὲν ἔχει ποδὴ τὴν κεφαλὴν κλίνειν, ἀλλὰ καὶ ἀγνωστὸς καὶ περιφρονουμένη κα-

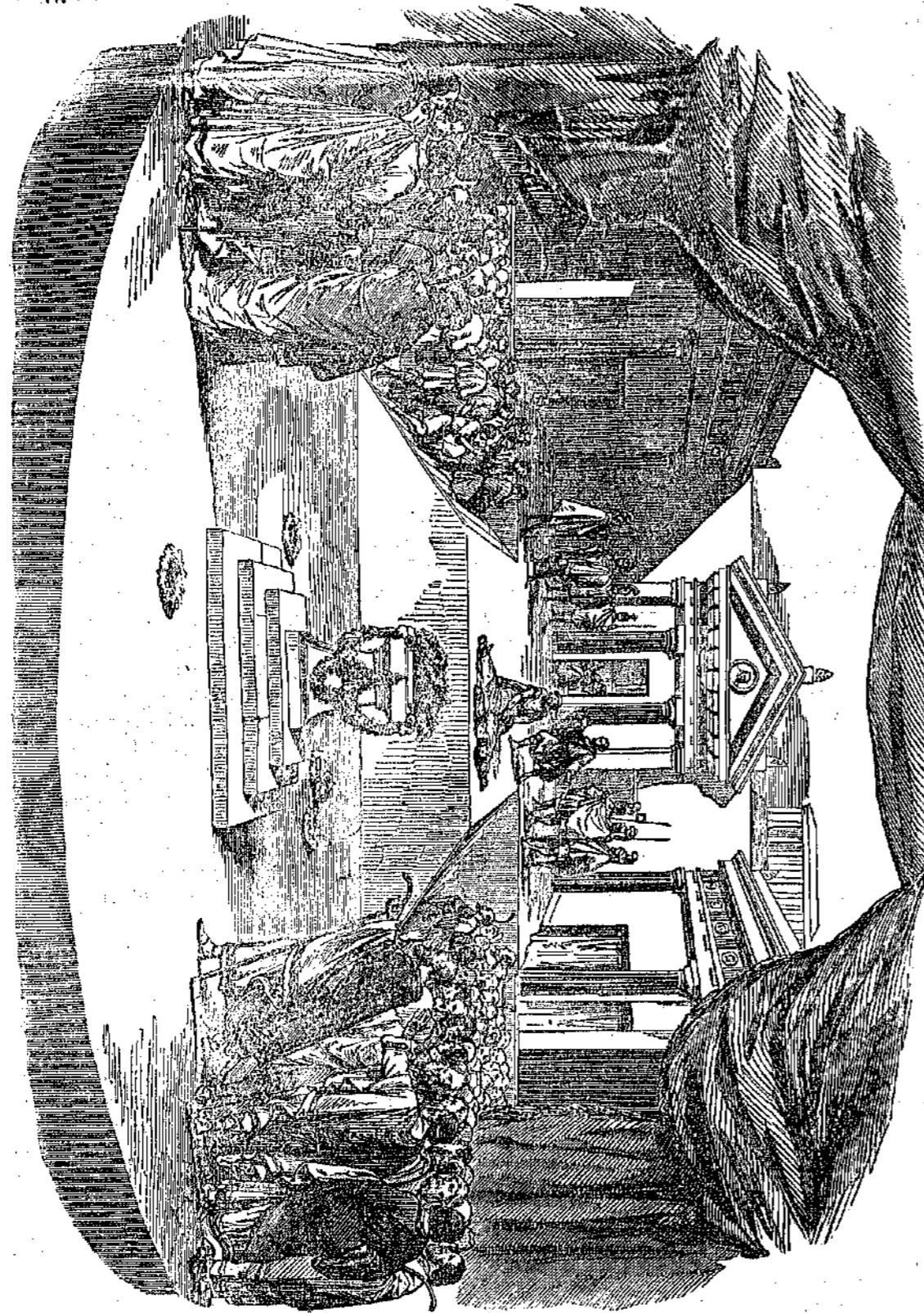
ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ ΤΟΥ ΜΑΡΑΘΩΝΙΚΟΥ ΛΙΜΕΝΟΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟΥ

ΕΞΗΓΗΣΙΣ.
 1. 2. Περιπέτεια τῶν ἑλλήνων κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ μέγους.
 3. 4. Περιπέτεια τῶν ἑλλήνων κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ μέγους.

τήτην εἰς αὐτήν, καὶ δόξαίς ἀπειράθῃ ἢ ἀναβῆ
 ἔν ἐλλείψει τῶν ἀρχαίων τῆς μεγαλοφανῶν θρόνων
 εἰς σαθρά τινα καὶ πεπαλαιωμένα ἱερά, μυκτηρισμὸν
 καὶ ἀδιαφορίαν ἀπήνησεν, ἤκουσεν εἰρηνίαν καὶ συριγ-
 μούς, καὶ ὡς τις ἐπιλῆς καὶ ἀλίτις ἀπεδιώχθη. Ἐξ
 ἐναντίας δὲ ἡ σοφὴ Εὐρώπῃ τὴν ὑπεδέχθη πανηγυ-
 ρικῶς, ὡς τὴν χαριετατὴν κόρην τοῦ Παρνασσοῦ,
 ὡς τὴν εὐγενεστάτην τροφὸν καὶ τὴν ὑψηλοτάτην
 διδάσκων τῶν ἀνθρώπων, τῇ ἀνήγειρε ναοὺς μεγα-
 λοπρεπεῖς, καὶ οἰκωθεῖσα αὐτὴν, τῇ ἔδωκε λειτουργοὺς
 τοὺς Σαικεσπέιρους καὶ Γάιτας, τοὺς Σχιλλέρους καὶ
 Κορνηλίους. Ἰσως ἤλιπεν ἡ Εὐρώπῃ οὐκ εἰς τὸν ἐν-
 δοξὸν τοῦτον στρατὸν τῶν μεγάλων δραματοποιῶν,
 ἡ Ἑλλὰς, μετὰ τὴν ἀναγέννησίν τῆς, θέλει ἀποδώσει
 τοὺς ἀθανάτους αὐτοῦ. ἡγεμόνας, ὅτι διὰ τῆς ἀρ-
 χαίας αὐτῆς δόξης πρὸς τὴν νεὰν δόξαν τῶν ἄλλων
 ἐθνῶν ἀναμιλλωμένη, θέλει φιλοτιμηθῆ ἢ ἀναβιβάσθῃ
 ἐκ νέου εἰς τὴν σκηνὴν τὰ ἀμίμητα ἀριστουργήματα
 τοῦ Αἰσχύλου, τοῦ Σοφοκλέους καὶ Ἐυριπίδου. Κατὰ
 δυστυχίαν ὅμως ἡ Ἑλλὰς, μόλις ἀναλαμβάνουσα ἐκ τῶν
 τραυμάτων αὐτῆς, δὲν ἦτον εἰς κατάστασιν νὰ δικαιώσῃ
 τὴν προσδοκίαν ταύτην. καὶ εἰς τὴν Εὐρώπῃ, εἰς τὴν
 Γερμανίαν πρῶτον, εἰς τὴν Γαλλίαν μετὰ ταῦτα, ἐ-
 ναπέκειτο ἡ δόξα νὰ ἐμφυσήσῃ ζωὴν εἰς τὴν ἑλάν
 τέραν τοῦ Σοφοκλέους, καὶ νὰ εἰσαγάγῃσιν αὐτὸν,
 ὡς ἄλλοτε ἐνώπιον τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, οὕτως
 ἤδη ἐνώπιον τῆς δημόσιας τῆς Εὐρώπης ἀπάσης,
 ἀγωνιζόμενον περὶ τῆς νίκης, καὶ λαμβάνοντα τὸν
 στέφανον ὡς δριμυλόμενον φόρον, ὃν οὐδαίς τολμᾷ νὰ τῷ
 διαφιλονεικήσῃ. Ἐν Βερολίνῃ ἡ Ἀντιγόνη, τὸ κάλλι-
 στον ἰσως τῶν δραμάτων τοῦ Σοφοκλέους, μετα-
 φράσθη Γερμανιστὶ κατὰ τὰ αὐτὰ μέτρα τῆς Ἑλλή-
 νικῆς στιχογραφίας· ὁ περιφημοὺς μουσικὸς Μενδελ-
 σὼν Βαρθολομαίου ἐμελούργησε τοὺς χοροὺς, ἄφ'
 οὐ βαθέως ἐμελέτησε τὰς περὶ ἀρχαίας μουσικῆς
 σωζόμενας εἰδήσεις, τὸ μέγα τοῦ Βερολίνου θέατρον
 διασκευάσθη κατὰ τὸν ρυθμὸν τῶν ἀρχαίων θεάτρων,
 καὶ ἐκπεληγμένοι οἱ κάτοικοι τῆς πρωτεύουσας τῆς
 Πρωσίας παρευρέθησαν εἰς θεατρικὴν τῶν ἀρχαίων
 Ἀθηνῶν τελετήν, καθ' ἣν ἰσως ἠρμονοῦντες χρέ-
 νους καὶ τόπους, πολλοὶ ἐξέχουν ἢ ἀνακαλύψασιν τὸν
 Περικλῆν ἢ τὸν Σωκράτη ἐν τῷ μέσῳ τῶν θεατῶν.
 Ἡ παροῦσα εἰκὼν παρστὰ τῆς τραγωδίας ταύτης,
 ὡς ἐδιδάχθη γαλλιστὶ εἰς τὸ ἐν Παρισίους θέατρον,
 τὴν τελευταίαν σκηνήν.

ἦμος, ἐπερατοῦτο πρὸς τὰ ὀπίσω εἰς τὸ κυρίως οἰκο-
 δόμημα τοῦ θεάτρου, τὸ περιέχον τὰ δωμάτια τῶν
 ὑποκριτῶν, τῶν μηχανῶν καὶ τῆς ἄλλης ὑψηλείας.
 Ἡ σκηνὴ διασκευάσθη κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ δρά-
 ματος, καὶ οὐκ εἰς τὴν ἐπιπέδον ἀπὸ τῆς πολυαρι-
 θμῆς καὶ παχυρύλλας δένδρα, δάση δόκλῃρα, ἔλλοτε
 δὲ ἐπήγγυοντο ξύλινα ἐπιβεβαμμένα ὑψηλότερα ὄρη,
 καταλαμβάνοντα τὸ πλεῖστον τοῦ βάθους αὐτῆς, ἄλ-
 λοτε κατασκευάζοντο κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον κατοι-
 κιαὶ ἀνθρώπων, ἀνάκτορα βασιλέων καὶ θεῶν ναοί,
 μεθ' ὧν τῆς πολυτελείας κεκοσμημένοι ὄρη εἶχον
 τὰ λίθινα αὐτῶν πρωτεύματα. Ὅποια δὲ καὶ
 ἀν ἦτον ἡ δοκὴ καὶ παγία αὐτῆ σκηνογραφία, ἡς
 τὸ ἀνώτερον μέρος μόνον, καὶ ὁ ἀπώτερος ὀρίζων
 ἀνεπληροῦτο διὰ παραπετασμάτων, ἐπερπε πάντοτε
 καὶ σταθερῶς νὰ ἔχη τρεῖς εἰσόδους πρὸς τὴν σκη-
 νήν, μίαν εἰς τὸ μέσον, καὶ δύο ἐκτερόθεν, ὡς
 τοῦτο φαίνεται καὶ ἐπὶ τῆς παρούσης εἰκόνος, ἐφ' ἧς
 ἡ σκηνὴ παρστὰ τῶν Θεῶν τὸ ἀρχαῖον ἀνάκτορον.
 Ὅταν ἡ αὐλαία, δηλ. τὸ παραπέτασμα τὸ κρύ-
 πτον τὴν σκηνὴν ἀπὸ τῆν ὄψιν τῶν θεατῶν, καταβι-
 βάλετο (καὶ οὐκ ἦντο, ὡς ἐπὶ τῶν νεωτέρων θεά-
 τρων), τότε οἱ σκηνοὶ, ἢ οἱ ὑποκριταί, παρακολουθού-
 μενοι ἕκαστος ὑφ' ἐνὸς ἀσκήτου, ὅστις δι' ἀμυδροῦ μέλους
 ἐσθίριζε τὴν ἄρμονίαν τῆς ἀπαγγελίας, εἰσῆρχοντο
 διὰ τῶν πυλῶν τούτων, ὁ μὲν Βασιλεὺς, ἢ ὁ πρώτι-
 στος ἔνοικος τῆς παριστωμένης τοιογραφίας, διὰ
 τῆς μεσαίας πύλης, ἡτις Βασιλικὴ ἐκαλεῖτο, οἱ δὲ
 λοιποὶ διὰ τῶν δύο πλαγίων, αἵτινες ἐλέγοντο ἐ-
 λλαϊαί, καὶ διὰ μὲν τῆς δεξιᾶς τὰ ἐγχώρια πρόσωπα,
 διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς τὰ ἐξώθεν ἐρχόμενα, οἷον ἀγ-
 γελοι, ἔδοιμποὶ καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι. Ἐμπαρτισθέντες δ'
 εἰς τὴν σκηνήν, προσβαίνουν μέχρι τοῦ Αἰσχύλου, τοῦ
 ἐμπροσθίου ἐξολοδημένου μέρους αὐτῆς, καὶ ἐκεῖ κατὰ
 μέγιστον μέρος ἐτελεῖτο ἡ δραματικὴ πρᾶξις, ἡς
 πολλάκις μετεῖχον καὶ θεοὶ ἀνωθεν διὰ μηχανῶν κα-
 ταβαίνοντες, καὶ καταχθόνιοι δαίμονες ἢ θανόντων
 σικαί, προκύπτουσαι ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν θεατῶν, ἀπὸ
 τῶν κἀθετον τοῖχον τὸν διαιροῦντα αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ
 θεάτρου τὸ κατώτατον ἔδαφος.
 Τρίτον δὲ τοῦ θεάτρου μέρος ἦτον ἡ Ὀρχήστρα,
 αὐτὸ τὸ ἔδαφος τὸ ἐκτεινόμενον μεταξὺ τῆς σκηνῆς
 καὶ τοῦ Κοίλου, καὶ πλάτος ἔχον κατὰ μὲν τὰ δύο
 πέρατα τὴν ἀπόστασιν τῶν δύο κεράτων τοῦ Κοίλου
 ἀπὸ τῆς Σκηνῆς, κατὰ δὲ τὸ μέσον αὐτὴν ταύτην τὴν
 ἀπόστασιν προσθήκῃ τοῦ ἔμβασθου τοῦ μικροτέρου ἡ-
 μικυκλίου τοῦ Κοίλου. Τῆς ἐκτάσεως ταύτης, κει-
 μένης ἐπομένως δέκα ὡς δώδεκα πόδας ὑπὸ τὴν σκη-
 νήν καὶ ὑπὸ τὰ κατώτερα τῶν ἐδωλίων, τὸ μέσον
 ἡμικυκλικὸν μέρος ἦτον ἡ κυρίως Ὀρχήστρα, τὸ δὲ
 πρὸς τὴν σκηνὴν ὀρθογώνιον διάστημα ἐλέγχετο Ὀρχήστρα,
 καὶ αἱ δύο αὐτοῦ πτέρυγες, Πάριδοι.
 Εἰς τὸ κέντρον τῆς Ὀρχήστρας καὶ τοῦ δλου οἰκο-
 δομήματος, ἡγεῖρετο ἡ θυμέλη, ὁ ἐπὶ βαθμίδων ἐπι-
 καθήμενος βωμὸς, ὅστις εἰκονίζεται καὶ εἰς τὸν πα-
 ρόντα πίνακα. Ὡς δὲ ἦν ἡ θυμέλη τὸ κεντρικὸν σημεῖον,
 οὕτως ἦν αὐτὴ καὶ ἡ ἀρχικὴ καὶ παραγωγὸς ἰδέα, τὸ
 πρῶτον σπέρμα τοῦ Ἑλληνικοῦ θεάτρου. Κῶμος ἀ-

δραμόντων και δραγουμένων περι τόν βωμόν του Θέσπιδος και Αιγυίου, καλλιπέσσατα μὲν και Βάκχου εις τὰ Διονύσια, τοιαύτη ην του δράματος: εξογώσατα τὰ ἀγοραῖα ἐκεῖνα. ἄσματα εις διδυράμβους η αρχή, ην κατ' ὀλίγον ἐγονιμοποίησεν η μεγαλοφυῖα ἀξίους τῶν θεῶν οὖς ἐπήνουν, παρενθεῖσα δὲ μεταξὺ αὐ-

τῶν διάλογον, δεστικ ἐπι τῶν ποιητῶν τούτων και τῶν θεάτρου ην ὁ βωμὸς ἢ ἡ θυμέλη δια τούς διονυσιακοὺς διαδόγων των ὑπῆρξεν ἢ οὐρανια γλῶσσα τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας. Διὰ τοῦτο, τὸ πρῶτιστον μέρος ἐκάστου θεάτρου ην ὁ βωμὸς ἢ ἡ θυμέλη δια τούς διονυσιακοὺς ὕμνους, περιλαμβανομένη ἑκατέρωθεν ὑπὸ τοῦ Κοίλου διὰ τούς εις τὴν τελετὴν παρενδιακομένους θεατᾶς, και

ὑπὸ τῆς σκηνῆς, διὰ τὸ ποικίλον και κοσμοῦν τούς χοροὺς δραματικῶν ἐπεισῶδιον.

Αἱ δύο τοῦ δράμου παρῶδι ἐπερατοῦντο εις δύο κύλους, ἀνοιγομένης ἐπὶ τοῦ περιβόλου τοῦ Θεάτρου. Αἱ αὐτῶν συνήτως εἰσῆρχετο ὁ χορός, διὰ τῆς δεξιᾶς μὲν ὅταν συνέκειτο ὑπ' ἐγγωρίων, ὡς εις τὴν Ἀντιγόνην του Σοφοκλέους, διὰ τῆς ἀριστερᾶς δὲ ὅταν ὑπὸ ξένων, ὡς εις τὰς Φοινίσσας του Κῦρπιδου. Συγκείμενος δὲ αὐτὸς ἀπὸ δώδεκα τὸ ὀλιγώτερον, ἀπὸ ἐβδομήκοντα δύο τὸ περισσώτερον πρόσωπα, προέβαινεν εὐρύθμως, και γῶρων πρὸς τὸ μέλος τῶν αὐλητῶν, μέχρι τῆς θυμέλης, ὅπου ἀνήχεται ὁ λεγόμενος Ἡγεμών, ἢ δδηγὸς αὐτοῦ, και μετὰ ταῦτα ὁ χορὸς διηρεῖτο εις δύο ἡμιχοροὺς, οἵτινες ὑπὸ δύο ταττόμενοι Κορυφαίους, πρὸς τὸ νεῦμα του ἡγεμόνος ἤδον ἀλληλοδιαδόχως τὰς στροφὰς και τὰς ἀντιστροφὰς, διαφόρους ὀρχηστικὰς κινήσεις ἐκτελοῦντες περὶ τὴν θυμέλην, και μετὰ ταῦτα πάντες ὁμοῦ και ἀκινήτουτες, ἤδον τὴν ἐπιφῶν. Ὁ χορὸς ὁμοῦ τὴν γλῶσσαν τῆς ὑψηλότερας ποιήσεως, ἤρχετο συνήτως ἐπικρίνων τὰ ἐπιτῆς σκηνῆς ὑπὸ τῶν πρῶτιστων προσώπων του δράματος λεγόμενα ἢ πραττόμενα, ἐξάγων τὰ ἠθικὰ αὐτῶν συμπέρασματα, παραινῶν και ἀναπληρῶν τὸν ὑπὸ τῶν παθῶν ἐπισκοπιθέντα νοῦν. Ἀλλ' ἐνίοτε τὰ πάθη και ἡ σπουδαίτης τῶν συμβάντων παρέσυρον και αὐτὸν, ὥστε ἀπὸ θεατοῦ ἐγίνετο κοινωνὸς του δράματος, και ἀναμίγνυτο εις τὴν πρᾶξιν και τὸν διάλογον ζωηρῶς, και πολλὰκις ἀνήρχετο ἀπὸ τῆς ὀρχήστρας εις τὴν σκηνήν, διὰ διπλῆς ἀναβάθρας ἥτις ὑπῆρχεν εις τὸν λογιεῖου τὸ μέσον, ὡς τὸν βλέπομεν ἀνερχόμενον εις τὴν ἐν τῷ πίνακι εἰκονιζομένην σκηνήν. Και τῷ ὄντι ἡ σκηνὴ αὕτη ἦτον φύσεως ὥστε ν' ἀποσπᾶσθαι τὸν ἴστον εὐαίσθητον χορὸν τῆς παθητικῆς ἡρεμίας του.

Μετὰ τὴν ἀλληλοκτονίαν τῶν ἀδελφῶν Ἑτεοκλέους και Πολυνείκους, Κρέων ὁ θεὸς των και βασιλεὺς τῶν Θηβῶν, διέταξεν εις μὲν τὸν Ἑτεοκλέα, ὡς πρόμαχον τῆς πατρίδος του, ν' ἀποδοθῶσι τιμὰ ἐπισήμου ταφῆς, ὁ δὲ Πολυνείκης, ὡς ἐπελθὼν κατ' αὐτῆς ἐνόητος και ξένους ἐπαγαγὼν, νὰ μείνη ἀταφος και τῶν ὄρνέων βοδρά. Ἀλλ' ἡ ἀδελφὴ ἀμφοτέρων Ἀντιγόνη, εις τὴν φωνὴν τῆς καρδίας τῆςπειθόμενῃ μᾶλλον ἢ εις τὴν ἐπιταγὴν του τυράννου, ἐτόλημην νὰ ἐνταφιάσῃ τὸν Πολυνείκην· συλληφθεῖσα ὁμοῦ ὑπὸ τῶν δορυφόρων του Κρέοντος, κατεδικάσθη ὑπ' αὐτοῦ, ὡς περιφρονήσασα τὴν ἰσχύν του, νὰ ταφῇ ζῶσα εις ὑπόγειον φυλακὴν, ὅπου μαθὼν Αἴμων ὁ μνηστὴρ αὐτῆς και υἱὸς του Κρέοντος, ἀφ' οὗ μάρτην ἐπροσπάθησε νὰ ἐξιλεῶσθαι τὸν πατέρα του, ὑπὸ ἀπελπισίας ἐβόησε τὸ ἕφος εις τὴν καρδίαν του και ἀπέθανε. Τέλος ἡ βασίλισσα Εὐρυδίκη, τὸ ὀλέθριον τέλος τοῦ υἱοῦ τῆς ἀκούσασα, δὲν ἠθέλησε νὰ ἐπιζῆσθαι εις αὐτὸν, και ἀπηγγονίσθη παρ' αὐτὰς τὰς πύλας τῶν ἀνακτόρων. Τοῦτο εἶναι τὸ μέρος του δράματος ὁ παριστᾶ ἢ εἰκῶν. Τοῦ Αἴμωνος τὸ σῶμα, ἀπὸ του μετασκηνίου κομισθὲν, κεῖται ἐπὶ του Λογιεῖου, και ἐπ' αὐτοῦ πρηγνῆς κλαίει ὁ Κρέων, και μεταμελῆται βλέπων τῶν τυραννικῶν

πρᾶξεων του τὴν ἐκβασιν. Ὁ δὲ χορὸς τῶν γερόντων Θηβαίων, μάρτυς τῶν τραγικῶν τούτων συμβάντων, ἀνέρχεται μετὰ σπουδῆς τὴν σκηνήν, μὴ θέλων νὰ μείνη αὐτῶν ἀμέτοχος, και προθυμομένος νὰ συνδράμῃ τὸν βασιλεῖα του διὰ λόγου και διὰ πρᾶξεως.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΡΩΜΗΣ. Ἐσχάτως εὐρήθη κατὰ τὴν Δωρικὴν Ἰπταύλην εις Ἀλβανὸν οὐ μακρὰν τῆς Ρώμης, ὠραῖον γλυπτικὸν τεμνάριον, διεγερσας τὴν προσοχὴν τῶν Καλλιτεχνῶν. Κατὰ προτροπὴν δὲ του ἀρχαιολογοῦ Π. Ε. Βισκόντου, ὁ Πρίγκηψ Δωρίας ἐπεχείρησεν αὐτῷ μεγαλὴν ἀνασκαφήν, ἥτις εἶχε περιεργότατα και πολλοῦ λόγου ἀξία ἀποτελέσματα. Καί πρῶτον μὲν ἀνεκαλύφθη Θεᾶτρον καλῶς διατετηρημένον, τῆς ἐποχῆς του Δομτιανου, ἰσως ὁμοῦ, ὡς ἐκ τινων σημείων εἰκάζεται, και αὐτοῦ του Ἀδριανου' και ὁ Βισκόντης μάλιστα ἐπαγγέλλεται ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἐνταῦθα ὑπῆρχε μεγάλη ἑσπαυλις πλουσιου τινος συγγενοῦς του αυτοκράτορος τούτου. Τὸ Θεᾶτρον τούτο, ἀνασκαφὴν ἐντελῶς, προσθέτει ἐν ἀξίολογοῦ οἰκοδόμημα εις τὰ σωζόμενα μνημεῖα τῆς ἀρχαίας ἀρχιτεκτονικῆς. Δεύτερον δὲ ἀνευρέθη τὸ ἀγαλμα Ἰνδικῶν ἢ κωγωνοφόρου Βάκχου, ἀνώτερον φυσικοῦ μεγέθους, και ἀρίστης διατηρήσεως, ἂν και τὸ ἐλλείπωσιν οἱ βραχίονες, οἵτινες ὁμοῦ φαίνεται ὅτι ἦσαν ἀνεκαθεν πρόσθετοι, και δὲν εἶναι ἀπελειψία νὰ εὐρεθῶσιν ἀκόμη εις τὴν ἐξακολούθησιν τῶν ἀνασκαφῶν. Εἶναι δὲ ὁ ρυθμὸς του ἔργου ἀρχαίως αὐστηρὸς, ἢ μᾶλλον ἐπιτηδεύμενος και μιμούμενος τὸν ἀρχαϊκόν, καθ' ἣν εἶχεν ἐπικρατῆσαι συνηθεῖαν κυρίως ἐπὶ Ἀδριανου. Εὖ τῆς ἐντελοῦς ὁ ἐπεξεργασίας αὐτοῦ διορᾶται ὅτι δὲν εἶναι τοῦτο προλὸν γλυφίδος μιμητοῦ τινος ἢ ἀντιγράφος, ἀλλὰ πρωτότυπον πλάσμα εὐφυοῦς γλύπτου τῶν χρόνων ἐκείνων. Προσέτι εὐρέθησαν πολλά ἐντελῶς διατετηρημένα ἀγάλματα Κενταύρων, ὅμοια πρὸς τὰ διατηρουμένα ἐν τῷ Καπιτωλίῳ ὑπὸ τὸ ὄνομα Παιπίου και Ἀριστέου, ἀλλ' ἐργασίας ἐλευθερωτέρας και θαυθαλιότερας, ὡς φαίνεται μάλιστα εις τὸ ἄνω, τὸ ἀνθρώπινον ἡμῶν του σώματος του νεανικωτέρου ἐξ αὐτῶν, ὅστις εἶναι και ὁ ἀριστά διατετηρημένος. Περιεργον δὲ εἶναι ἐτι κατ' ἐφαρμογὴν του τότε ἐπικρατοῦντος πολυχρῶμου γλυπτικοῦ ρυθμοῦ, τὸ μὲν μέρος τοῦτο του σώματος και ἡ οὐρά του ἵππου εἰσι κατεσκευασμένα ἐξ ἐρυθροῦ μαρμάρου, τὸ δὲ σῶμα του ἵππου ἐξ μελανολίθου. Τέλος ἀνεκαλύφθησαν πάμπολλα ἀλλὰ τεμνάγια γλυμμένων μαρμάρων και ἀναγλύφων ἐκ γῆς ὀπτήης, ἀτελῆ μὲν, ἀλλ' ὡς ἐλπίζεται, δυναμένα νὰ συμπληρωθῶσι διὰ τῆς ἐξακολουθήσεως τῶν ἀνασκαφῶν· διότι φαίνεται ὅτι τὸ μέρος τοῦτο εἶχε μείνει μέχρι τοῦδε ἀνεπαφον ἀπὸ τῶν ἀρχαιολογῶν τῶν ζῆλων και ἀγνωστον εις αὐτούς· ὅτι δὲ και ἐπὶ τῶν ἀρχαίων χρόνων οὐδὲν τῶν πλουσιῶν αὐτοῦ κοσμημάτων εἶχεν ἀφαιρεθῆ, και ὅτι τέλος ἐπὶ τῆς εἰσα-